

SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA LOKALITY BŘEZOVÝ POTOK

SOUHRNNÁ DESKRIPTIVNÍ ZPRÁVA

Autor: PhDr. Stanislav Hampl

ppm factum research, s.r.o.

Praha, září 2016

Název projektu: Socioekonomická analýza

Název dílčí etapové zprávy: *Situace a postoje rezidentů a rekreantů v lokalitě Březový potok. Průběžná dílčí deskriptivní zpráva z kvantitativního šetření*

ŘEŠITEL:

ppm factum research, s.r.o.

Autoři: PhDr. Stanislav Hampl (hlavní autor)

Mgr. Barbora Úlehlová

Mgr. Jiří Š. Cieslar

Daniel Hůle

RNDr. Šárka Daňková

Schválil				
Funkce	Instituce	Jméno	Datum	Podpis
Osoba poskytovatele zodpovědná za technické řešení	ppm factum research s.r.o.	PhDr. Stanislav Hampl		
Osoba objednatele zodpovědná za technické řešení	SÚRAO	Mgr. Lucie Steinerová		

Obsah

1	Metodika	8
2	Výsledky analýzy	9
2.1	Stručná charakteristika lokality	9
2.1.1	Zasažená populace	11
2.2	Populační vývoj	13
2.2.1	Počet obyvatel	13
2.2.2	Věková struktura	15
2.2.3	Narození a zemřelí	17
2.2.4	Potraty	20
2.2.5	Sňatky a rozvody	20
2.2.6	Migrace	21
2.3	Socioekonomická struktura obyvatel	22
2.3.1	Rodinný stav	22
2.3.2	Vzdělanostní struktura	23
2.3.3	Struktura domácností a obyvatel dle místa narození	25
2.4	Bydlení	27
2.4.1	Domovní a bytový fond	27
2.4.2	Rekreační nemovitosti	33
2.4.3	Ceny nemovitostí	35
2.5	Veřejná doprava	37
2.6	Možnosti nákupů a služeb	38
2.7	Školství	39
2.7.1	Celkový přehled	39
2.7.2	Mateřské školy	40
2.7.3	Základní školy	40
2.8	Zdravotnictví	41
2.9	Sociální služby	42
2.10	Kultura, sport, občanský život	44
2.11	Hodnocení života v obci, spokojenost občanů	46
2.12	Ekonomika	49

2.12.1	Ekonomická aktivita	49
2.12.2	Ekonomické subjekty.....	50
2.12.3	Vyjíždka a dojíždka za prací	52
2.12.4	Nezaměstnanost	53
2.13	Hospodaření obcí.....	55
2.14	Komunální volby.....	64
2.15	Obyvatelé a úložiště	69
2.15.1	Geologický průzkum – postoje a znalosti.....	69
2.15.2	Pozitivní očekávání a obavy v souvislosti s hlubinným úložištěm	71
2.15.3	Zájem o problematiku HÚ a postoje k jeho budování.....	74
2.15.4	Postoje občanů k úložišti – pohled samosprávy a podnikatelů	76
2.16	Obce a úložiště	78
2.16.1	Postoje občanů k příspěvkům obcí v souvislosti s geologickým průzkumem ...	78
2.16.2	Postoj samosprávy k HÚ	80

Seznam použitých zkratk:

SÚRAO	Správa úložišť radioaktivních odpadů
PAPI	Pen-And-Paper-Interviews
JE	jaderná elektrárna
ČSÚ	Český statistický úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ORP	obec s rozšířenou působností
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
MHD	městská hromadná doprava
MŠ	mateřská škola
ZŠ	základní škola
OÚ	obecní úřad
DPS	dům s pečovatelskou službou
TJ	tělovýchovná jednota
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
ROP	Regionální operační program
EU	Evropská unie
HÚ	hlubinné úložiště
RAO	radioaktivní odpady
PR	Public Relations

Abstrakt

Tato souhrnná deskriptivní zpráva z desk research a z kvantitativního a kvalitativního dotazníkového terénního šetření v lokalitě Březový potok, zvažované pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, přináší základní údaje o demografické struktuře a vývoji obyvatelstva, o socioekonomických charakteristikách, o obývaných nemovitostech, o hodnocení každodenního a občanského života v obcích a o postojích ke geologickému průzkumu a k případnému vybudování hlubinného úložiště.

Klíčová slova

kvantitativní šetření, kvalitativní šetření, desk research, lokalita, obyvatelé/rezidenti, rekreatanti/chalupáři, starostové, podnikatelé, postoje

Abstract

This summary descriptive report from the desk research, quantitative and qualitative questionnaire field survey in the Březový potok site considered for the construction of deep geological repository of radioactive waste provides basic data on demographic structure and development, socio-economic characteristics, inhabited real estates, assessing everyday and civic life in municipalities, and attitudes to geological investigation and eventual construction of deep geological repository.

Keywords

quantitative survey, qualitative survey, desk research, locality, inhabitants/residents, cottage-keepers, mayors, entrepreneurs, attitudes

Úvod

Tato zpráva byla zpracována v rámci projektu SÚRAO „Socioekonomická analýza“, který zahrnuje zejména:

- i. Sběr dat – zajištění jejich dostupnosti a kvality
- ii. Tvorba map - výsledky zahrnují specializované mapy zpracované na základě analytických prací, terénního šetření a následné syntézy
- iii. Komparativní perspektiva dat – porovnání se sedmi dříve vytipovanými lokalitami
- iv. Deskriptivní reporty z jednotlivých lokalit
- v. Návrh opatření

Zkoumané oblasti zahrnují:

- Populace, charakteristika obyvatel: věk, pohlaví, vzdělání, sociální postavení, pracovní zařazení, počet členů v domácnosti, finanční příjmy, porodnost, rozvodovost, nemocnost, úmrtnost apod.
- Migrace: starousedlíci a nově přistěhovaní, stěhování za vzděláním/za prací apod., úbytek počtu obyvatel apod.
- Trh práce, zaměstnanost: rozdělení dle sektorů, počet zaměstnaných v domácnosti, dojíždění za prací, místní zaměstnavatelé apod.
- Sociální politika: péče o nezaměstnané, sociální služby apod.
- Infrastruktura, vybavenost obce: kanalizace, vodovod, plyn, dopravní obslužnost, stav pozemních komunikací, vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení, nabídka služeb apod.
- Reality: ceny nemovitostí, nová výstavba apod.
- Turistický potenciál oblasti: vybavenost, body zájmu, estetická hodnota krajiny apod.
- Společenský život: činnost spolků, kulturní zázemí apod.

Cílem tohoto dílčího projektu „Socioekonomická analýza“ je popsat sociologické aspekty jednotlivých lokalit a porovnat jejich stav v rámci okolí i průměru České republiky.

Cílem této zprávy je poskytnout souhrnné deskriptivní informace o lokalitě z kvantitativního terénního šetření rezidentů a rekreatantů, z kvalitativního terénního šetření starostů dotčených obcí a podnikatelů – zaměstnavatelů v lokalitě a ze statistické a demografické analýzy (desk research).

1 Metodika

Souhrnná zpráva za lokalitu obsahuje výsledky a zjištění získaná třemi metodami sběru dat.

Desk research	Analýza statistických dat z různých zdrojů, především z Českého statistického úřadu, zejména ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011, dále z resortů MPSV a MŠMT; výzkum probíhal v období od října 2015 do března 2016.
Kvantitativní dotazníkové šetření	Šetření bylo provedeno na reprezentativním výběrovém souboru obyvatel (rezidentů) lokality ve věku od 15 let (300 respondentů, vybraných kvótním postupem) a doplňkově na souboru chatařů a chalupářů (rekreantů), kteří užívají v lokalitě rekreační nemovitost (24 respondentů), osobním dotazováním tazatelů (PAPI) ppm factum research v termínu od 9. 4. do 5. 6. 2016.
Kvalitativní šetření	Šetření bylo provedeno technikou hloubkových rozhovorů (in-depth interviews). V lokalitě Březový potok byly naplánovány hloubkové rozhovory (in-depth interviews) se starosty nebo jejich zástupci ve všech obcích, do jejichž katastrálního území vytipovaná lokalita spadá, tzn. Chanovice, Pačejov, Velký Bor, Maňovice, Olšany a Kvášňovice. Tyto rozhovory měly být doplněny pěti hloubkovými rozhovory s podnikateli a zástupci firem z dané oblasti. Starostové všech obcí této lokality se však vymezili vůči výzkumu a všichni rozhovory odmítli. Stejně tak podnikatelé a firmy z lokality nesouhlasili s dotazováním – nikdo z oslovených nebyl ochoten hovořit (v některých případech podnikatelů se jednalo o starosty a zastupitele daných obcí). Jako náhradní řešení byl zvolen hloubkový rozhovor s předsedou Pracovní skupiny Dialog o hlubinném úložišti za tuto lokalitu Karlem Zrůbkem z Horažďovic, který byl v nedávné době ze skupiny zástupci lokality odvolán. Dále jsme oslovili firmy v blízké vzdálenosti od lokality, z nichž jedna byla ochotna poskytnout informace. Rozhovory proběhly 15.–25. 5. 2016. Rozhovory byly doplněny o informace z internetu, především z webových stránek obcí (zde jsme čerpali zejména údaje o rozpočtech obcí) a ze Zpravodaje obce Pačejov.

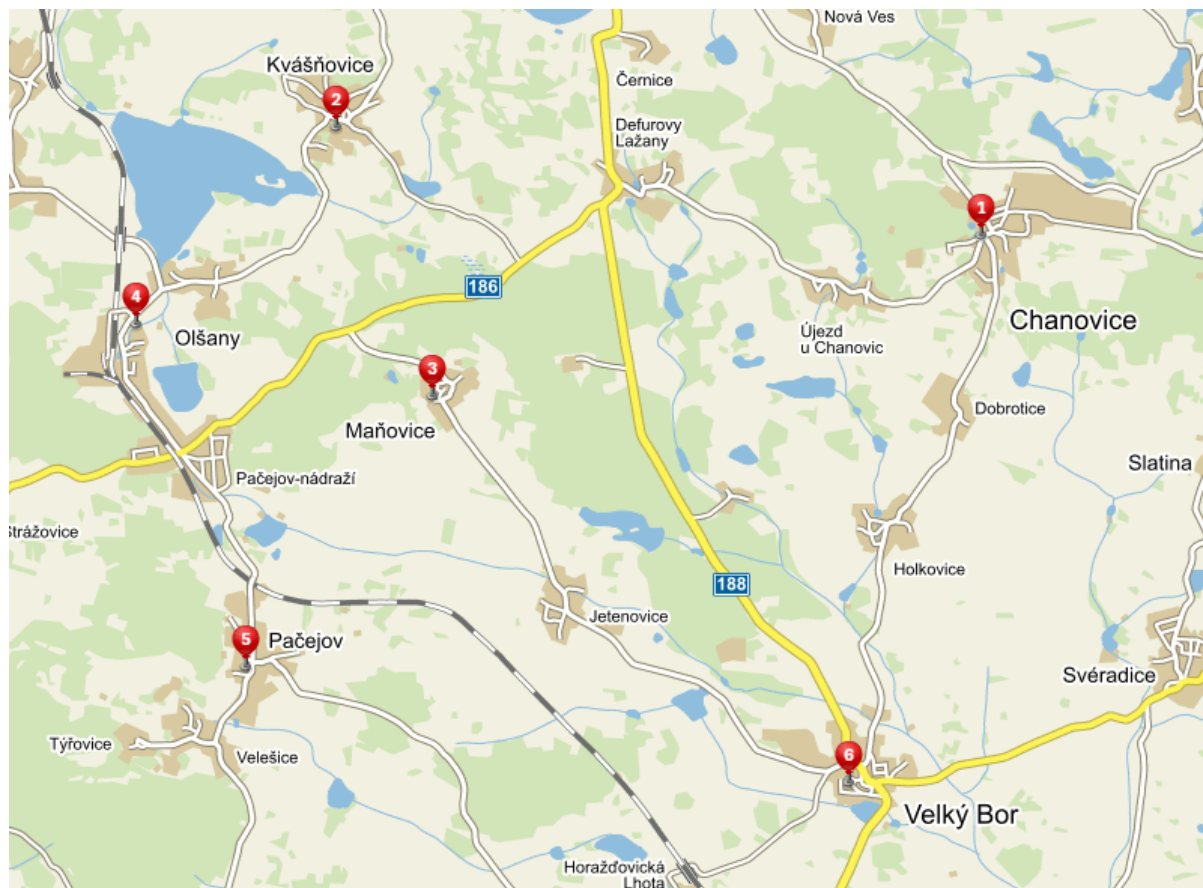
2 Výsledky analýzy

2.1 Stručná charakteristika lokality

Lokalita Březový potok je třetí nejmenší lokalita ze všech zvažovaných, co do počtu obyvatel žijících v dotčených obcích. Nejpočetnější lokalita má 3655 obyvatel, Březový potok 2449. Celkově se lokalita skládá ze šesti obcí (Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov a Velký Bor), které se nacházejí na území jedné obce s rozšířenou působností (Horažďovice) a jednoho kraje (Plzeňský). Lokalita se přitom nachází v těsném sousedství města Horažďovice.

Obecně lze říci, že lokalita je tvořena středně velkými obcemi, kdy ani jedna nemá více než 1000 obyvatel. Největší Pačejov má 782 obyvatel, následují Chanovice se 733 obyvateli, Velký Bor s 568 obyvateli, Olšany s 205 obyvateli, Kvášňovice se 119 obyvateli a nejmenší Maňovice s pouhými 42 obyvateli.

Mapa 1: Území zvažované lokality Březový potok

Zdroj: Mapy.cz

Obce a jejich části

Chanovice	Pačejov	Velký Bor	Olšany	Kvášňovice	Maňovice
Černice	Pačejov	Jetenovice	Olšany	Kvášňovice	Maňovice
Defurovy Lažany	Pačejov-nádraží	Slivonice			
Dobrotice	Strážovice	Velký Bor			
Holkovice	Týřovice				
Chanovice	Velešice				
Újezd u Chanovic					

Lokalita, která byla pro účely výběru místa pro úložiště radioaktivního odpadu v ČR pracovně pojmenována jako Březový potok, se nachází v oblasti Pootaví, v historickém Prácheňském kraji. Charakteristická je pro ni krásná příroda, jedná se o zemědělskou oblast téměř bez průmyslu, jediný větší průmyslový objekt se nachází v Chanovicích, jinak zde převažuje drobná zemědělská výroba a řemeslná výroba.

S tím zřejmě souvisí i charakteristická povaha místního obyvatelstva, která je popisována jako tradiční a konzervativní. Vlastnictví půdy je považováno za základ živobytí, vlastní půdy se obvykle nikdo nevzdává a drží ji pro své potomky.

Tradice Prácheňského kraje (největšího kraje v českých zemích až do roku 1848, který zažil svůj největší rozkvět v raném středověku a byl pojmenovaný po kopci Prácheň ležícím blízko Horažďovic) je v posledních letech obnovována, obce na jeho území se sdružují a vzájemně se podporují především v rozvoji turistického ruchu, pro který je tradice Prácheňska důležitá.

Turistický ruch se v oblasti rozvíjí, především v Chanovicích, kde se od roku 1994 buduje skanzen lidové architektury, v posledních letech byl opraven zámek a v roce 2010 zpřístupněna nová rozhledna na vrchu Chlum u Chanovic. Rozvoj turismu se objevuje v plánech obcí i do budoucna, tato oblast se jeví jako zásadní pro příjmy obcí i jejich obyvatel.

„My jsme v rámci minulých 4 let v Dobrovolném svazku obcí Horažďovicka vytvořili plán turismu a myslím, že to nějak pokračuje, značení, propojování míst, v tom je ten největší potenciál, rozdělili jsme to podle cílových skupin, tzn. na rodiny s dětmi, samotné turisty a snažíme se cíle těmito skupinám přizpůsobit.“

V lokalitě můžeme najít dvě větší obce, Chanovice a Pačejov, jejichž starostové mají pravděpodobně velký vliv na mínění občanů i vedení ostatních menších obcí. Kromě těchto dvou politických, kulturních i hospodářských center a několika menších obcí je oblast tvořena větším množstvím malých osad. Nejbližšími městy jsou Horažďovice a Blatná.

Předností lokality je tedy především příroda a zdravé životní prostředí, které láká i stále více turistů a je ideální pro rostlinnou i živočišnou zemědělskou výrobu.

Co se týče nedostatků, není zde příliš mnoho pracovních příležitostí, avšak nezaměstnanost není vůči zbytku republiky nijak vysoká. Určité obtíže s sebou nese i malý počet obyvatel v relativně malých obcích, které se skládají z ještě menších osad, a to především kvůli nízkému rozpočtu těchto obcí. Některé se však úspěšně snaží o doplňování rozpočtu

z dotací. Jako další nedostatek je možno vnímat ne zcela dobrou kvalitu silnic a spíše slabší infrastrukturu.

Obec Chanovice se zámek, rozsáhlým skanzenem a rozhlednou představuje kulturní a turistické centrum, nicméně tato obec se nachází od pomyslného centra lokality nejdále.

2.1.1 Zasažená populace

Za účelem zohlednění širšího kontextu zasaženého území byla zasažená populace modelována ve 3 pásmech, která jsou určena kumulativně vzdáleností od zvažovaného umístění hlubinného úložiště a jsou odstupňována po 5 km (5, 10 a 15).

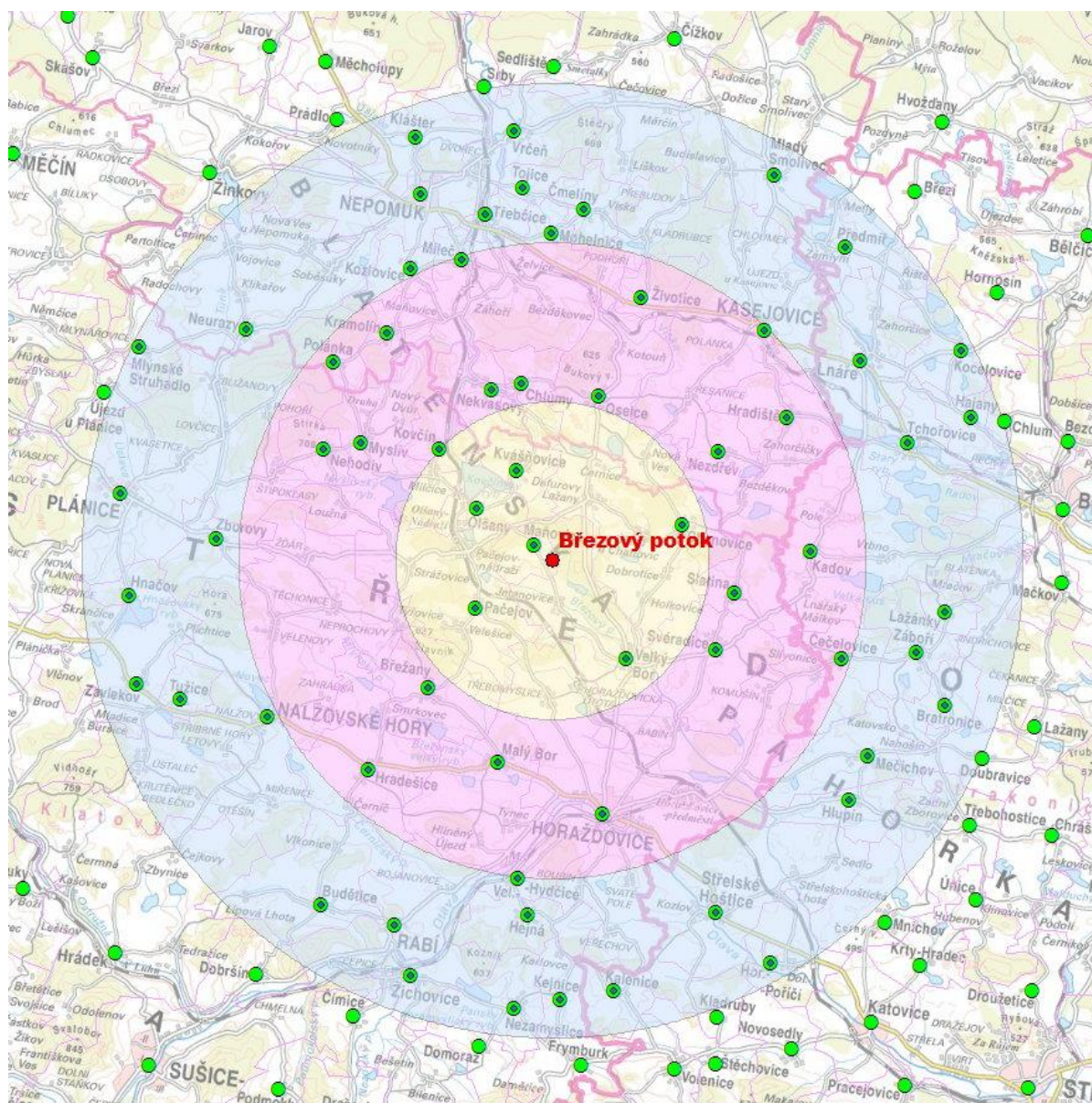
Zajímavé je, že zatímco v prvním a třetím pásmu žije, ve srovnání s ostatními lokalitami, silně podprůměrný počet lidí, ve druhém pásmu naopak jde o nadprůměrný počet lidí. Větší počet ve druhém pásmu je způsoben zastoupením města Horažďovice, které se na celkovém počtu osob podílí téměř polovinou. Zároveň lze pozorovat z průměrného počtu obyvatel na obec v jednotlivých pásmech, že se v žádném nevyskytuje velké město a charakter obcí je podobný v širší oblasti kolem lokality.

Lokalita Březový potok patří spíše k řidčeji obydleným oblastem, což se týká i širšího území. Ačkoli do nejširšího 15 kilometrového pásma spadají i dvě obce s rozšířenou působností (Horažďovice, Nepomuk), celková populace v tomto pásmu (29 tisíc obyvatel) je druhá nejmenší těsně po lokalitě Čertovka (25 tisíc). Při pohledu na mapu je patrná jistá rovnoměrnost distribuce sídel ve všech třech pásmech.

Tabulka 1: Modelová zasažená populace dle vzdálenosti od HÚ RAO

	Vzdálenost od středu lokality	Obce v pásmu	Obyvatelé v pásmu	Průměrný počet obyvatel na obec
Pásmo 1	5 km	6	2449	408
Pásmo 2	10 km	27	13482	499
Pásmo 3	15 km	64	29367	459

Mapa 2: Vizualizace modelových zón dosahu

Mapový podklad © Český úřad zeměměřický a katastrální, www.cuzk.cz.¹

¹ Všechny mapy v dokumentu, kromě mapy 1, využívají mapový podklad ČÚZK

2.2 Populační vývoj

2.2.1 Počet obyvatel

Lokalita Březový potok se skládá ze 6 obcí v Plzeňském kraji a čítá celkem 2449 obyvatel (ke konci roku 2014). Nejvýznamněji se na tomto počtu podílejí obce Chanovice, Pačejov a Velký Bor.

Tab. 2: Počet obyvatel jednotlivých obcí lokality Březový potok v roce 2014 (31. 12. 2014)

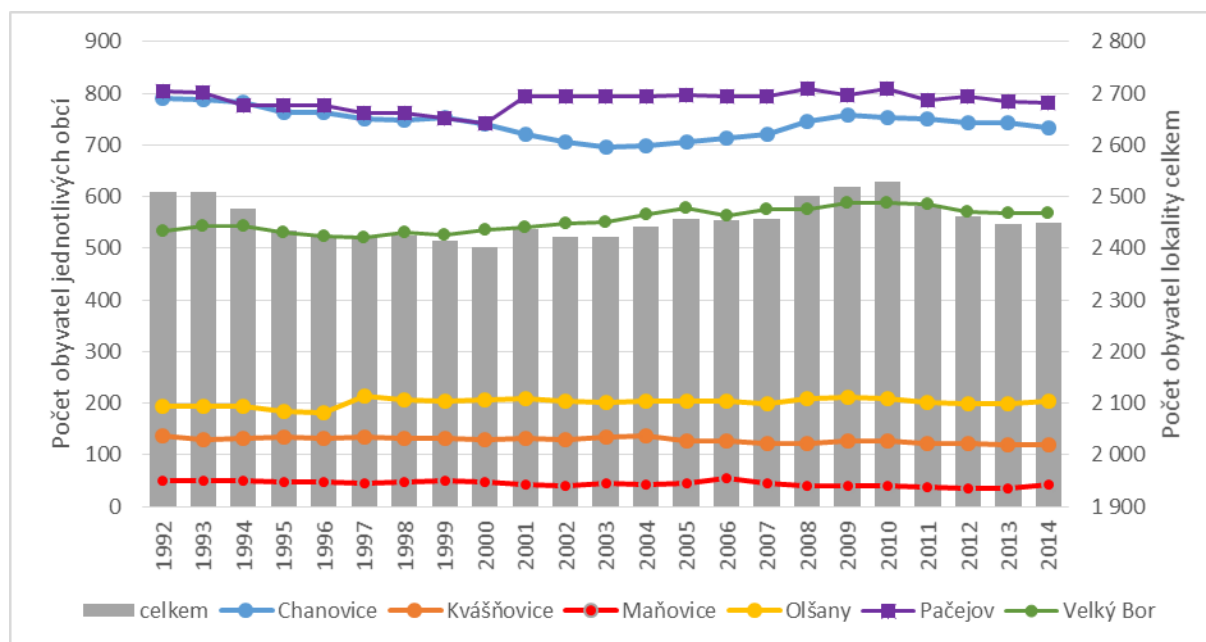
	Chanovice	Kvášňovice	Maňovice	Olšany	Pačejov	Velký Bor	Celkem
Počet obyvatel	733	119	42	205	782	568	2449

Zdroj: ČSÚ

Významnou změnou územního a správního uspořádání bylo v roce 1992 odtržení dvou obcí (Olšany a Maňovice) od obce Velký Bor a jejich osamostatnění. Proto u této lokality provedeme analýzu populačního vývoje až od roku 1992.

Počet obyvatel lokality jako celku nejprve v začátku sledovaného období od roku 1992 mírně poklesl na 2400 v roce 2000, do roku 2010 se počet obyvatel opět zvýšil až na 2529, v posledních 4 letech však opět poklesl, ve srovnání s rokem 2011 zhruba o 32 osob (v roce 2011 došlo ke korekci počtu obyvatel vlivem Sčítání lidu domů a bytů).

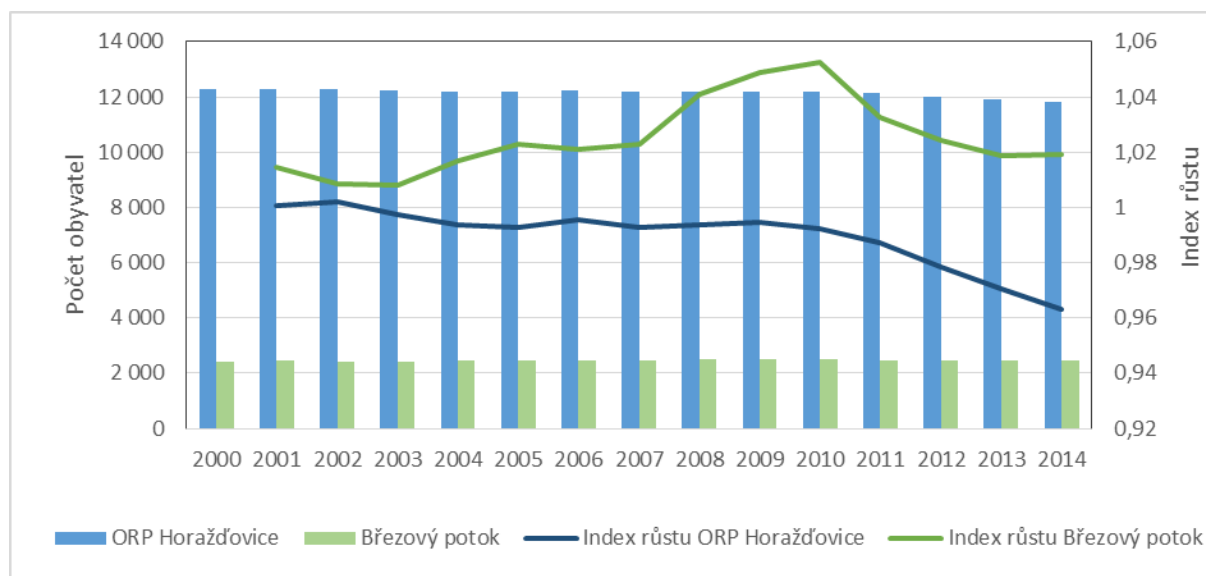
Graf 1: Počet obyvatel jednotlivých obcí lokality (ke 31.12. daného roku)

Zdroj: ČSÚ

Všechny obce vybrané lokality spadají do působnosti jedné ORP Horažďovice. Počet obyvatel této ORP se pohybuje okolo 12 tisíc osob, od roku 2000 se však počet obyvatel ORP snížil o 450 osob, tedy o necelá 4 %. Naproti tomu počet obyvatel lokality Březový potok se od roku 2000 mírně zvýšil (o 46 osob, necelá 2 %).

Graf 2: Počet obyvatel a Index růstu počtu obyvatel (rok 2000=1, každý následující rok je vztažen vždy k roku 2000), lokalita Březový potok a ORP Horažďovice

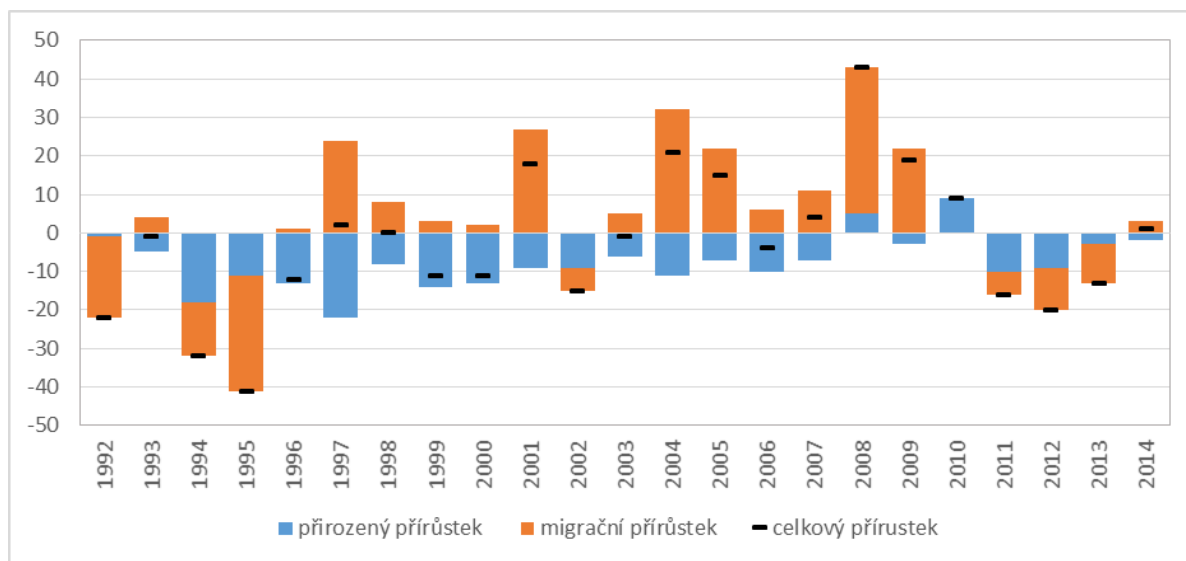
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Zatímco přírůstek přirozenou měnou je ve většině let záporný, migrací počet obyvatel lokality uprostřed sledovaného období, tedy v letech 1996-2009, roste. V souhrnu za celé sledované období od roku 1992 byla bilance přirozené měny -177 osob, migrační saldo bylo kladné, 110 osob. V posledních 5 letech však byl záporný jak přirozený, tak migrační přírůstek a počet obyvatel lokality klesl o 39 osob.

Tab. 3: Změny počtu obyvatel v lokalitě Březový potok

	1992	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvatel	2 509	2 435	2 403	2 458	2 454	2 458	2 501	2 520	2 529	2 481	2 461	2 448	2 449
přirozený přírůstek	-1	-11	-13	-7	-10	-7	5	-3	9	-10	-9	-3	-2
migrační saldo	-21	-30	2	22	6	11	38	22	0	-6	-11	-10	3
celkový přírůstek	-22	-41	-11	15	-4	4	43	19	9	-16	-20	-13	1
na 1000 obyvatel													
přirozený přírůstek	-0,4	-4,5	-5,4	-2,9	-4,1	-2,9	2,0	-1,2	3,6	-4,0	-3,6	-1,2	-0,8
migrační saldo	-8,3	-12,2	0,8	9,0	2,4	4,5	15,3	8,8	0,0	-2,4	-4,5	-4,1	1,2
celkový přírůstek	-8,7	-16,7	-4,6	6,1	-1,6	1,6	17,3	7,6	3,6	-6,4	-8,1	-5,3	0,4

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 3: Vývoj populačního přírůstku / úbytku v lokalitě Březový potok (absolutní počty)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Také v ORP Horažďovice byl po celé sledované období (od roku 2000) záporný přírůstek přirozenou měnou. Migrační přírůstek byl v letech 2001-2011 většinou kladný, proto počet obyvatel ORP klesal relativně pomalu, od roku 2012 však je i migrační saldo záporné a populace ORP Horažďovice výrazně početně klesá (úbytek 300 obyvatel za poslední 3 roky).

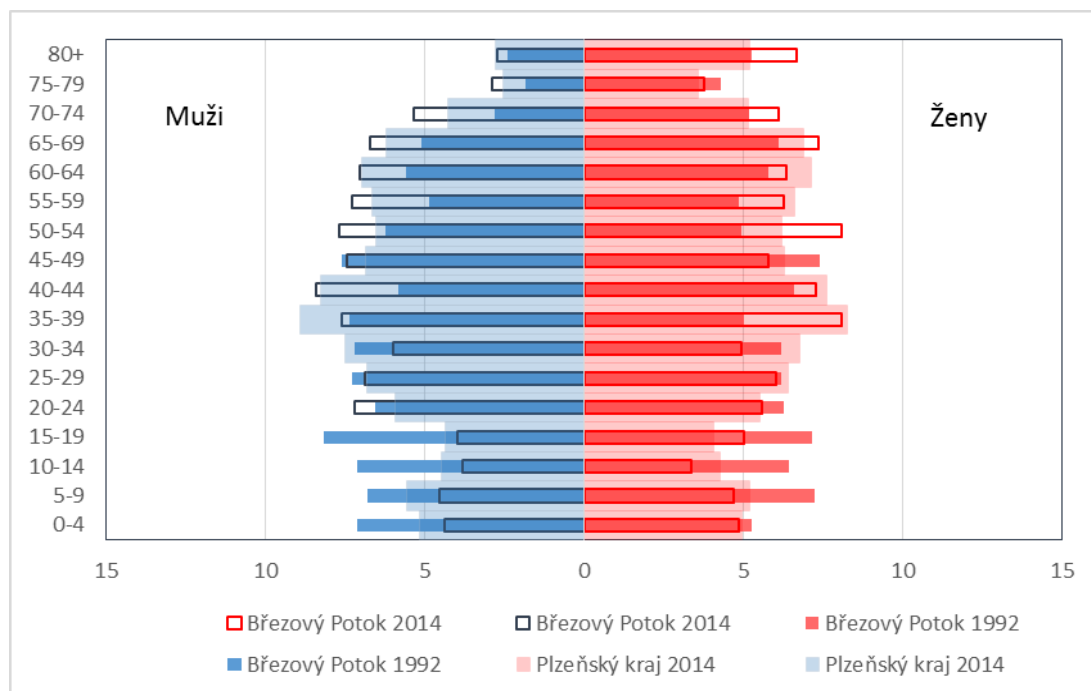
2.2.2 Věková struktura

Lokalita Březový potok má velice starou věkovou strukturu populace, s indexem stáří přesahujícím 161 osob ve věku 65+ připadajících na 100 dětí do 15 let. Podíl seniorů ve věku 65 a více let zde dosahuje 20,7 %, což činí v absolutním počtu více než 500 osob. Ve srovnání s rokem 2001 se počet seniorů zvýšil o 34 %. Naproti tomu počet dětí do 15 let se významně snížil a v současné době děti představují jen 12,8 % populace, což je o 2 procentní body méně než v krajské populaci. I přes pokles zastoupení dětské složky se však v posledních letech poměrně výrazně zvýšil index ekonomického zatížení, kdy na 100 osob v ekonomicky aktivním věku připadá 50,4 osob ve věku 0-14 a 65+.

Tab. 4: Charakteristiky věkové struktury v lokalitě Březový potok a Plzeňském kraji

	Březový potok celkem				Plzeňský kraj			
	Počet obyvatel ve věku			Index stáří	Počet obyvatel ve věku			Index stáří
	0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+	
2001	391	1669	378	96,7	84914	385792	78894	92,9
2004	361	1705	377	104,4	80199	389337	80082	99,9
2011	315	1704	462	146,7	81913	394320	95476	116,6
2014	314	1628	507	161,5	85258	384309	105556	123,8
	Podíl obyvatel ve věku (%)			Index ekon. zatížení	Podíl obyvatel ve věku (%)			Index ekon. zatížení
	0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+	
2001	16,04	68,46	15,50	46,1	15,45	70,20	14,35	42,5
2004	14,78	69,79	15,43	43,3	14,59	70,84	14,57	41,2
2011	12,70	68,68	18,62	45,6	14,33	68,97	16,70	45,0
2014	12,82	66,48	20,70	50,4	14,82	66,82	18,35	49,7

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 4: Věková struktura lokality Březový potok (1992, 2014) a Plzeňského kraje (2014), v %

Zdroj: ČSÚ

2.2.3 Narození a zemřelí

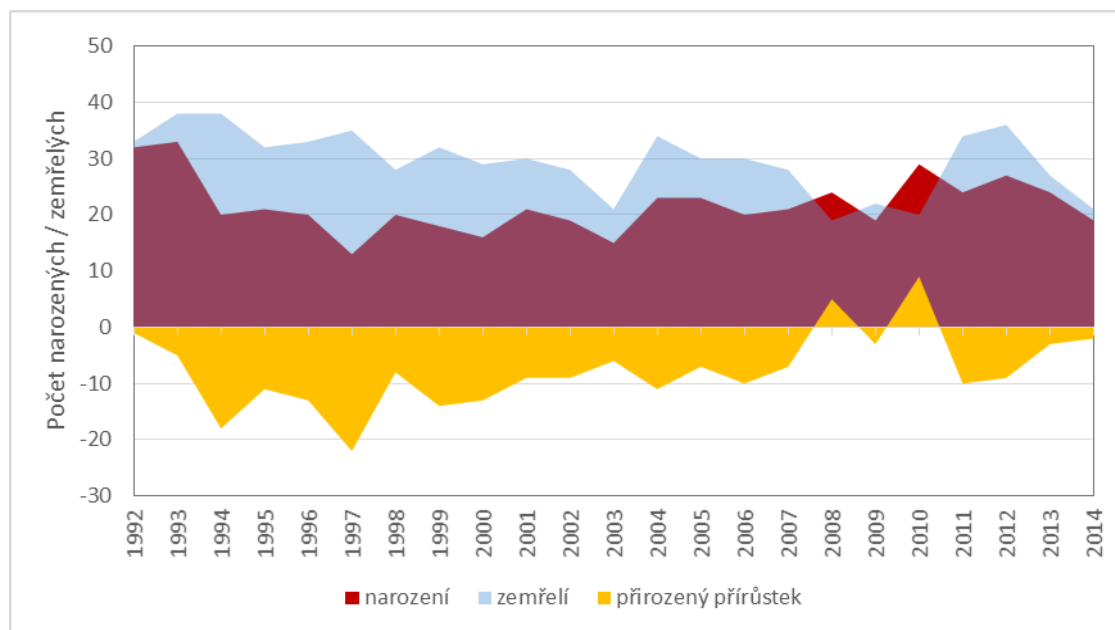
Počet narozených v lokalitě Březový potok se pohyboval mezi 15 a 30 narozenými ročně, v průměru připadalo na jeden rok 22 narozených. Počet zemřelých byl vyšší, v průměru okolo 29-30 osob. Přirozený přírůstek byl tedy záporný, s výjimkou roku 2008 a 2010, kdy vlivem přirozené změny obyvatel nepatrně přibýlo.

Tab. 5: Charakteristiky přirozené změny v lokalitě Březový potok

	1992	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet narozených	32	21	16	23	20	21	24	19	29	24	27	24	19
počet zemřelých	33	32	29	30	30	28	19	22	20	34	36	27	21
přirozený přírůstek	-1	-11	-13	-7	-10	-7	5	-3	9	-10	-9	-3	-2
	na 1000 obyvatel												
počet narozených	12,7	8,6	6,6	9,4	8,1	8,6	9,7	7,6	11,5	9,6	10,9	9,8	7,8
počet zemřelých	13,1	13,0	12,0	12,2	12,2	11,4	7,7	8,8	7,9	13,7	14,6	11,0	8,6
přirozený přírůstek	-0,4	-4,5	-5,4	-2,9	-4,1	-2,9	2,0	-1,2	3,6	-4,0	-3,6	-1,2	-0,8

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

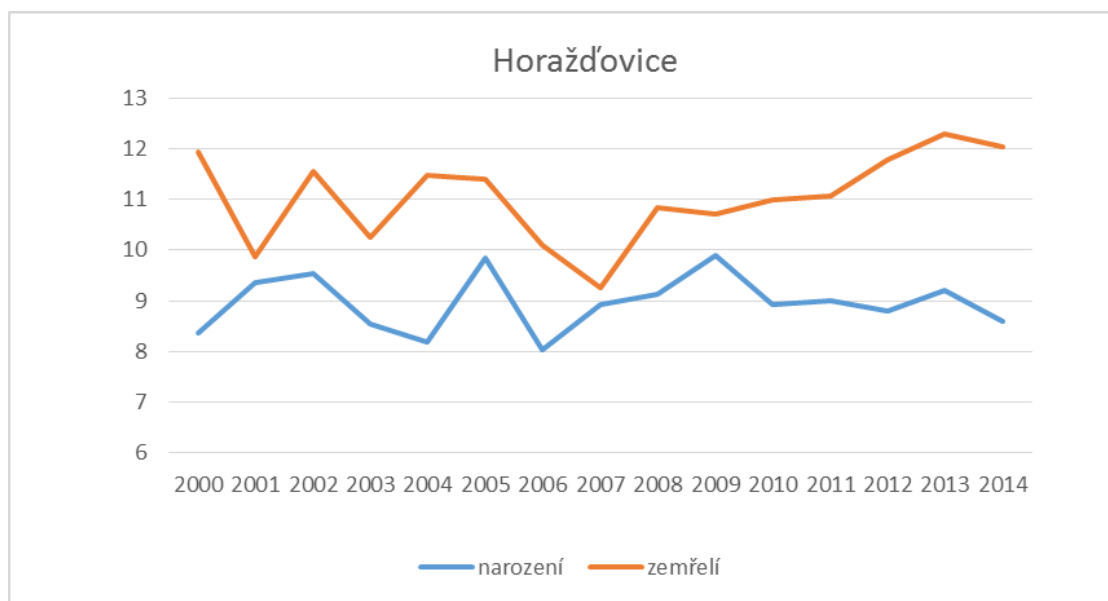
Graf 5: Charakteristiky přirozené změny v lokalitě Březový potok (absolutní počty)

Zdroj: ČSÚ

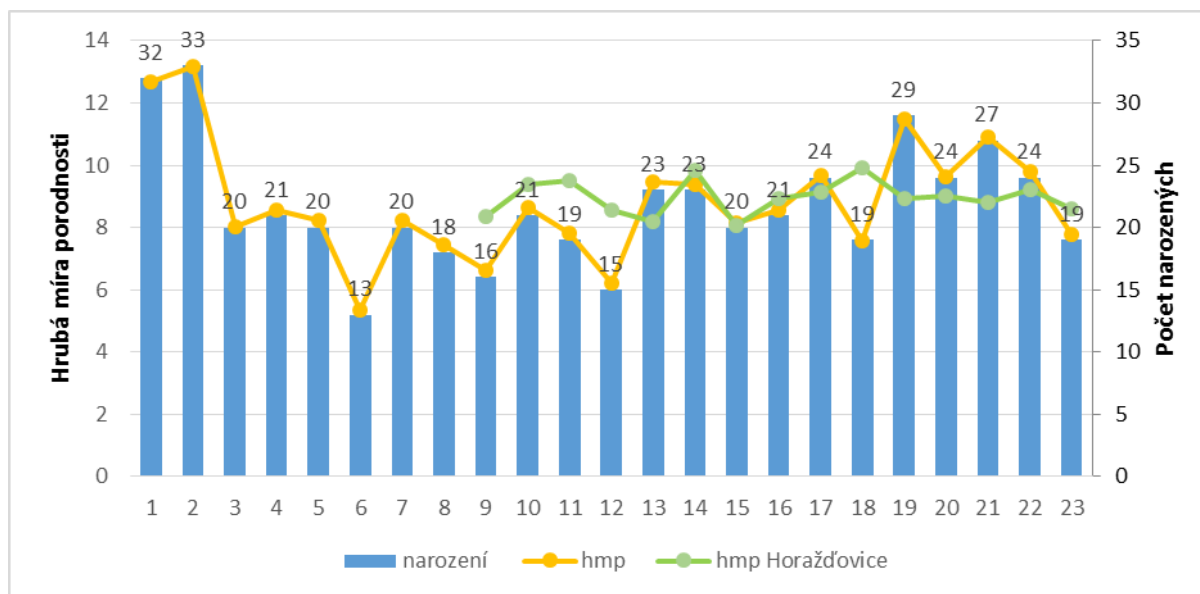
Vývoj počtu narozených a zemřelých v lokalitě Březový potok kopírují i ukazatele hrubé míry porodnosti a hrubé míry úmrtnosti. Pokud bychom sledovali vývoj přirozené měny v příslušné ORP, Horažďovice, pak lze říci, že po celé období byla hrubá míra úmrtnosti vyšší než hrubá míra porodnosti, rozdíl mezi nimi byl však do roku 2009 relativně stabilní. Od roku 2010 však zaznamenáváme rozevírání obou křivek zejména v důsledku nárůstu hrubé míry úmrtnosti, čímž dochází ke zvyšování populačního úbytku přirozenou měnou. V roce 2014 zde připadlo na 1000 obyvatel 8,6 živě narozených a 12 zemřelých.

Graf 6: Charakteristiky přirozené měny v ORP Horažďovice (na 1000 obyvatel)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 7: Charakteristiky porodnosti lokality Březový potok a ORP Horažďovice

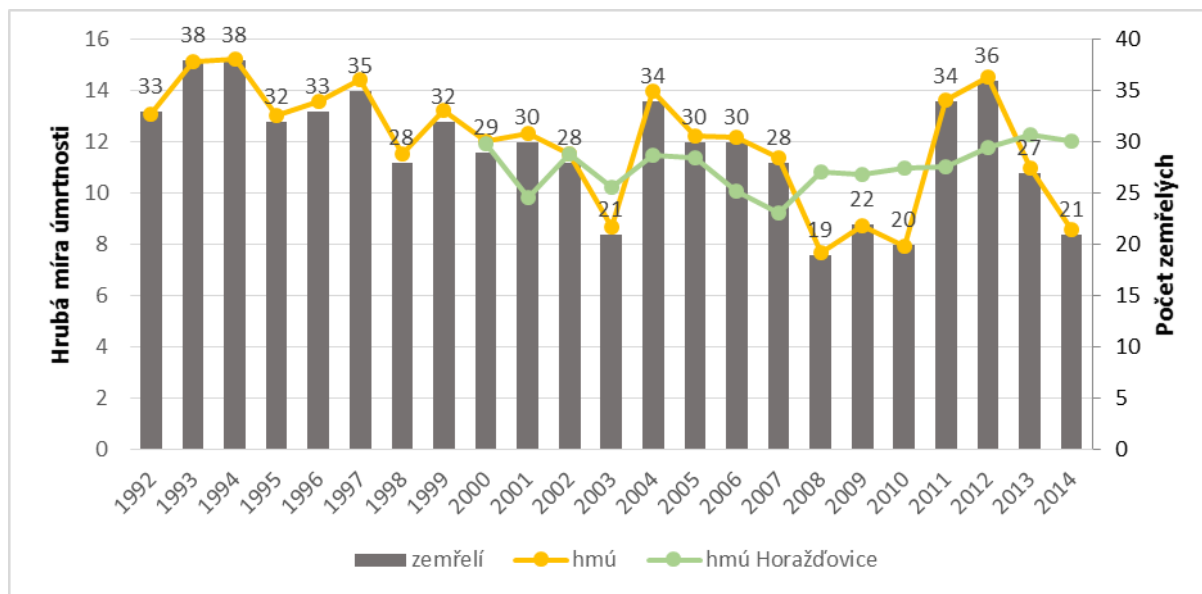

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Hrubá míra úmrtnosti v lokalitě Březový potok zhruba odpovídá hodnotám v příslušném ORP, v posledních 5 letech byla její hodnota v průměru vyšší a dosahovala 9,9 narozených na 1000 obyvatel, 5letý průměr v ORP Horažďovice činil 8,9 narozených na 1000 obyvatel.

Hrubá míra úmrtnosti měla v lokalitě Březový potok v posledních několika letech velmi kolísavý charakter, naproti tomu hrubá míra úmrtnosti ORP Horažďovice plynule rostla.

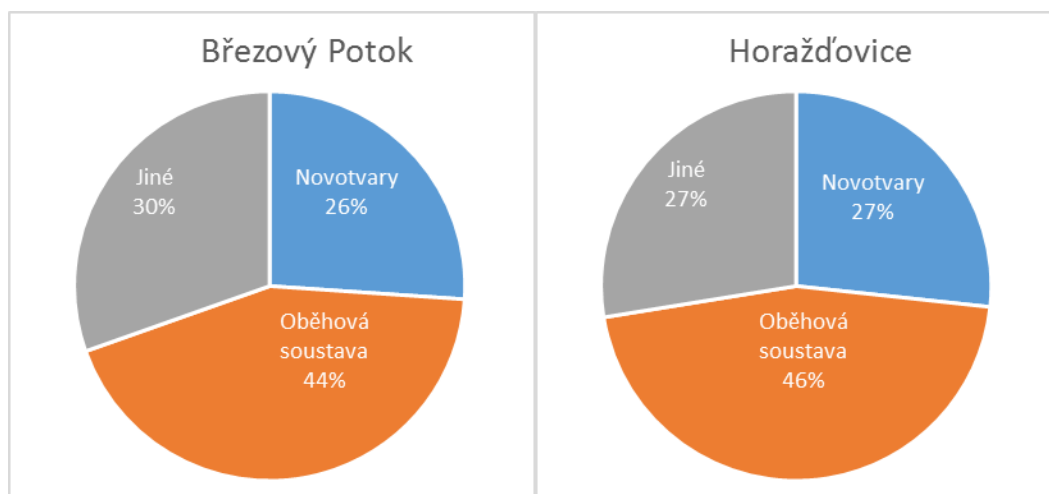
Graf 8: Charakteristiky úmrtnosti lokality Březový potok a ORP Horažďovice

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Z hlediska příčin smrti jsou nejčastější příčinou, stejně jako v ostatních lokalitách, nemoci oběhové soustavy, které v lokalitě Březový potok představují 44 % všech úmrtí. Novotvary se na celkovém počtu úmrtí podílejí 26 %, poměrně vysoké je zastoupení kategorie sdružující jiné příčiny, tedy nemoci dýchací a trávicí soustavy a zejména vnější příčiny smrti.

Graf 9: Zemřelí podle základních skupin příčin smrti, 2010-2014

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.4 Potraty

Počet potratů ve sledované lokalitě je velmi nízký. V souhrnu bylo od roku 1992 zaznamenáno 196 potratů, na 1 rok připadalo v průměru 9 potratů. Počet byl vysoký zejména v letech do roku 1997, kdy počet potratů za rok vždy převyšoval 10. Od roku 2000 počet potratů přesáhne hodnotu 10 jen výjimečně a na jeden rok připadá v průměru 6 potratů. Hrubá míra potratovosti v ORP Horažďovice činila 2,8 potratů na 1000 obyvatel.

Tab. 6: Charakteristiky potratovosti lokality Březový potok a ORP Horažďovice

	1992	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet potratů (abs.) Březový potok	27	13	5	5	2	8	5	7	2	4	10	6	7
Potraty na 1000 obyv. ORP Horažďovice			2,8	2,4	2,7	3,4	2,6	3,1	2,9	3,0	3,4	2,4	2,4

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.5 Sňatky a rozvody

Počet sňatků ve sledované lokalitě meziročně poměrně kolísá, v průměru připadalo na jeden rok sledovaného období 12 sňatků a 3 rozvody, vyšší hodnoty však u obou charakteristik zaznamenáváme v první polovině sledovaného období. V průběhu posledních 5 let byl průměrný počet sňatků 9, počet rozvodů pak byl velmi nízký, na jeden rok připadal jeden rozvod. V ORP Horažďovice činila hrubá míra sňatečnosti v posledních 5 letech v průměru 4 sňatky na 1000 obyvatel, hrubá míra rozvodovosti pak odpovídala zhruba 2 rozvodům na 1000 obyvatel.

Tab. 7: Charakteristiky sňatečnosti a rozvodovosti lokality Březový potok a ORP Horažďovice

	1992	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet sňatků (abs.) Bř. potok	18	8	14	11	9	13	9	10	9	13	8	8	5
Počet rozvodů (abs.) Bř. potok	5	5	2	5	5	1	4	3	2	1	0	0	1
Sňatky na 1000 ob. ORP Horažďovice			5,3	3,9	4,4	4,7	3,3	3,8	4,1	4,0	4,2	3,8	4,0
Rozvody na 1000 ob. ORP Horažďovice			1,5	2,4	2,1	2,0	2,5	2,0	1,6	2,4	2,4	2,3	1,8

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.6 Migrace

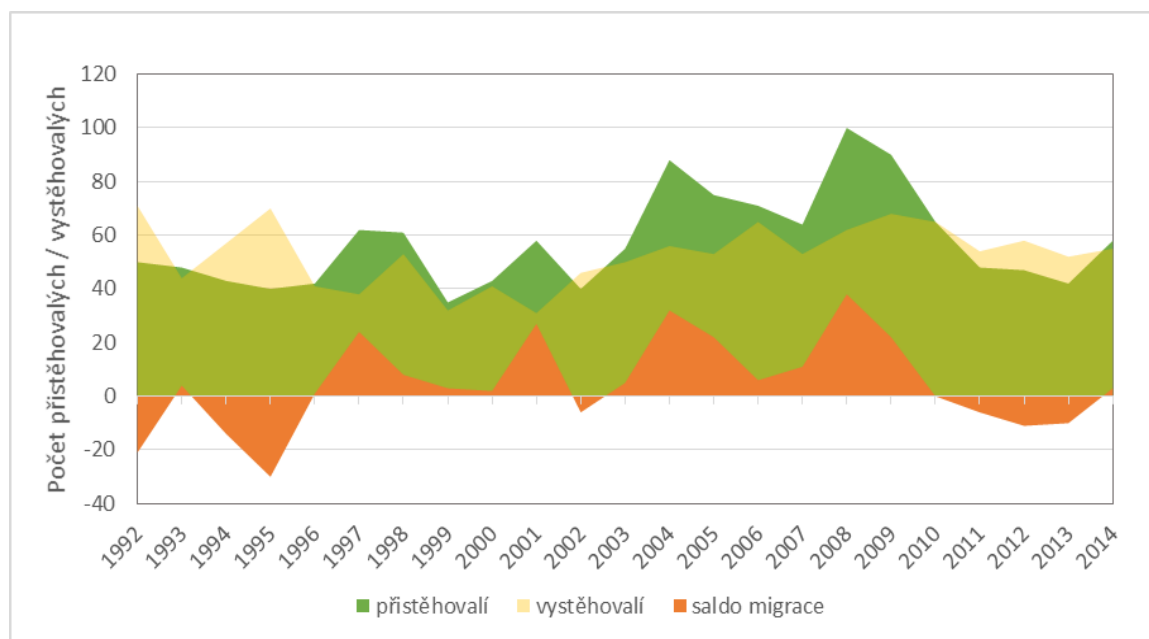
Pokud hodnotíme migraci v jednotlivých letech, pak vidíme, že její objem je kolísavý. Zatímco v roce 2008 se přistěhovalo celkem 100 osob, v roce 1999 to bylo jen 35 osob. Nejvyššího objemu dosahoval počet přistěhovalých v letech 2004-2010, kdy se přistěhovalo v průměru 80 osob ročně a migrační saldo bylo kladné. Naopak v posledních 5 letech počet přistěhovalých klesá a saldo je buď minimální, nebo spíše záporné.

Tab. 8: Charakteristiky migrace v lokalitě Březový potok

	1992	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
přistěhovalí	50	40	43	75	71	64	100	90	65	48	47	42	58
vystěhovalí	71	70	41	53	65	53	62	68	65	54	58	52	55
migrační saldo	-21	-30	2	22	6	11	38	22	0	-6	-11	-10	3
	na 1000 obyvatel												
přistěhovalí	19,8	16,3	17,9	30,6	28,9	26,1	40,3	35,8	25,7	19,3	19,0	17,1	23,7
vystěhovalí	28,2	28,5	17,0	21,6	26,5	21,6	25,0	27,1	25,7	21,7	23,5	21,2	22,5
migrační saldo	-8,3	-12,2	0,8	9,0	2,4	4,5	15,3	8,8	0,0	-2,4	-4,5	-4,1	1,2

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

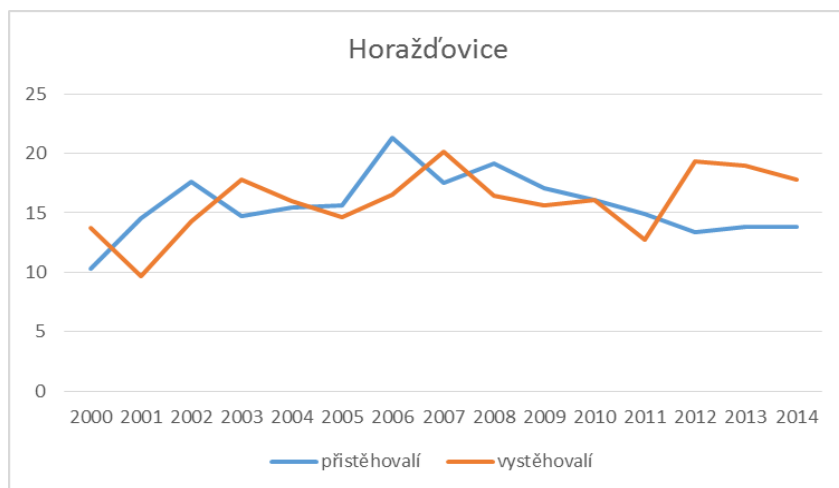
Graf 10: Charakteristiky migrace v lokalitě Březový potok (absolutní počty)

Zdroj: ČSÚ

Pokud sledujeme migraci na úrovni ORP, pak můžeme pozorovat zejména od roku 2012 značný převis počtu vystěhovalých nad počtem přistěhovalých, což má pravděpodobně za následek poměrně výrazný úbytek obyvatel přirozenou měnou.

Graf 11: Charakteristiky migrace v ORP Horažďovice (na 1000 obyvatel)

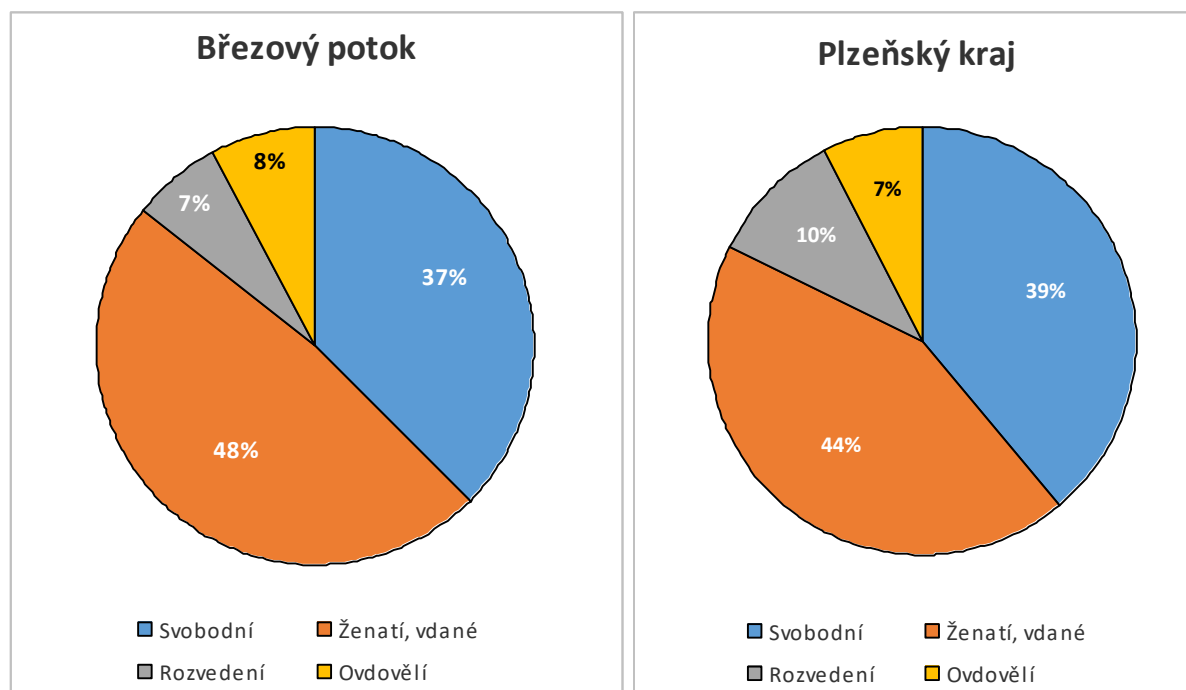

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.3 Socioekonomická struktura obyvatel

2.3.1 Rodinný stav

Pro analýzu rodinného stavu byla zvolena jako referenční jednotka kraj. V ostatních případech jsme jevy spíše porovnávali mezi lokalitami a příslušnými obcemi s rozšířenou působností, ale v tomto případě jsme se rozhodli pro vyšší stupeň, jelikož lokální rozdíly byly spíš nepatrné, pokud vůbec nějaké. Struktura dle rodinného stavu je totiž podstatně méně lokálně podmíněná.

Graf 12: Srovnání struktury rodinného stavu v lokalitě a v kraji dle SLDB 2011

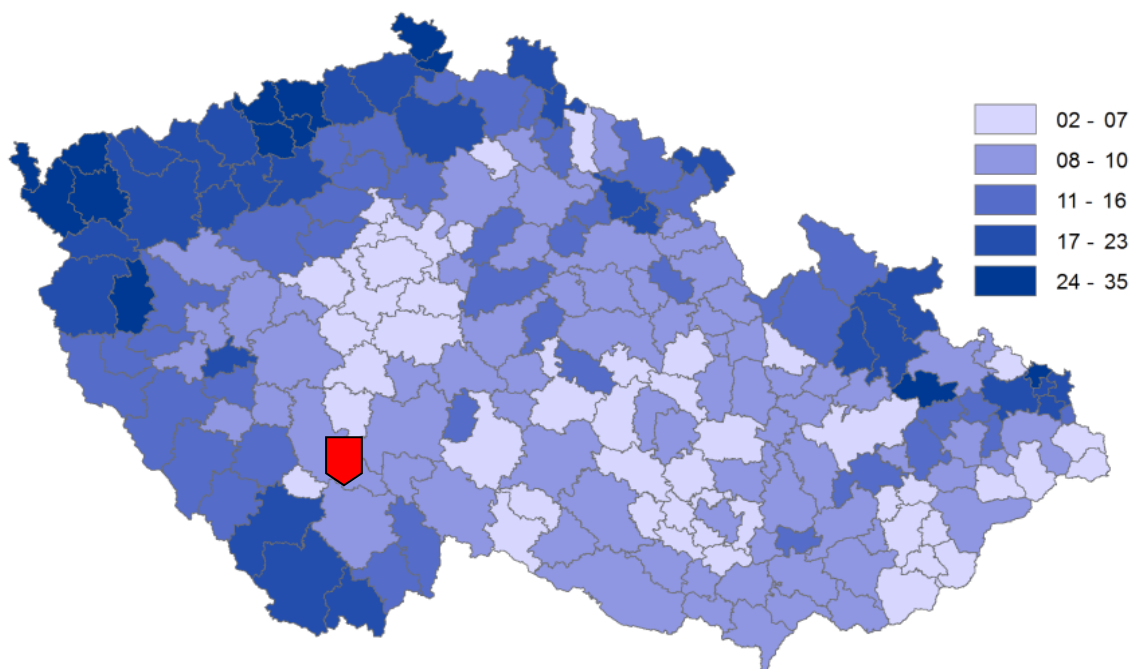
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Při porovnání struktur lokality a Plzeňského kraje je patrný hlavní rozdíl mezi sezdánými a rozvedenými. Zatímco v případě lokality je podíl sezdáných o 4 procentní body vyšší než v rámci celého kraje, tento rozdíl je dorovnán nižším podílem rozvedených, tentokrát o 3 p.b. a nižším podílem svobodných, o 2 p.b. Dalším menším rozdílem je vyšší podíl ovdovělých mezi obyvateli lokality, byť jde pouze o rozdíl jednoho procentního bodu. V obou případech může být příčinou skutečnost, že lokalita je složena víceméně z venkovských oblastí. Na vesnicích je také menší množství příležitostí k novým známostem. Zároveň je v menších obcích větší podíl starších lidí, což by mohlo vysvětlovat nepatrně vyšší podíl ovdovělých.

2.3.2 Vzdělanostní struktura

Z hlediska porovnání vzdělanosti jsme zvolili srovnání s příslušnými ORP a zároveň jsme použili dva analytické přístupy. První zohledňuje vzdělání matek aktuálně rozených dětí, abychom získali přehled, v jakém prostředí z hlediska vzdělanosti vyrůstá nová generace. Druhý pohled využívá standardní strukturu populace dle dosaženého vzdělání. V prvním případě vycházíme z dat o narozených, která jsou shromažďována průběžně prostřednictvím výkazů, a ve druhém případě vycházíme z dat získaných při SLDB 2011.

Mapa 2: Podíl dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním v roce 2014

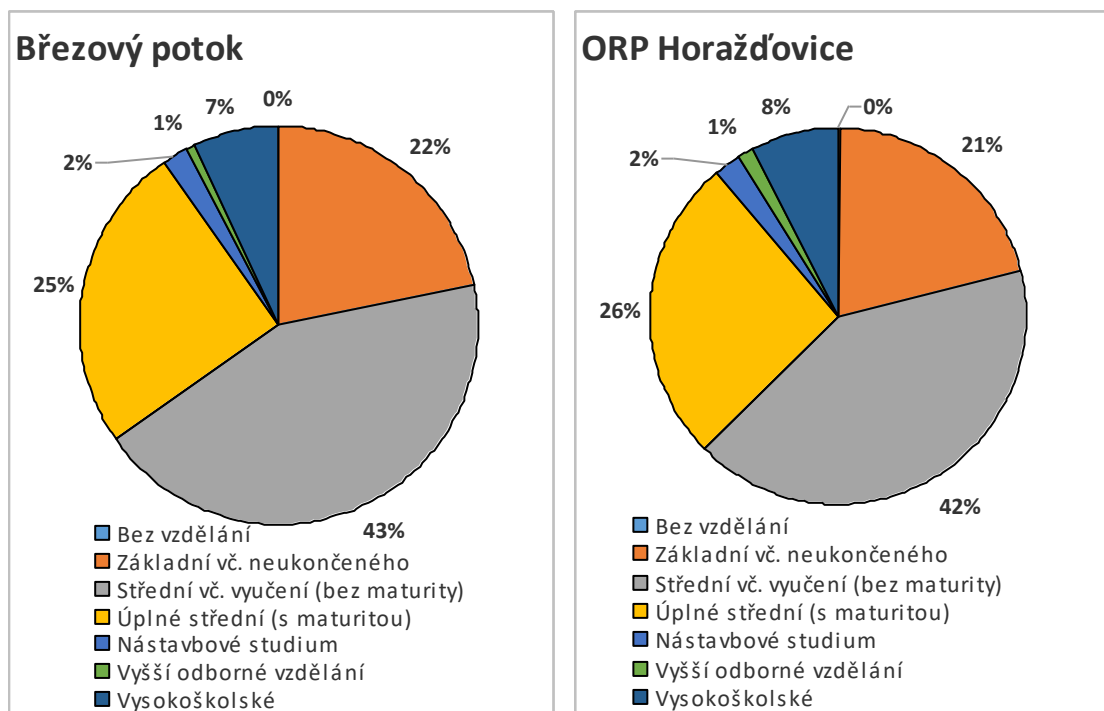

Zdroj: ČSÚ, údaje o narozených

Při pohledu na mapu znázorňující škálu podílu dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním je patrné, že lokalita Březový potok se nachází na území ORP Horažďovice, které s hodnotou 8 % patří v rámci Plzeňského kraje mezi nejnižší hodnoty. Mezi jednotlivými obcemi je přitom poměrně velký rozdíl. Zatímco v Olšanech či Chanovicích se rodí naprosto minimální podíl dětí matkám s nejvýše základním vzděláním (3, resp. 4%), v Pačejově se takových dětí rodí 18 %.

Ze srovnání struktur populace dle vzdělání vyplývá, že lokalita má téměř totožnou strukturu dle vzdělání jako území ORP. Největší rozdíl u jednotlivých vzdělanostních kategorií je jeden procentní bod. V lokalitě je o jeden procentní bod více lidí s nejvýše základním vzděláním a vyučených a naopak o jeden procentní bod méně lidí s maturitou a vysokoškolsky vzdělaných. Jedná se však o zcela nepatrné rozdíly, navíc u relativně malé populace, a proto z těchto výsledků nelze vyvozovat jednoznačné souvislosti.

Graf 13: Srovnání struktur populace dle vzdělání mezi lokalitou a ORP dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

2.3.3 Struktura domácností a obyvatel dle místa narození

Pro analýzu byly zvoleny, jakožto klíčový soubor, hospodařící domácnosti, jelikož v posledním sčítání (SLDB 2011) nebyla použita kategorie cenové domácnosti. Při porovnání struktur domácností lokality Březový potok a ORP Horažďovice zjistíme, že lokalita se ve většině parametrů odlišuje (úplné a neúplné rodiny, jednotlivci). Z hlediska celorepublikového srovnání se svými hodnotami průměru více podobá ORP. Zatímco v Česku tvoří úplné rodinné domácnosti cca 48 %, v lokalitě tyto rodiny tvoří 59 %. V rámci ORP je takových rodin 53,7 %. O 4 p.b. je v lokalitě také méně domácností jednotlivců.

Tabulka 9: Porovnání struktur domácností lokality a ORP dle SLDB 2011

Domácnosti	Březový potok		ORP Horažďovice	
	abs.	v %	abs.	v %
Hospodařící domácnosti celkem	931		4 757	
úplné rodiny celkem	548	58,9	2 553	53,7
úplná rodina bez závislých dětí	320	58,4	1 542	60,4
úplná rodina se závislými dětmi	228	41,6	1 011	39,6
neúplné rodiny celkem	85	9,1	530	11,1
vícečlenné nerodinné domácnosti	29	3,1	144	3,0
domácnosti jednotlivců	244	26,2	1 436	30,2
v tom bydlící samostatně	217	88,9	1 290	89,8

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z dalšího srovnání vyplývá, že v obcích tvořících lokalitu žije velmi podobný podíl lidí, kteří se v obci narodili (46,6 %), jako v případě ORP, kde je tento podíl 47,5 %. V obou případech tak jde téměř stejné hodnoty, jako je celorepublikový průměr, který se pohybuje kolem 47 %.

Tabulka 10: Podíl osob narozených v obci stávajícího obvyklého bydliště dle SLDB 2011

Rodinný stav	Březový potok		ORP Horažďovice	
	abs.	v %	abs.	v %
Obyvatelstvo celkem	2 431		11 783	
z toho narození v obci obvyklého bydliště	1 132	46,6	5 598	47,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

2.4 Bydlení

2.4.1 Domovní a bytový fond

V lokalitě Březový potok je dle SLDB 1001 domů, z nichž dvě třetiny jsou obydlené a třetina je neobydlená. Naprostá většina z obydlených domů jsou domy rodinné, obydlených bytových domů je v lokalitě jen 32 (tj. 5 % ze všech obydlených domů). 86,5 % z obydlených domů je ve vlastnictví fyzické osoby, 5,3 % je ve spoluvlastnictví více vlastníků, obce (popř. stát) vlastní v lokalitě jen 3,3 % ze všech obydlených domů.

Materiál nosných zdí u 89,7 % obydlených domů tvoří kámen, cihly či tvárnice, panelových domů je zde jen 4,1 %. 90 % obydlených domů je napojeno na vodovod, 78,6 % má ústřední topení, 25,5 % má zaveden plyn a jen pětina ze všech obydlených domů je napojena na kanalizační síť (což je výrazně podprůměrný podíl jak z hlediska srovnání lokalit, tak i v porovnání s celou ČR – 61,1 %).

Tabulka 11: Domovní fond v lokalitě Březový potok

	domy		z toho domy:		počet osob v domech		
	abs.	v %*	rodinné	bytové	abs.	v %*	z toho v RD
domy celkem	1001	-	952	34	2394	-	1894
obydlené domy	660	-	616	32	2394	-	1894
z počtu ob. domů vlastnictví:							
fyzická osoba	571	86,5	565	5	1788	74,7	1747
obec, stát	22	3,3	8	10	194	8,1	36
bytové družstvo	8	1,2	3	5	109	4,6	7
spoluvlastnictví vlastníků bytů	35	5,3	26	9	173	7,2	71
ob. domy s počtem bytů:							
1	493	74,7	483	0	1333	55,7	1321
2-3	138	20,9	133	4	599	25,0	573
4-11	26	3,9	0	25	374	15,6	0
12 a více	3	0,5	0	3	88	3,7	0
z počtu ob. domů materiál nosných zdí:							
kámen, cihly, tvárnice	592	89,7	564	23	2057	85,9	1759
stěnové panely	27	4,1	19	7	226	9,4	52
z počtu ob. domů technické vybavení domů:							
přípoj na kanalizační síť	131	19,8	117	13	615	25,7	389
vodovod	594	90,0	557	32	2242	93,7	1749
plyn	168	25,5	143	24	833	34,8	497
ústřední topení	519	78,6	489	26	2028	84,7	1620

Pozn.: *podíl z počtu obydlených domů

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Neobydlených domů je v lokalitě 341. 23,5 % z nich je využíváno k rekreaci a pouze necelá 2 % jsou nezpůsobilá k bydlení. Nejvíce rekreačních objektů (34) je v obci Chanovice. Jen 2 budovy v lokalitě jsou neobydlené bytové domy.

Tabulka 12: Domovní fond v lokalitě Březový potok - neobydlené domy

	domy		z toho domy	
	abs.	v %	rodinné	bytové
neobydlené domy s byty	341	-	336	2
z toho:				
využívané k rekreaci	80	23,5	80	0
přestavba domu	3	0,9	3	0
nezpůsobilé k bydlení	6	1,8	6	0
neobydlená ubytovací zařízení bez bytů	0	-	0	0
počet bytů v neobydlených domech	346	-	337	6

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

V lokalitě je celkem 1304 bytů, z nichž 69 % je obydlených. Z těchto obydlených bytů se 78 % nachází v rodinných domech a 20 % v domech bytových. Standardních bytů je v lokalitě 91,9 % z celkového počtu obydlených bytů, ústřední topení a úplné příslušenství má 81,5 % obydlených bytů a 5,7 % obydlených bytů má naopak sníženou kvalitu. Na jeden obydlený byt připadá v průměru 2,7 osob.

Tabulka 13: Bytový fond v lokalitě Březový potok

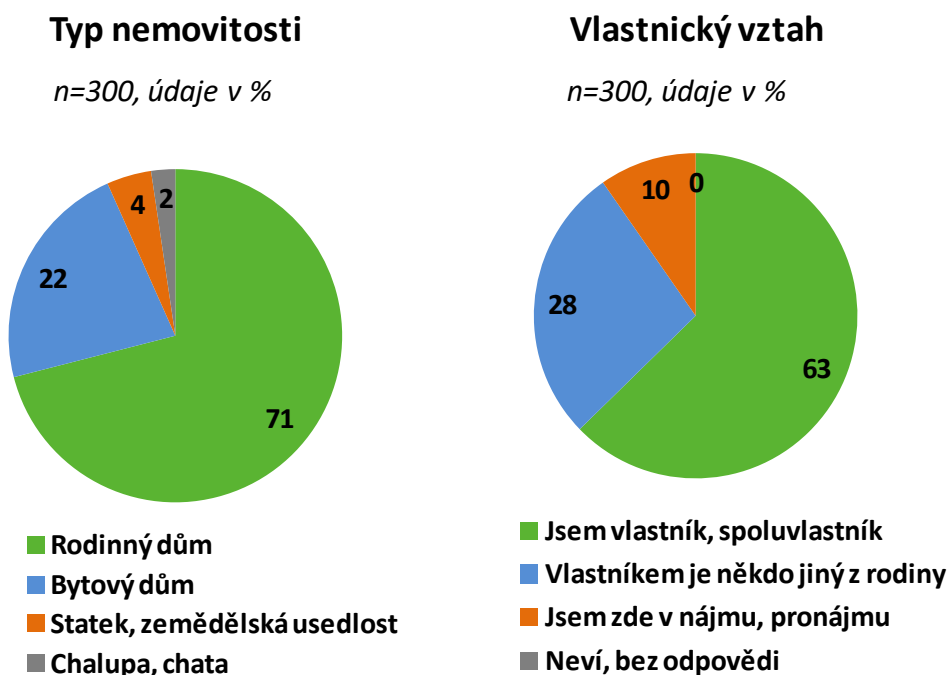
	byty		z toho byty	
	abs.	v %	v rodinných domech	v bytových domech
byty celkem	1304	-	1086	192
obydlené byty	899	-	698	178
z počtu obydlených bytů:				
standardní byty	826	91,9	649	159
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	733	81,5	563	155
ostatní	93	10,3	86	4
byty se sníženou kvalitou	51	5,7	35	16

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Kvantitativní šetření obyvatel ukazuje, že téměř tři čtvrtiny občanů (71 %) v lokalitě Březový potok bydlí v rodinných domech, zhruba pětina v bytových domech, čtyři procenta lze charakterizovat jako statky nebo zemědělské usedlosti a dvě procenta jako chalupy a chaty.

Z kvantitativního šetření dále vyplývá, že obyvatelé Březového potoka jsou většinou – ze dvou třetin – vlastníky nebo spoluvlastníky bytu nebo domu, kde bydlí, dalších 28 % bydlí v nemovitostech, jež vlastní někdo jiný z rodiny. V nájmu bydlí desetina obyvatel lokality.

Graf 14: Typ nemovitosti a vlastnický vztah - rezidenti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z hlediska stáří bytového fondu vyplývá, při porovnání lokality s ORP Horažďovice, že charakter lokality odpovídá struktuře bytového fondu v ORP. Hodnoty jednotlivých kategorií jsou podobné a nedochází k výraznější odchylce v žádném pásmu. Zdaleka nejstarší bytový fond nalezneme v obci Maňovice, kde více než 87 % veškerého bytového fondu bylo postaveno před rokem 1970. Nejmladší bytový fond naopak nalezneme v obci Velký Bor, kde 20 % všech bytů bylo postaveno v letech 2001 až 2011.

Průměrné stáří obydlených domů se pohybuje v rozmezí 44 let (obec Olšany) až 68 let (obec Maňovice, která má ve srovnání s ostatními obcemi napříč zkoumanými lokalitami nejstarší domovní fond).

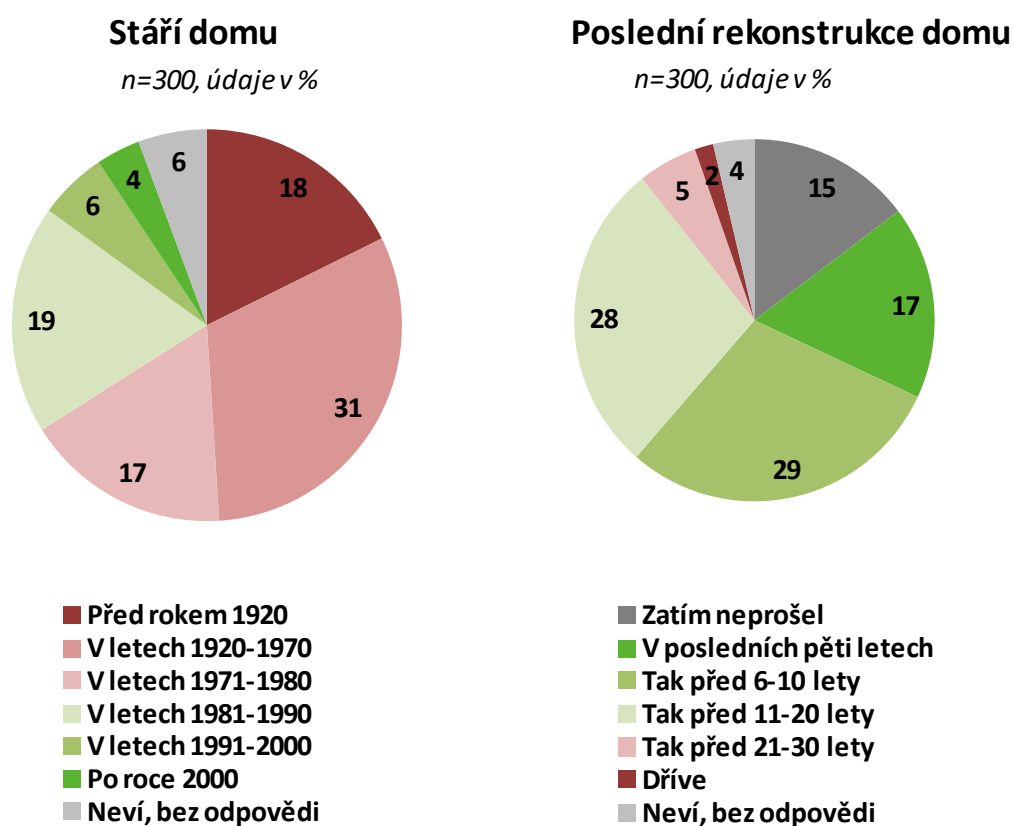
Tabulka 14: Bytový fond dle stáří

Období výstavby bytů	Březový potok		ORP Horažďovice	
	abs.	v %	abs.	v %
obydlené byty celkem	899		4581	
1919 a dříve	103	11,5	503	11,0
1920 - 1970	269	29,9	1497	32,7
1971 - 1980	144	16,0	1001	21,9
1981 - 2000	264	29,4	1158	25,3
2001 - 2011	98	10,9	359	7,8

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Kvantitativní terénní šetření rovněž potvrzuje, že skladba obytných domů z hlediska stáří je v lokalitě Březový potok velmi pestrá, nicméně domů postavených před rokem 1920 je zde podle jeho zjištění uváděna téměř pětina. Mezi lety 1920-1970 byl podle výpovědí respondentů postaven vůbec největší podíl, téměř třetina domů, což odpovídá statistickým údajům. V následující dekádě bylo postaveno 17 % domů a o málo více, 19 %, pochází z doby mezi lety 1981 a 1990. Po roce 1990 bylo podle respondentů postaveno 10 % obytných domů.

Graf 15: Stáří domu a jeho rekonstrukce - rezidenti

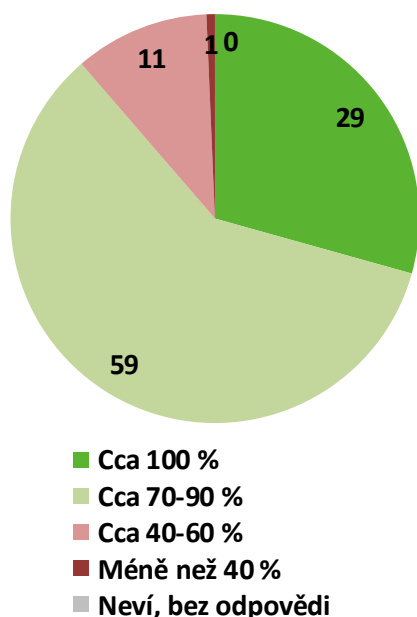
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Obyvatelé byli dotázáni na to, jak by ohodnotili technický stav svého domu či bytu. Čtvrtina rezidentů vidí svůj dům jako stoprocentní. Nejčastěji hodnotili svůj dům mezi 70-90%, dále pak desetina obyvatel hodnotila stav svého domu jako 40-60%.

Pokud jde o obytné domy, nejlépe hodnotí jejich stav obyvatelé rodinných domů – zhruba třetina (36 %) ho považuje za 100%, mezi obyvateli bytových domů takto hodnotí technický stav svého bytu jen 16 %.

Graf 16: Technický stav nemovitosti - rezidenti

n=300, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Kvantitativní šetření rovněž zjistilo, že rekonstrukcemi prošly obytné domy v Březovém potoce ponejvíce před 6-10 lety, nebo před 11-20 lety (29 % resp. 28 % ze všech domů). V posledních pěti letech prošlo rekonstrukcí 17 % domů stojících v této lokalitě a mírně méně, 15 % domů, zatím nebylo rekonstruováno. Podíl domů, které naposledy prošly rekonstrukcí před 6-10 a také 11-20 lety, je ze všech lokalit nejvyšší právě v Březovém potoce.

Při pohledu na data o výstavbě nových bytů od roku 2001 je možné pozorovat, že poslední významnější počet bytů byl postaven v letech 2004 a 2005 a od té doby se každý rok stavěly maximálně jednotky bytů, nicméně z takto nízkých hodnot nelze usuzovat na nějaký jednoznačný trend.

Tabulka 15: Výstavba nových bytů (rodinné i bytové domy)²

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
byty celkem	0	8	5	34	26	4	9	6	1	3	6	1	0	1

Zdroj: ČSÚ

² Rok 2004 je zvýrazněn jako mezník, protože v tomto roce bylo původních 6 lokalit zařazeno do užšího výběru.

2.4.2 Rekreační nemovitosti

Podíváme-li se nyní na rekreační byty optikou jejich podílu z celkového počtu bytů a srovnáme-li tyto údaje s příslušnou ORP, lze říci, že se v lokalitě vyskytuje o něco méně bytů sloužících k rekreaci, než v rámci celého ORP. Zatímco v ORP Horažďovice je 8,5 % rekreačních bytů, v lokalitě je tento podíl 6,4 %.

Tabulka 16: Podíl bytů určených k rekreaci

Byty určené k rekreaci	Březový potok		ORP Horažďovice	
	abs.	v %	abs.	v %
byty celkem	1 304		6 242	
z toho slouží k rekreaci	83	6,4	529	8,5

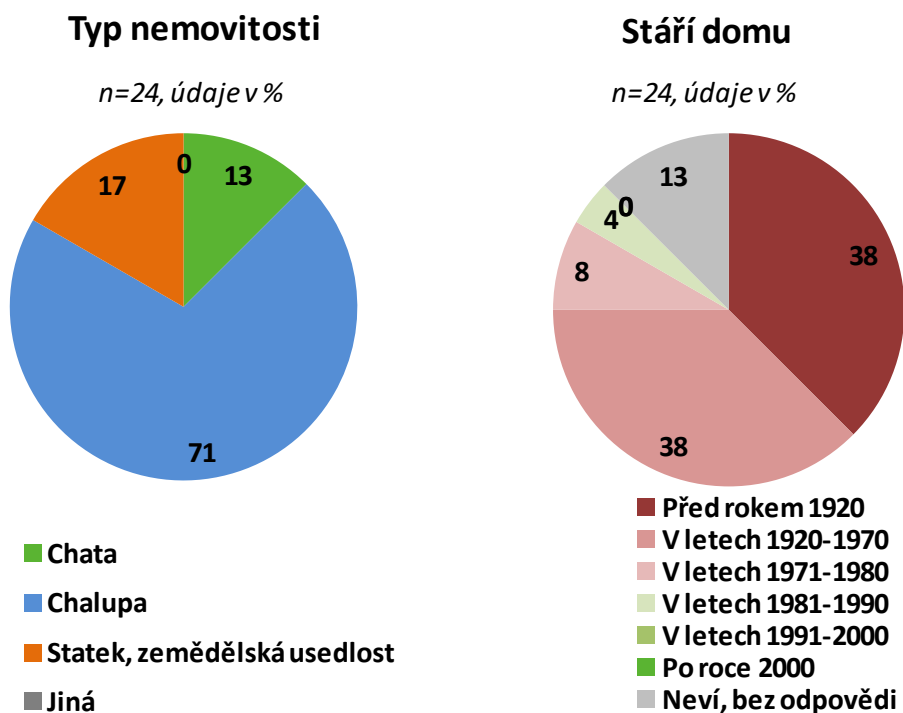
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z kvantitativního terénního šetření vyplývá, že dotázaní rekreati, tedy chataři a chalupáři, v lokalitě Březový potok jsou v naprosté většině vlastníky či spoluvlastníky svých rekreačních nemovitostí (75 %) nebo je vlastníkem někdo z jejich rodiny (25 %); nikdo nesdělil, že by si rekreační nemovitost pronajímal.

Málo přes desetinu rekreačních nemovitostí lze označit jako chatu (13 %). Daleko více svých nemovitostí, téměř tři čtvrtiny, označili rekreati jako chalupy a 17 % nemovitostí bylo označeno jako statek či zemědělská usedlost.

Více než desetina respondentů (13 %) nevěděla, kdy byla jejich rekreační nemovitost postavena. Šlo především o majitele chalup (18 % z nich), tzn., že půjde především o starší nemovitosti. Rok postavení před r. 1920 uvedlo celkem 38 % respondentů, stejný podíl respondentů užívá nemovitost postavenou v letech 1920-1970. V letech 1971-1990 bylo postaveno 12 % rekreačních nemovitostí. V této lokalitě se nenachází, nebo pouze ojediněle, rekreační nemovitosti, které by byly postaveny po roce 1991.

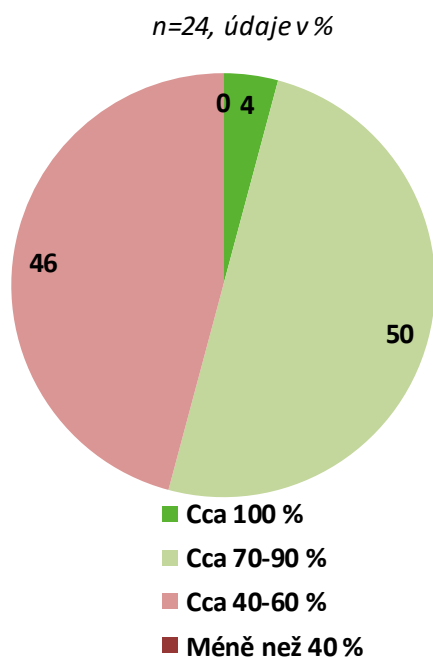
Graf 17: Typ nemovitosti a její stáří - rekreanti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Rekreanti byli rovněž dotázáni na to, jak by ohodnotili technický stav své nemovitosti. Jen minimum ho vidí jako 100%. Nejčastěji ho hodnotí jako 70-90%, respektive 40-60%.

Graf 18: Technický stav nemovitosti - rekreanti

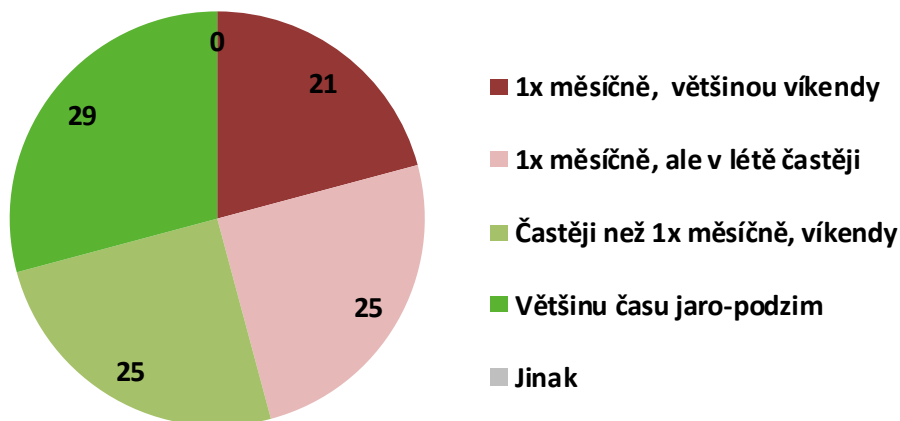

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Přibližně každý pátý z dotazovaných rekreantů (21 %) jezdí na svou chatu či chalupu nejvýše jednou měsíčně, a to jen na víkendy. Podobný rytmus pobytů „přes rok“, ale více stráveného času v letní sezoně, uvádí 25 % a stejný podíl jezdí na chatu/chalupu většinou jen na víkendy, ale častěji než jednou měsíčně. Ti, kteří tráví v sezoně od jara do podzimu ve svém rekreačním bydlení většinu času, tvoří více než čtvrtinu (29 %) souboru.

Graf 19: Frekvence návštěv v lokalitě - rekreanti

n=24, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

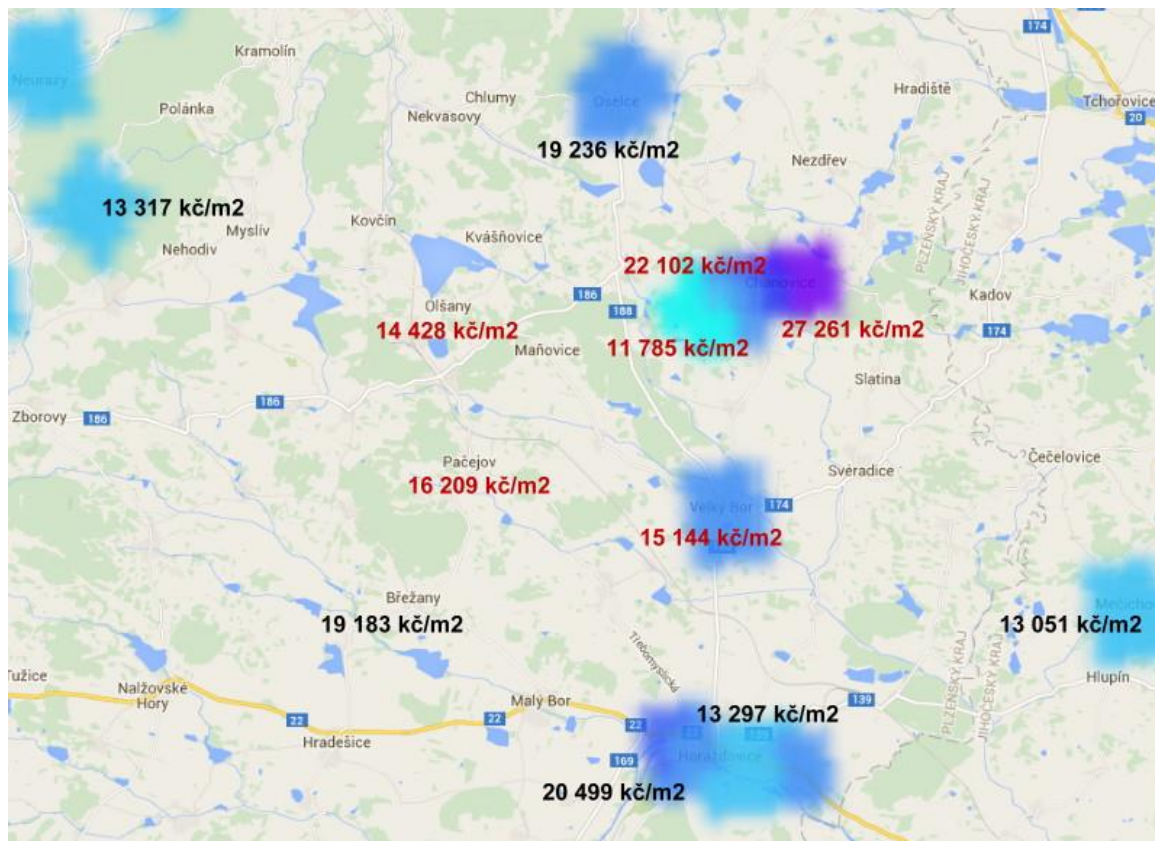
Polovina respondentů-rekreantů uvádí, že na svou chatu/chalupu jezdí méně než 20 let, druhá polovina rekreantů jezdí více než 20 let.

2.4.3 Ceny nemovitostí

K porovnání cen nemovitostí v obcích, které jsou součástí lokality, s okolními obcemi byla zvolena cenová mapa provozovaná Asociací realitních kanceláří ČR (www.cenovamapa.eu). Postupně jsme vyzkoušeli několik dalších nástrojů, ale tato mapa se ukázala jako nejvhodnější nástroj. Součástí portálu je i specifikace metodologie³. Mapa z kapacitních důvodů nezobrazuje historický vývoj cen, ale pouze aktuální hodnoty, které jsou aktualizovány na měsíční bázi. Proto uvádíme pouze srovnání aktuálních cen, nikoli vývoj cen. Cenu jsme určovali ve větším detailu, takže výsledná hodnota v mapě udává průměrnou cenu v okruhu jednoho kilometru. Cena přitom nerozlišuje stáří domu.

³ „Shromážděná data jsou zpracována statistickými modely, které znázorňují průměrné ceny za m² a cenové rozdíly jsou odlišeny barevnou škálou. Pro velká měřítka (přiblížení) jsou ve výpočtu průměrné ceny za m² zohledněny ceny obchodních případů do okolí jednoho kilometru a pro malá měřítka (přiblížení) jsou zohledněny ceny do okolí pěti kilometrů. Cena zobrazující se po kliknutí do mapy při velkém přiblížení je průměrná cena za m² v rámci čtverce o straně 500 metrů. Velikost čtverce se postupně pro malá měřítka zvětšuje. Jde o cenové hladiny, které dávají obraz o aktuálních cenových úrovních v daném segmentu trhu a v dané lokalitě. Znázorněné ceny nenahrazují odborné posudky, nevypovídají o přesné hodnotě na mapě nalezené nemovitosti.“

Mapa 4: Modelové porovnání cen nemovitostí v obcích dotčených lokalitou i obcí v širším okolí

Zdroj: www.cenovamapa.eu

Jednotlivé obce tvořící lokalitu Březový potok nabízejí, z hlediska ceny nemovitostí, poměrně širokou škálu pohybující se od necelých 12 až do 27 tisíc Kč/m², přičemž nejvyšší i nejnižší hodnoty bylo dosaženo ve stejné obci (Čanovice). Čanovice se přitom nacházejí relativně daleko od zvažovaného místa výstavby HÚ a jedná se o rozvíjející se obec. Jinak ceny nemovitostí v ostatních dotčených obcích se pohybují spíše kolem průměrné hodnoty cen v širším okolí. Ceny v okolních obcích se pohybují mezi 13 a 20 tisíci Kč/m². Z cen v jednotlivých obcích nelze usuzovat na žádný trend a výše cen ani nevykazuje lokální podmíněnosti.

2.5 Veřejná doprava

Na základě zjištění kvalitativního šetření lze konstatovat, že v lokalitě Březový potok převládí lidi vlaková a autobusová doprava. Vlakové stanice ve směrech Plzeň, Horažďovice a České Budějovice se nacházejí v Pačejově, ve Velkém Boru a v Jetenovicích, v ostatních obcích staví autobus.

Hlavními směry, kam obyvatelé lokality cestují, jsou nejbližší město Horažďovice, dále je frekventovaný směr Plzeň (včetně blízkého Nepomuku), místní často jezdí i do východně ležící Blatné, kam je ovšem spojení horší, s přestupem.

Množství spojů a jejich návaznost nejsou v obcích vnímány jako dostatečné, především v jednotlivých malých osadách, z kterých je celé území převážně složeno. Např., obcí Pačejov projíždějí 4 autobusové linky, ale velmi dobrá dopravní dostupnost je pouze v územní části Pačejov, v ostatních integrovaných částech je spíše nevyhovující. Autobusové spoje jsou velmi omezené a pro dostupnost vlaku je nutné využít dopravy do vlakové stanice osobního auta. Autobusové spoje nenavazují na vlakové spoje.

V posledních pěti letech docházelo k mírnému omezování dopravy, v současnosti se obce a kraj snaží docházet k řešení dopravy, které by bylo pro občany efektivní a schůdné i pro dopravce (ČSAD autobusy Plzeň, a.s.).

Podle Programu rozvoje Obce Pačejov na období 2015–2022 (webové stránky obce) je připravována modernizace tratě, na kterou je firmou SUDOP Praha, a. s., zpracovaná územně technická studie „Modernizace traťového úseku České Budějovice – Plzeň“.

Obce přispívají Plzeňskému kraji na dopravu. Chanovice uvádějí finanční příspěvek na dopravní obslužnost Plzeňskému kraji 43 980 Kč ročně, Pačejov 46 920 Kč a Olšany 12 300 Kč.

Z kvantitativního šetření vyplynulo, že nejčastější cíle dojíždění do práce a do školy jsou v lokalitě následující:

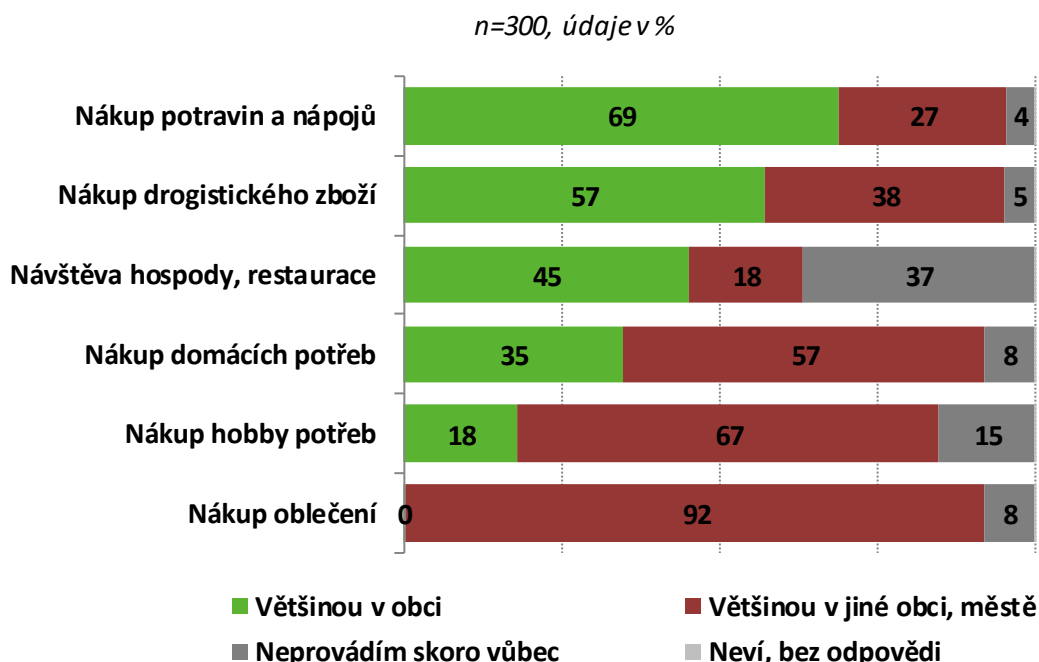
Horažďovice	24 %	Příbram	1 %
Klatovy	17 %	Blovice	1 %
Plzeň	16 %	Malý Bor	1 %
Chanovice	8 %	Olšany	1 %
Praha	8 %	Srby	1 %
Nepomuk	7 %	Strážovice	1 %
Strakonice	4 %	Sveradice	1 %
Pačejov	3 %	Velký Bor	1 %
Myslív	2 %		

(n=119 ekonomiky aktivních, kteří dojíždějí, a studentů)

2.6 Možnosti nákupů a služeb

Kvantitativní šetření zjišťovalo, zda lidé v lokalitě mají možnost nákupů různých druhů zboží ve své obci nebo je musí pořizovat mimo svou obec. Výsledky ukazují, že nejčastěji lidé v Březovém potoce nakupují v „domovské obci“ potraviny a nápoje – cca dvě třetiny obyvatel (69 %) většinou tyto věci nakupují ve své obci. Více než polovina (57 %) obyvatel ve své obci nakupuje také drogistické zboží. Necelá polovina (45 %) ve své obci většinou chodí do restaurace či hospody. Přibližně třetina (35 %) v místě bydliště nakupuje domácí potřeby a necelá pětina (18 %) zde pořizuje také hobby potřeby. Nákupy oblečení realizuje naprostá většina obyvatel mimo obec.

Graf 20: Nákupy a služby

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Nejlepší nákupní možnosti vykazují Chanovice. Jejich obyvatelé ve své obci nakupují do značné míry potraviny (79 %), drogistické zboží (79 %), ale nemalý podíl i domácí potřeby (57 %), potřeby pro zahradu a dům (32 %), ovšem nikoli oblečení (0 %), navštěvují hospodu/restauraci (50 %). Obyvatelé přibližně stejného Pačejova pořídí „doma“ potraviny (90 %), drogistické zboží (55 %), domácí potřeby (42 %), potřeby pro zahradu a dům (23 %); hospodu/restauraci ve své obci navštěvují ze 40 %. Ve Velkém Boru lidé nakupují potraviny (93 %) a drogistické zboží (59 %), další zboží však už jen velmi málo. Hospodu zde navštěvuje 43 % obyvatel obce. V menších obcích (Kvášňovice, Olšany, Maňovice) malá část obyvatel nakupuje potraviny a drogistické zboží, většina však jezdí za nákupy jinam. Návštěvnost hospod ve své obci je zde však na úrovni větších obcí (kolem 50 %).

Obyvatelé, kteří většinou nenakupují ve své obci potraviny, byli dotázáni, ve které obci nebo městě tyto nákupy pořizují. Nejčastěji uváděná místa jsou následující:

Horažďovice	44 %	Nepomuk	4 %
Plzeň	15 %	Strakonice	3 %
Klatovy	11 %	Blatná	1 %
Pačejov	10 %	Příbram	1 %
Praha	6 %		

(n=80 obyvatel, kteří většinou nenakupují potraviny ve své obci)

2.7 Školství

2.7.1 Celkový přehled

Vzdělávací instituce se nacházejí ve 2 obcích ze 6. V lokalitě se nachází dvě základní a dvě mateřské školy, které zřejmě naplňují potřeby obyvatel zdejších obcí a nabízejí své služby i obcím mimo Březový potok. Při pohledu na míru sociálního znevýhodnění měřeného podílem dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním, pak v celé lokalitě se takových dětí rodí 8 %, přičemž v ORP Horažďovice je tento podíl také 8 %. Z tohoto srovnání se tak jeví v oblasti sociálního znevýhodnění významná podobnost mezi lokalitou a celým obvodem ORP.

V Chanovicích je plně organizovaná základní a mateřská škola. Do základní školy v současnosti chodí 104 dětí, což je méně než minimální stav, mateřskou školu navštěvuje 34 dětí. Obec se v poslední době zasadila o zachování funkce školy, především rekonstruovala areál školy a modernizovala její vybavení. Jedná se o spojení historického místa s moderními prvky („unikátní prostředí zámeckého areálu s veškerým komfortem pro moderní výuku - počítačová učebna, dvě učebny s interaktivní tabulí, odborná učebna s multimediální výbavou; dílna, zahrada, kuchyňka, tělocvična, klenutá historická jídelna“). K záchraně školy přispělo i pořízení školního autobusu, který sváží děti i ze vzdálenějšího okolí. V současnosti do místní ZŠ chodí žáci z obcí Nová Ves, Nezdřev, Pole, Kadov, Lnářský Málkov, Svěradice, Slatina, Bezděkov, Oselec, Kotouně, Velký Bor, Jetenovice a Horažďovická Lhota, tzn. i z řady obcí mimo lokalitu Březový potok.

Dále se základní škola nachází v Pačejově, kde jsou žáci některých ročníků spojeni do jedné třídy. Škola má kapacitu 180 žáků, přičemž je obsazena pouze 118 žáky v sedmi třídách, tj. škola se potýká s problémy naplnění tříd minimálním počtem žáků dle zákona a má pro tento školní rok od svého zřizovatele povolenu výjimku z počtu žáků. Dojíždí do ní i děti ze 12 okolních obcí. V obci Pačejov nádraží se nachází i dvoutřídní mateřská škola. Škola má kapacitu 56 dětí, která pokryje poptávku. Spádovost až pro 12 okolních obcí.

Některé děti z lokality dojíždějí i do školy v Horažďovicích, v případě že jejich rodiče tam dojíždějí do zaměstnání.

2.7.2 Mateřské školy

V lokalitě Březový potok se nacházejí celkem 2 mateřské školy. Z dotčených obcí je tak MŠ pouze v obcích Chanovice a Pačejov. Kapacity v obou MŠ jsou dostatečné a naplněnost se v obou obcích pohybuje dostatečně pod 100 %. Kapacity v jednotlivých obcích se liší od hodnot za celé ORP. V Pačejově je naplněnost o 18 procentních bodů nižší než v ORP a v Chanovicích naopak o 3 procentní body vyšší.

Tabulka 17: Kapacity a naplněnost MŠ v lokalitě, srovnání s průměrnými kapacitami v ORP

Obec	ORP	kapacita MŠ	navštěvující děti	naplněnost v %	naplněnost MŠ v ORP
Pačejov	Horažďovice	56	39	69,64%	88,00%
Chanovice	Horažďovice	34	31	91,18%	88,00%

Poznámka: Hodnoty vycházejí z výkazů za školní rok 2014/15.

Zdroj: MŠMT, statistický výkaz, rejstřík

2.7.3 Základní školy

Základní školy se v lokalitě nacházejí 2, a to v obou největších obcích. Strukturou se přitom jedná o běžné školy, kde jsou k dispozici 2 stupně. V obou školách jsou přitom sloučeny některé třídy v ročnících s nižším počtem žáků. V ZŠ Chanovice to je např. 3 až 5 třída. Na obě školy přitom chodí podobný počet dětí, v případě Pačejova to je 111 žáků a v případě Chanovic 99.

Tabulka 18: Přehled základních škol v lokalitě

Obec	Pačejov	Chanovice
ORP	Horažďovice	Horažďovice
Počet tříd	7	7
Počet tříd na 1. stupni	3	3
Počet žáků celkem	111	99
Počet dívek celkem	53	46
Počet žáků na 1. stupni	64	62
Počet dívek na 1. stupni	31	29
Konec povinné školní docházky	10	11
Žáci se SVP v běžných třídách	14	8
Podíl žáků se SVP ve škole	13 %	8 %
Sociálně znevýhodnění žáci	0	1
Zdravotně znevýhodnění žáci	9	0
Zdravotně postižení žáci	5	8
Žáci s vývojovými poruchami	5	5

Zdroj: MŠMT, statistický výkaz o základních školách

Téměř stejný počet žáků je na prvních stupních obou škol, stejně jako počet žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku. Při bližším pohledu na strukturu žáků zjistíme, že větší rozdíl mezi oběma školami tkví v zastoupení žáků se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami). Zatímco na školu v Pačejově jich chodí 14, což představuje 13 %, na školu v Chanovicích to je 8 žáků a tedy 8 %. V obou školách jde přitom téměř výlučně o žáky zdravotně znevýhodněné nebo postižené. Obě školy shodně navštěvuje 5 žáků s vývojovými poruchami.

2.8 Zdravotnictví

Zdravotní péče v lokalitě je zajištěna jen zčásti, žádná z obcí z tohoto pohledu není plně vybavena.

V obci Pačejov nádraží se nachází zdravotní středisko, kde ordinuje praktický lékař pro dospělé, zubní lékař a gynekolog, chybí však ambulantní péče pro děti a dorost. Spádovost tohoto střediska je pro 32 okolních obcí, pravděpodobně i mimo lokalitu Březový potok.

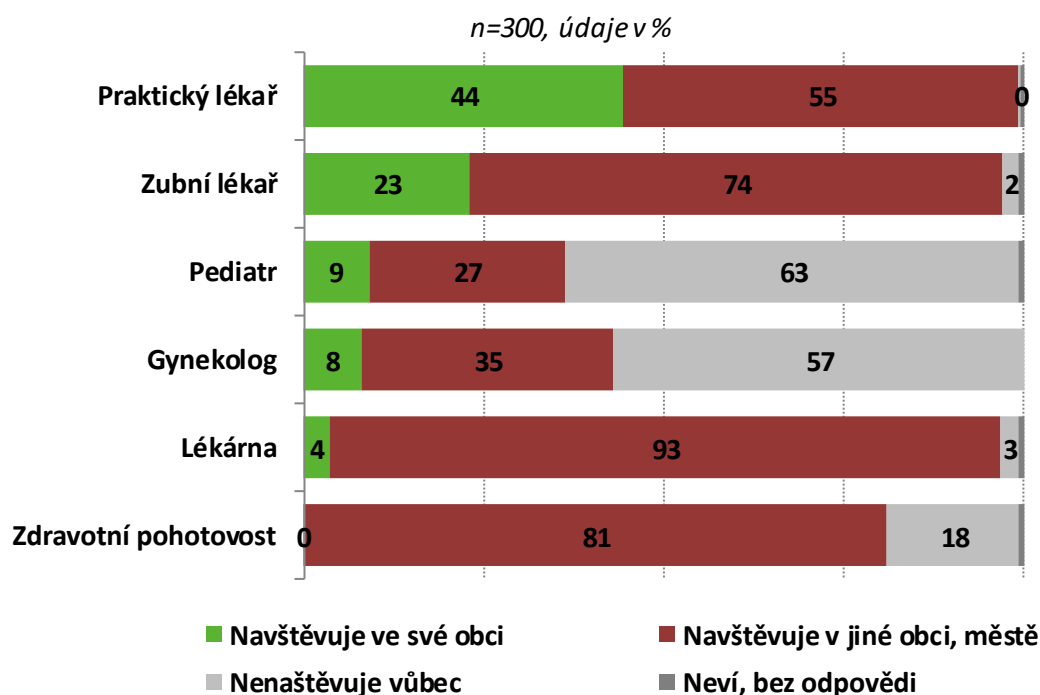
V obci s největším počtem obyvatel, v Chanovicích, nemá zřejmě praxi žádný lékař.

Za odbornou lékařskou péčí jezdí obyvatelé lokality do Horažďovic, Sušice, Klatov či Strakonice. Ve stejných městech se nacházejí i blízké nemocnice. Spádovou nemocnicí je nemocnice v Sušici, ale údajně je čím dál tím méně využívána, více jsou využívány nemocnice v Klatovech a Strakonici, jejichž služby jsou považovány za velmi kvalitní. Na pohotovost se z lokality jezdí nejvíce do Sušice a Strakonice.

V lokalitě se nenacházejí žádné lékárny, nejbližší lékárnou je možné najít v Horažďovicích či v Blatné.

Z kvantitativního šetření – dotazování obyvatel – vyplynulo, že v lokalitě Březový potok navštěvují více než dvě pětiny obyvatel (44 %) praktického lékaře ve své obci, zubaře ve své obci navštěvuje 23 % obyvatel. Za ostatními lékaři lidé jezdí v naprosté většině mimo svou obec, nejvíce to platí v případě zdravotní pohotovosti (81 %). Naprostá většina (93 %) také navštěvuje mimo svou obec lékárnou.

V rámci kvantitativního šetření bylo obdobně jako v kvalitativní části průzkumu zjištěno, že nejvyšší podíl obyvatel navštěvuje praktického lékaře ve své obci v Pačejově a ve Velkém Boru (kolem 70 %). V Pačejově lidé navštěvují i zubního lékaře (64 %), gynekologa (28 %) i pediatra (18 %). Obyvatelé ostatních obcí jezdí za všemi lékaři mimo svou obec, stoprocentně to platí pro zdravotnickou pohotovost. V případě lékárny uvádí část respondentů v Pačejově, že ji navštěvuje ve své obci (11 %), obyvatelé ostatních obcí jezdí mimo své bydliště.

Graf 21: Návštěva lékaře

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle procentních četností odpovědi „navštěvuje ve své obci“. Údaje týkající se návštěv gynekologa a pediatra se vztahují k celému souboru.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.9 Sociální služby

Sociální služby v lokalitě Březový potok jsou zastoupeny jen velmi málo. Pouze v místní části Pačejov-nádraží jsou v budově obecního úřadu v 1. a 2. patře vybudovány byty s pečovatelskou službou pro seniory, celkem 14 bytů, tento Dům s pečovatelskou službou zřizuje obec.

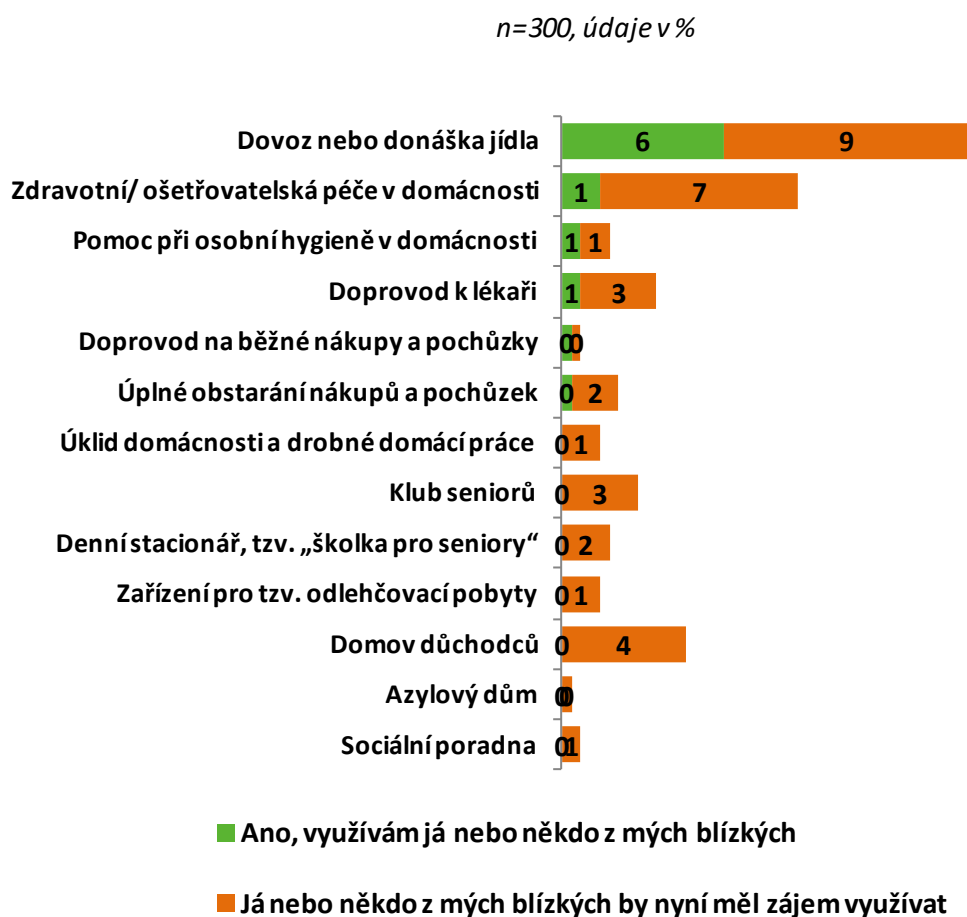
Své služby v obcích nabízí i Oblastní charita Horažďovice (ošetřovatelství, pečovatelské, zajištění stravování), obyvatelé však její nabídky příliš nevyužívají. Důvodem je nechuť k pouštění cizích lidí do domácnosti a hlavně zde funguje rodinná a sousedská výpomoc – staří a nemocní lidé mají ve většině případů někoho, kdo se o ně může postarat. Pro lokalitu je podle názoru bývalého starosty z okolí charakteristická klasická venkovská solidarita a soudržnost. Ta také zamezuje vzniku sociálních problémů.

Přesto se v plánech rozvoje obcí objevuje i rozšíření služeb pro seniory, například podpora vybudování sociálních služeb včetně ubytování na komerční bázi (využití brownfields), zřízení denního stacionáře pro seniory a rozvoj terénních služeb pro seniory a zdravotně postižené. Je však pravděpodobné, že část těchto služeb by využívali spíše občané z jiných částí republiky.

Z kvantitativního šetření plyne, že využívání sociálních služeb v lokalitě Březový potok je velmi sporadické. Nejčastěji využívanou sociální službou je dovoz nebo donáška jídla (využívání vlastní osobou nebo někým z blízkých bylo zmíněno šesti procenty rezidentů). Jedno procento občanů žijících v této lokalitě využívá zdravotnickou či ošetrovatelskou péči v domácnosti, doprovod k lékaři a pomoc při osobní hygieně v domácnosti. Ostatní sociální služby nebyly zmíněny žádným z dotázaných rezidentů.

Zájem u těch, kteří příslušných sociálních služeb nevyužívají, je strukturován obdobně jako reálné využívání. Nejčastěji by lidé sami nebo jejich blízcí měli zájem o dovoz nebo donášku jídla (9 %) a ošetrovatelskou péči v domácnosti (7 %). O ostatní sociální služby projevilo zájem méně než 5 % obyvatel, kteří dosud (ani jejich blízcí) těchto služeb nevyužívají.

Graf 22: Využívání a zájem o sociální služby

Dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „já ani nikdo z blízkých by nyní neměl zájem využívat“ a „nevím“.

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.10 Kultura, sport, občanský život

Společenský život patří mezi silné stránky lokality. Významnou roli při tom hrají spolky (dobrovolní hasiči, Junák apod.) i samotné obce. V Chanovicích a Pačejově se odehrává i celá řada kulturních akcí, které jsou určeny pro místní i turistické návštěvníky.

Chanovice

Chanovice jsou centrem kulturního života v lokalitě. V areálu zámku se konají výstavy, kulturní akce. V zámku se nachází Informační centrum, Galerie nositelů tradice lidových řemesel, historická zámecká místnost a expozice lidových řemesel Pošumaví. V opravených přilehlých budovách je umístěna expozice hraček z 19. a 20. století.

V obci se konají i pravidelné akce, jako například stavění májky, poutě, plesy, rozsvícení vánočního stromu apod. Různé společenské akce organizuje Sdružení dobrovolných hasičů.

Členové místní TJ Haas Chanovice se věnují především fotbalu, v Chanovicích se nachází fotbalové hřiště s vybavením.

Pačejov

V obci se konají pravidelné kulturní akce, jako je např. Dětský maskarní bál, Masopust, Stavění máje, Oslavy osvobození, Spolkový ples, Sportovní ples, Oslavy dne dětí. Společenské akce organizuje především Sdružení dobrovolných hasičů a Junák.

Turisté i místní mohou navštěvovat i koncerty klasické hudby v kostele - Pačejovské hudební léto.

V obci pracují kromě SDH a Junáka i další sdružení, a to: TJ Sokol Pačejov, Automotokub Pačejov (každoroční závod Rally Agropa), Tenisový klub Pačejov, Spolek pro obnovu památek v krajině pod Slavníkem, dále včelaři, zahrádkáři, myslivci. Pro obyvatele je v místní části Pačejov-nádraží k dispozici Obecní knihovna, restaurace, kulturní dům, sportovní areál s fotbalovým hřištěm, tenisový kurt, stavebniny a pobočka České pošty, s. p. Ve Strážovicích bylo vybudováno dětské hřiště. Buduje se zde z dotací i vlastních prostředků tenisové hřiště.

Další obce

Ve Velkém Boru je aktivní TJ Sokol Velký Bor, schází se zde pěvecký sbor Velkobor. Mezi důležité spolky patří i Myslivecké sdružení s honitbou 1.636 ha a vlastní mysliveckou chatou

V Kvášňovicích jsme zaznamenali existenci SDH a Mysliveckého spolku.

Hlavním a zřejmě jediným spolkem, který se zabývá problematikou úložiště jaderného odpadu, je spolek „Jaderný odpad - děkujeme nechceme!“, který má sídlo na Obecním úřadě v Pačejově. Jeho základním cílem, uvedeným na prvním místě ve stanovách, je „zabránit plánování, průzkumu a výstavbě hlubinného úložiště jaderného odpadu na Klatovsku v lokalitě s pracovním názvem "Pačejov-nádraží" i kdekoli jinde na území České republiky“. Spolek pořádá protestní akce v lokalitě, např. Den proti úložišti jaderného odpadu - 23. 4.

2016, 12. ročník protestní cykloakce a pěšího pochodu proti záměru státu budovat hlubinné úložiště 23. července 2016 atd. Dále organizuje přednášky a jiné osvětové akce.

V řešení problematiky úložiště radioaktivního odpadu se angažuje i Dobrovolný svazek obcí Horažďovicko, tedy svazek se správním statutem, na jehož zasedáních je tematika úložiště obvykle diskutována.

Většinou je však odpor vůči úložišti organizován spíše neoficiálním způsobem – existuje neformální grémium, kde se domlouvají zástupci dotčených obcí na společném postupu.

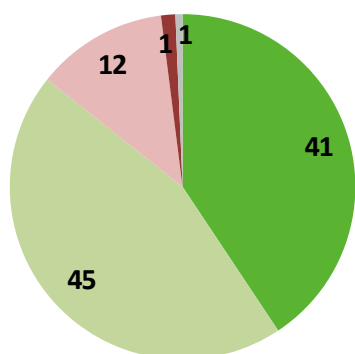
Výsledky kvantitativního šetření v lokalitě svědčí o tom, že naprostá většina obyvatel obcí v lokalitě Březový potok považuje sousedské vztahy ve své obci za dobré.

Obdobně hodnotí obyvatelé i vedení svých obcí z hlediska toho, jak hájí zájmy občanů: více než devadesát procent je hodnotí pozitivně. Rezidenti této lokality v otázce hájení zájmů občanů vedením obce výrazně častěji než rezidenti ostatních lokalit uvedli „rozhodně souhlasím“. To značí opravdovou spokojenost s prací vedení obce.

Graf 23: Hodnocení sousedských vztahů a vedení obce

Dobré sousedské vztahy

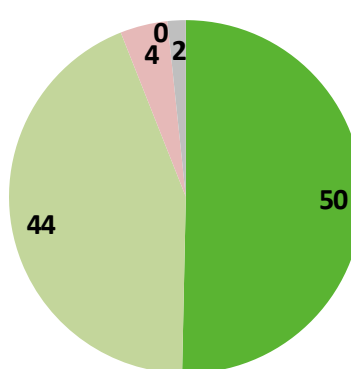
n=300, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Vedení obce hájí zájmy svých občanů

n=300, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.11 Hodnocení života v obci, spokojenost občanů

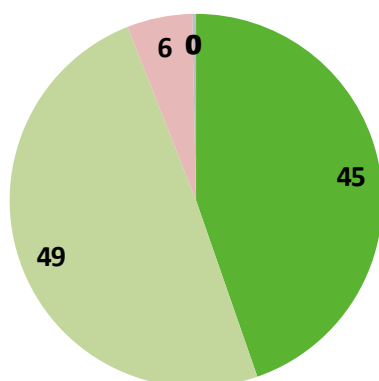
Obyvatelé lokality Březový potok si většinou myslí, že se lidem v jejich obci žije poměrně dobře (49 %), případně velmi dobře (45 %). Pokud bychom přepočítali odpovědi „velmi dobře“ až „zcela špatně“ na číselnou škálu 1-4, průměrná odpověď by měla hodnotu 1,61, což je hodnota značící nadprůměrné hodnocení života v obci s ohledem na ostatní lokality.

Chataři a chalupáři v lokalitě Březový potok se při svém hodnocení života obyvatel v obci příliš neliší – více než polovina (58 %) soudí, že se zde žije poměrně dobře, a zbytek si převážně myslí, že velmi dobře. Průměrné hodnocení je 1,67.

Graf 24: Celkové hodnocení života v obci

Celkové hodnocení života v obci - REZIDENTI

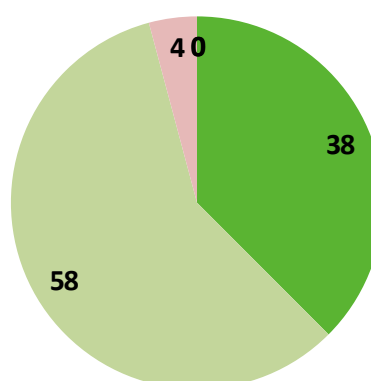
n=300, údaje v %

- Velmi dobře
- Poměrně dobře
- Spíše špatně
- Zcela špatně
- Neví, bez odpovědi

Hodnocení života obyvatel v lokalitě - REKREANTI

n=24, údaje v %

- Velmi dobře
- Poměrně dobře
- Spíše špatně
- Zcela špatně
- Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

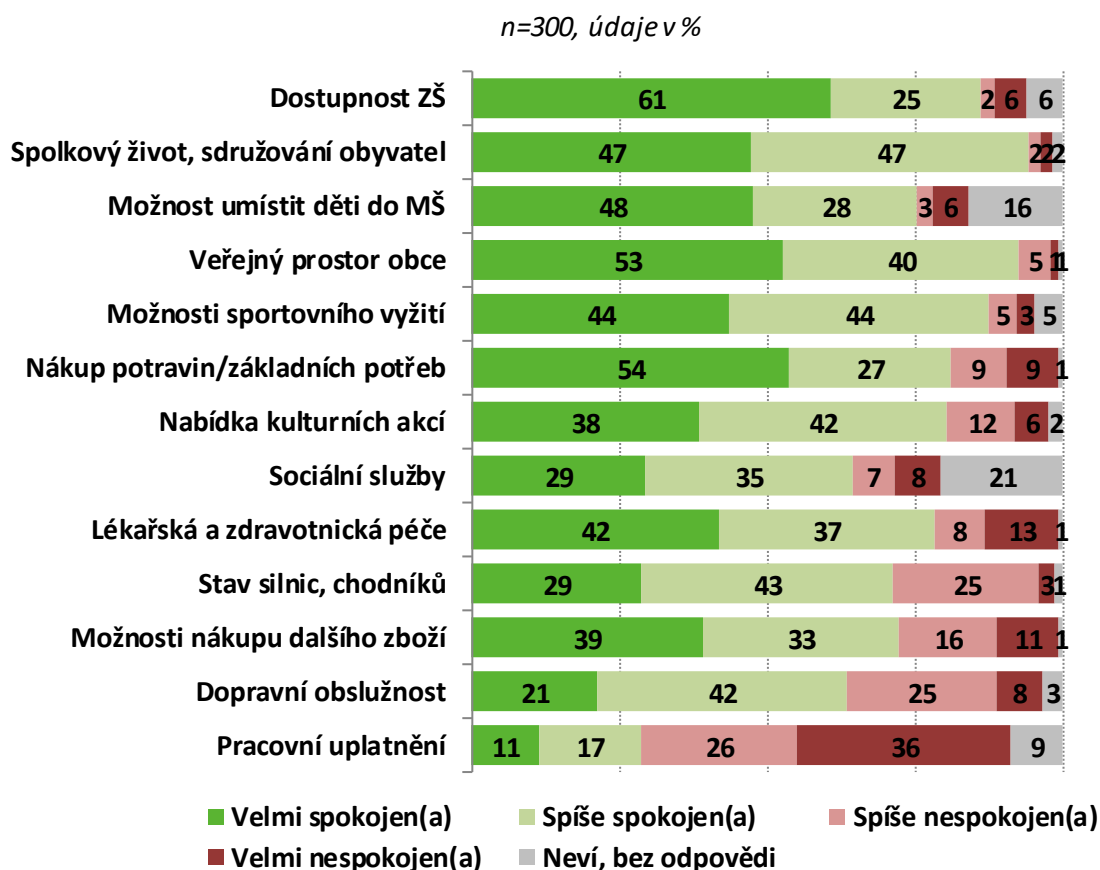
Z kvantitativního šetření dále vyplývá, že obyvatelé lokality Březový potok jsou ve svých obcích poměrně spokojeni, pokud jde o dostupnost ZŠ či možnost umístit děti do mateřské školy. Vysoká spokojenost je patrná také v oblasti možnosti spolkového života a sdružování obyvatel, také s veřejným prostorem obce a možnostmi sportovního využití. Většina je spokojena s možnostmi nákupu potravin a základních potřeb a dále také například s možnostmi kulturního využití.

Nejvýraznější nespokojenost je patrná v oblasti pracovního uplatnění, s níž je nespokojena více než polovina rezidentů. Třetina respondentů je nespokojena také s dopravní obsluhností.

S řadou oblastí vyjadřují největší spokojenost obyvatelé Chanovic. Jde o možnosti pracovního uplatnění, nákupy potravin a základních potřeb i dalšího zboží, sociální služby, možnost umístit děti do MŠ a dostupnost ZŠ (v těchto dvou položkách se s nimi shodnou i obyvatelé Pačejova), možnosti pro spolkový život, nabídku kulturního i sportovního vyžití. S čím jsou v Chanovicích naopak méně spokojeni než ve většině dalších obcí, je lékařská a zdravotnická péče (přes 40 % nespokojených); na druhé straně s lékařskou péčí jsou převážně spokojeni lidé v Pačejově. Dále se ukazuje nižší spokojenost s možnostmi nákupů v menších obcích – v Maňovicích, Olšanech a Kvášňovicích, a také méně spokojenosti se sociálními službami a možnostmi pro spolkový život, kulturní a sportovní vyžití ve Velkém Boru.

V porovnání s ostatními lokalitami se obyvatelé Březového potoka jako celek řadí k těm spokojenějším se sledovanými atributy.

Graf 25: Spokojenost občanů s atributy života v obci

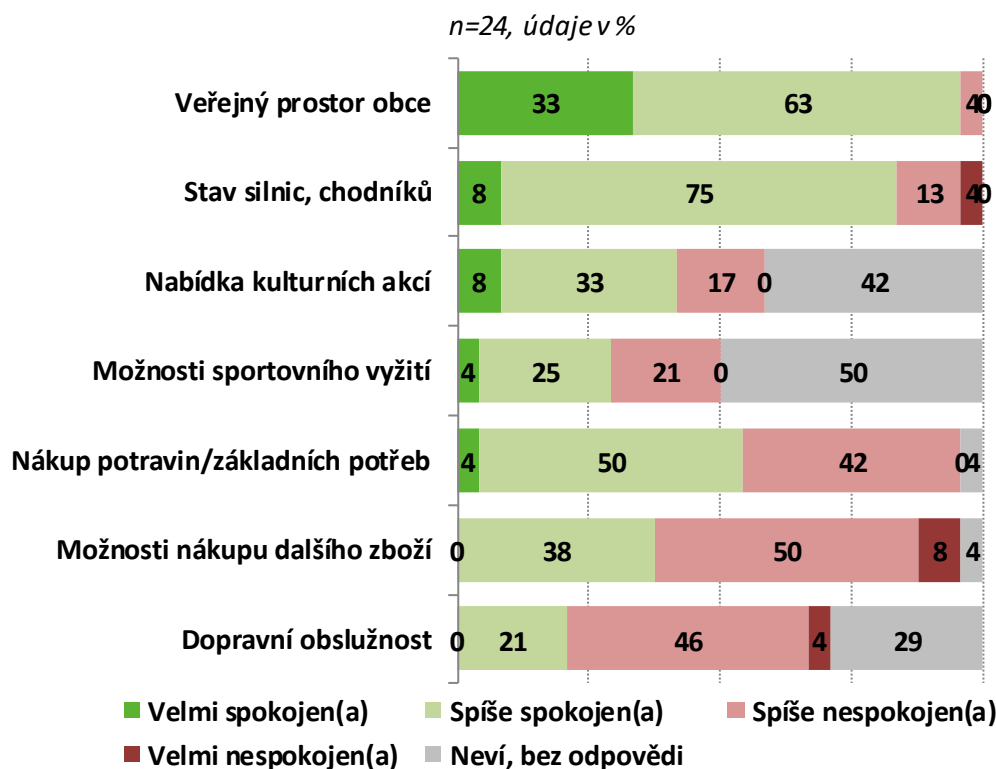

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Rekreanti byli dotázáni jen na ty oblasti života v obci, které mohou vesměs posoudit. Spokojeni jsou hlavně s veřejným prostorem obce. Vysoká spokojenost je patrná také se stavem silnic a chodníků. Více než polovina rekreantů je taktéž spokojena s nákupem potravin a základních potřeb. Méně spokojeni jsou chataři a chalupáři s možnostmi nákupu dalšího zboží a s dopravní obslužností. Značná část respondentů nedokázala posoudit svou spokojenost s možnostmi sportovního využití (50 %) a s nabídkou kulturních akcí (42 %).

Graf 26: Spokojenost rekreantů s atributy života v obci

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Na doplňující otázku, co v obci nejvíce chybí nebo co je největším problémem, byly získány následující odpovědi:

Chanovice

lepší dopravní spojení (16 %), lékař/lékařská péče (9 %), problémy s vodou/vodovod (7 %), více pracovních příležitostí (4 %), nedostatečný stav komunikací (3 %)

Velký Bor

zubař (8 %), lepší nákupní možnosti (6 %), lékař/lékařská péče (4 %), více pracovních příležitostí (4 %), nedostatečná infrastruktura (4 %), základní škola (4 %), mateřská škola (4 %)

Pačejov

nedostatečný stav komunikací (3 %), kanalizace (10 %), více pracovních příležitostí (8 %), lepší nákupní možnosti (7 %), problémy s vodou (7 %), lepší dopravní spojení (5 %), ČOV (3 %)

Maňovice

problémy s vodou, více pracovních příležitostí

Olšany

lepší nákupní možnosti (20 %), lepší dopravní spojení (16 %), nedostatečný stav komunikací (8 %)

Kvášňovice

lepší nákupní možnosti (19 %), lepší dopravní spojení (13 %), kanalizace (6 %), problémy s vodou (6 %)

2.12 Ekonomika

2.12.1 Ekonomická aktivita

Z hlediska ekonomické aktivity se lokalita velmi podobá charakteru vlastního území ORP. Ekonomicky aktivních je 46,6 % obyvatel, v ORP to je 46,0 %. Téměř stejné hodnoty dosahuje i podíl zaměstnaných. Rozdíl se nevyskytuje ani u podílu nezaměstnaných osob, kterých bylo v roce 2011 v lokalitě 4,1 %, zatímco v ORP je to o 0,3 p.b. více.

Shoda napříč oběma srovnávanými územími panuje i u podílu nepracujících důchodců. Zde dochází k odchylce na úrovni jedné desetiny procentního bodu. Celkově lze ale říci, že charakter lokality z hlediska ekonomické aktivity je takřka shodný s charakterem území celého ORP.

Tabulka 19: Ekonomická aktivita obyvatelstva lokality dle SLDB 2011

Ekonomická aktivita	lokalita	ORP
	Březový potok	Horažďovice
Obyvatelstvo celkem (abs.)	2 431,0	11 783
Ekonomicky aktivní	46,6	46,0
v tom:		
zaměstnaní	42,5	41,6
v tom:		
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	39,7	38,6
pracující studenti a učni	0,7	0,6
pracující důchodci	1,4	1,7
ženy na mateřské dovolené	0,7	0,7
nezaměstnaní	4,1	4,4
v tom:		
hledající první zaměstnání	0,4	0,6
ostatní nezaměstnaní	3,7	3,8
Ekonomicky neaktivní	49,7	50,1
v tom:		
nepracující důchodci	26,4	26,5
ostatní s vlastním zdrojem obživy	1,8	1,7
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	7,4	7,3
žáci, studenti, učni	14,1	14,7
Nezjištěno	3,7	3,9

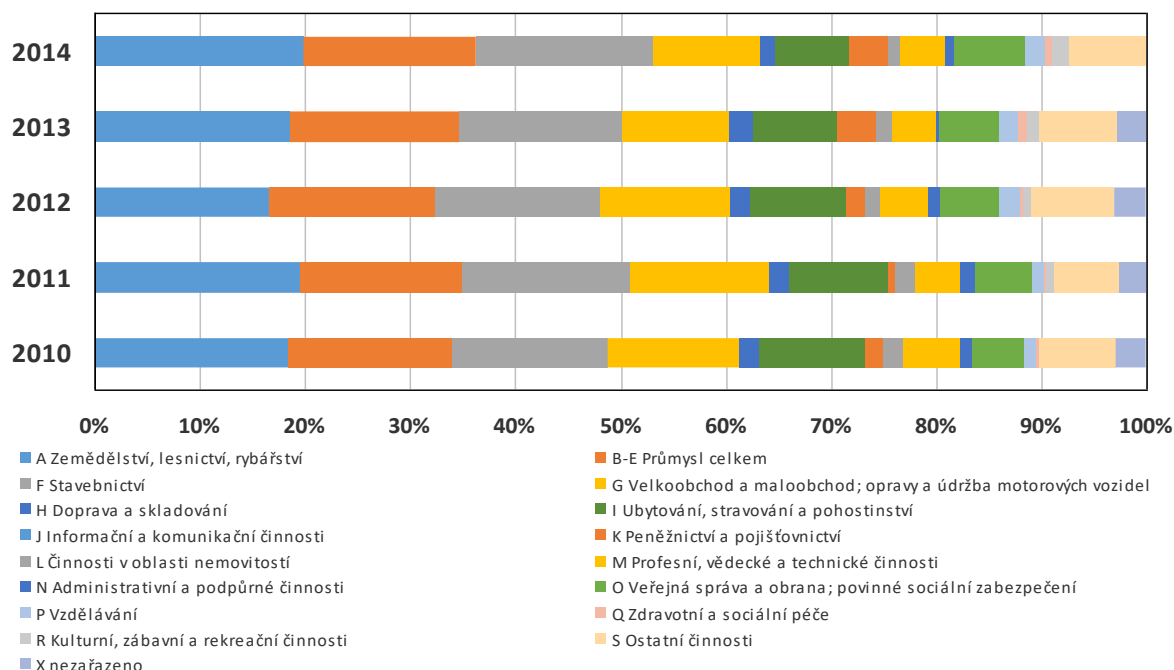
Zdroj: ČSÚ

2.12.2 Ekonomické subjekty

Ekonomické subjekty jsme zkoumali v úseku posledních pěti let. Je třeba podotknout, že změny v počtu či struktuře ekonomických subjektů mohou být v posledních pěti letech značně ovlivněny hospodářskou krizí, která na Česko dolehla na konci roku 2008 a trvala víceméně až do roku 2014. Právě krize může být příčinou vývoje podílu podniků se zjištěnou činností ze všech registrovaných objektů. Pro podrobnější srovnání jsme zvolili právě podniky se zjištěnou aktivitou.

V případě lokality Březový potok se v posledních letech nepatrně zvyšuje podíl podniků se zjištěnou aktivitou poté, co do roku 2012 docházelo k poklesu. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2012 a to 48,8 %, zatímco v roce 2014 to bylo již 51,2 %, přičemž nárůst podílu byl způsoben nepatrným nárůstem počtu aktivních podniků.

Graf 27: Struktura podniků se zjištěnou aktivitou

Zdroj: ČSÚ

Z vývoje struktury podniků dle odvětví je patrný mírný nárůst podílu odvětví A (zemědělství, lesnictví, rybářství). Toto odvětví roste kontinuálně od roku 2012. Ostatní odvětví vykazují spíše stagnaci. Celkem v roce 2014 působilo na území obcí dotčených lokalitou 280 podniků.

Z analýzy kvalitativního šetření vyplývá, že pracovních příležitostí přímo v lokalitě není příliš mnoho, jediným významným zaměstnavatelem jsou dřevozpracující podniky v Chanovicích Haas Fertigbau (výstavba montovaných staveb na bázi dřeva, podle údajů z internetu přes 500 zaměstnanců) a Holzindustrie (dceřiná společnost firmy Haas Group, výroba dřevěných prvků pro společnost Haas Fertigbau). Dále zde operují stavební firmy – Stavby Šafanda s.r.o. (stavby průmyslových objektů, 10 – 19 zaměstnanců) a zemědělské podniky: Zemědělská výroba Strolený s.r.o. (6–9 zaměstnanců), Agropa a.s. (zemědělské služby, prodej pohonných hmot, doprava pohonných hmot). Podle odpovědí zástupce společnosti z Horažďovic je v lokalitě pracovních míst dostatek, ale platy v těchto zaměstnáních jsou příliš nízké.

V Pačejově jsou občané zaměstnáni také v Domě s pečovatelskou službou a u místních podnikatelů, např. Pila Janda František, truhláři: Janda Lukáš a Studnička Luboš, Obchodně výrobní družstvo Slavník, Obchodní činnost Veselý František (výroba mikrotenových obalů), Stafis KT – stavební firma.

Lidé z lokality tedy nejčastěji pracují v dřevozpracující výrobě v Chanovicích, dál pak dojíždějí do blízkých Horažďovic, kde se nachází více výrobních společností, mezi největší zaměstnavatele obyvatel lokality patří Lyckeby Amylex (výroba bramborového škrobu a dextrinu, 48 zaměstnanců: THP, tj. vedoucí provozů, IT specialista, recepční, zaměstnanci

logistiky apod., laborantky, škrobárenští dělníci s kvalifikací zámečník nebo elektrikář) a Otavské strojírny.

Dále jezdí obyvatelé lokality za prací do Blatné, kde je hodně pracovních příležitostí (Dura Automotive CZ, Blatenské strojírny, Leifheit s.r.o., Tesla Blatná, atd.), do Strakonice, Klatov, Plánice, Myslíva, Nepomuka a do vzdálenější Plzně, kam je ovšem přímé vlakové spojení.

Občanů dojíždějících za prací za hranice lokality Březový potok je zřejmě více než polovina.

2.12.3 Vyjíždka a dojíždka za prací

Celkově v roce 2011 vyjíždělo za prací z obcí tvořících lokalitu Březový potok 432 osob, z toho mírná většina mužů (55,8 %), což je obdobná hodnota jako v případě celého ORP (54 %). Významnější odlišnost u lokality Březový potok můžeme spatřovat v případě dojíždění do obce v rámci stejného okresu. Tento typ dojíždky se přitom týká většiny všech dojíždějících žen (57 %). Jinak se intenzita dojíždky za prací v obcích lokality nepatrně liší od intenzity dojíždění celého ORP.

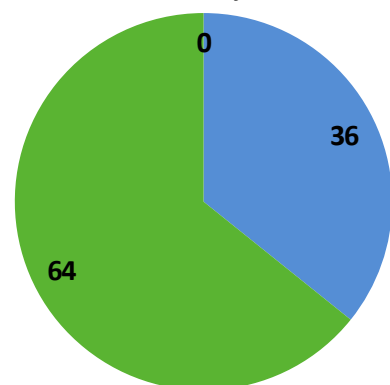
Tabulka 20: Srovnání vyjíždky za prací z obcí v lokalitě a relevantní ORP dle SLDB 2011

Vyjíždějící, doba cesty	Březový potok			ORP Horažďovice		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Vyjíždějící do zaměstnání	432	241	191	2 073	1 117	956
v tom:						
v rámci obce	20%	22%	19%	28%	24%	33%
do jiné obce okresu	51%	46%	57%	42%	41%	42%
do jiného okresu kraje	16%	18%	14%	10%	11%	8%
do jiného kraje	11%	12%	9%	18%	21%	14%
do zahraničí	2%	3%	1%	2%	2%	2%
Vyjíždějící denně mimo obec	71%	70%	72%	61%	63%	57%

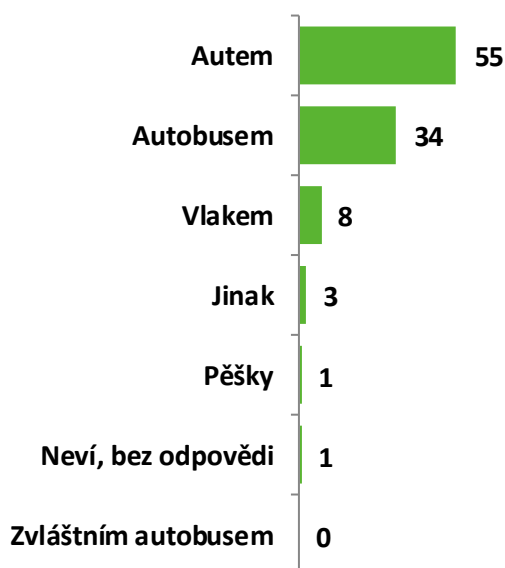
Zdroj: ČSÚ

Podle kvantitativního šetření něco přes třetinu (36 %) ekonomicky aktivních obyvatel lokality vykonává svou pracovní činnost ve své obci, téměř dvě třetiny (64 %) jezdí za prací jinam. Zdaleka nejvíce těch, kteří pracují ve své obci, je v Chanovicích (asi dvě třetiny), v ostatních obcích většina (celkově kolem tří čtvrtin) ekonomicky aktivních vyjíždí pracovat mimo obec.

Více než polovina dojíždějících používá auto (55 %). Třetina rezidentů dojíždí autobusem a téměř každý desátý (8 %) se do práce nebo do školy dopravuje vlakem. Pěšky chodí 1 % rezidentů a 3 % se dopravují jinak.

Graf 28: Místo výkonu pracovní činnosti a způsob dojížděky
Místo výkonu pracovní činnosti
n=137, údaje v %

- V obci
- Dojíždí do jiné obce či města
- Neví, bez odpovědi

Způsob dopravy do práce/školy
n=119, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.12.4 Nezaměstnanost

K analýze nezaměstnanosti byla použita data o nezaměstnanosti vedená Úřady práce, přičemž níže zpracovaná srovnání uvádějí hodnoty za měsíc říjen ve třech sekvencích (2005, 2010 a 2015). Jelikož nezaměstnanost vykazuje sezónní výkyvy, rozhodli jsme se pro analýzu ve stejný okamžik roku. Měsíc říjen přitom patří v rámci roku spíše k průměrným hodnotám.

Ze statistik nezaměstnanosti je patrný pokles podílu nezaměstnaných osob v obou sledovaných územích. Respektive v roce 2010 došlo oproti roku 2005 k nepatrnému nárůstu a zřetelný pokles můžeme pozorovat mezi hodnotami za roky 2010 a 2015. Hodnoty lokality Březový potok se přitom dlouhodobě podobají hodnotám ORP. Jak již zaznělo výše, je zřejmé, že trend nezaměstnanosti může být s velkou pravděpodobností ovlivněn končící hospodářskou krizí. Nicméně trend poklesu hodnot nezaměstnanosti u lokality je velmi podobný poklesu v rámci celého ORP a není proto důvod se domnívat, že lokalita si v tomto ohledu nese nějaký hendikep.

Tabulka 21: Porovnání charakteristik nezaměstnanosti mezi lokalitou a relevantním ORP

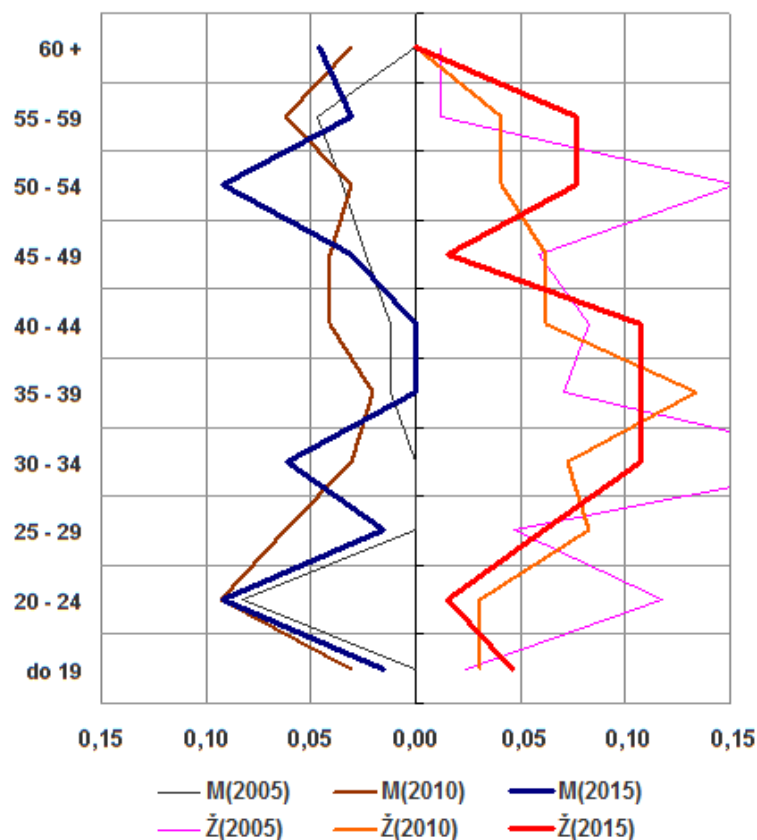
	ORP			Lokalita		
	2005	2010	2015	2005	2010	2015
jméno	Horažďovice			Březový potok		
Podíl nezaměstnaných osob [%]	7,28	8,03	3,86	7,33	8,37	3,99
Podíl žen [%]	63,55	58,06	59,00	78,82	55,67	61,54
Podíl uchaz. se ZŠ vzd. [%]	27,11	24,38	27,33	18,82	16,49	21,54
Podíl žen se ZŠ vzd. [%]	26,88	21,71	24,29	17,91	12,96	17,50
Podíl vyučených [%]	43,28	42,56	36,33	47,06	48,45	41,54
Podíl žen vyučených [%]	39,78	40,57	33,90	44,78	48,15	40,00
Podíl uchazečů s maturitou [%]	20,50	23,14	25,00	24,71	24,74	23,08
Podíl žen s maturitou [%]	24,73	25,98	28,25	28,36	25,93	27,50

Zdroj: ČSÚ

Na rozdíl od hodnot celkové nezaměstnanosti, které jsou téměř identické, hodnoty nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání se v lokalitě a v ORP liší. Zatímco v rámci celého ORP větší problém s uplatněním na trhu práce lidé s nejvýše základním vzděláním, vyučení lidé mají problém s uplatněním v lokalitě. Horší uplatnění naleznou v lokalitě také lidé s maturitou oproti celému ORP.

Ze srovnání nezaměstnanosti dle věkových kategorií a pohlaví vyplývá, že obě pohlaví vykazují obdobnou míru nezaměstnanosti v jednotlivých věkových kategoriích. Zároveň v posledních deseti letech u obou pohlaví dochází k přesouvání těžiště nezaměstnanosti z věkové kategorie třicetiletých k nejnižším i nejvyšším věkovým kategoriím. Nejzřetelnější nárůst zaznamenává kategorie dvacetiletých mužů. Naopak nejnižší, resp. žádná nezaměstnanost není v současné době zaznamenána u mužů ve věkové kategorii 35 až 44 let.

Graf 29: Distribuce nezaměstnanosti dle věkových kategorií v letech 2005, 2010 a 2015 v lokalitě Březový potok

Zdroj: ČSÚ

2.13 Hospodaření obcí

Jedná se o lokalitu složenou z šesti relativně malých obcí, ze kterých pouze dvě obce, Pačejov a Chanovice, mají více jak 700 obyvatel a obec Velký Bor má více jak 500 obyvatel. To je patrné i z výše rozpočtů, se kterými obce hospodaří. Z hlediska velikosti rozpočtů je zajímavé, že třetí největší obec v lokalitě hospodaří se čtvrtým nejvyšším rozpočtem (rozpočet Chanovic je vyšší).

Rozpočty následujících obcí mezi lety 2004-2013 skončily souhrnným přebytkem: Chanovice, Maňovice, Velký Bor a Pačejov. U obcí Maňovice a Velký Bor byl tento přebytek výrazný (větší než 50 % příjmové stránky rozpočtu). Naopak u obcí Kvášňovice a Olšany rozpočty skončily souhrnným saldem. U obce Olšany bylo toto saldo relativně vysoké (více jak 90 % příjmové stránky rozpočtu obce).

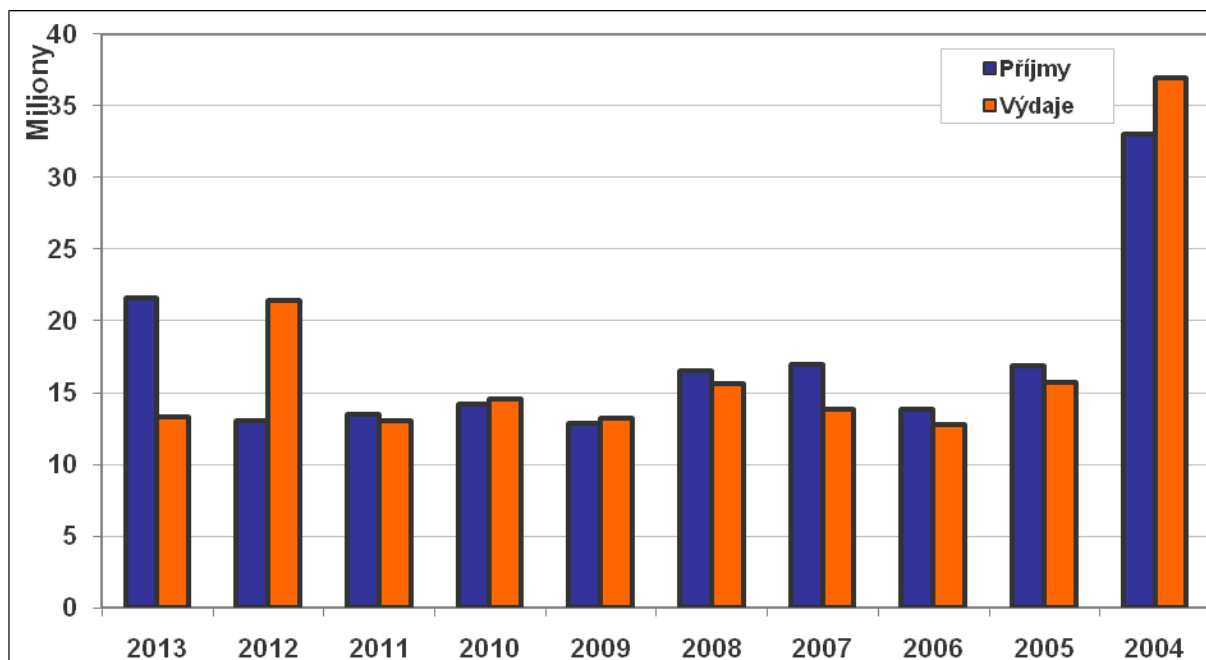
Z rozpočtů obcí je patrné, že některé z obcí v průběhu deseti let investovaly do oblasti Průmyslu (Chanovice, Olšany), Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (Chanovice, Olšany), Tělovýchovy a zájmové činnosti (Kvášňovice) a Vzdělávání (Pačejov). V rozpočtu nejmenší obce v lokalitě Maňovice a obce Velký Bor nejsou patrné investice v období 2004-2013. Na druhou stranu obě obce hospodařily mezi lety 2004-2013 v souhrnu s výrazným přebytkem.

Podle webových stránek obcí hospodaří s největším rozpočtem obce Chanovice (rozpočet na rok 2016 téměř 14 milionů) a Pačejov (rozpočet na rok 2016 více než 11 a půl milionu), v letošním roce výjimečně i Kvášňovice (13 a půl milionu Kč). Naopak nejnižší rozpočet jsme zjistili u nejmenší obce Maňovice (833 000 Kč na rok 2016). Chanovice byly lídrem, co se týče investic do infrastruktury, školství i turistického ruchu v posledních 20 letech, v současnosti se k obcím s relativně vysokými investicemi a příjmy z dotací řadí i Pačejov, Kvášňovice, Velký Bor. Obce mají příjmy do rozpočtu i z vlastního hospodaření – lesnictví, pronájem pozemků a kulturních domů, turismus. Všechny obce se rozhodly příspěvek pro obce dotčené geologickým průzkumem nevyužít a vrátit státu. Vzhledem k tomu, že se ovšem nejedná o volitelnou dotaci, ale o daňový příspěvek, není zřejmé, jak se bude situace s příspěvkem vyvíjet dál.

Chanovice

Obec mezi lety 2004-2013 hospodařila s celkovým přebytkem 1,9 mil. Kč. V rozpočtu je patrný výrazný přebytek v roce 2013 (8,3 mil. Kč) a naopak výrazný deficit v roce 2012 (8,5 mil. Kč), který je pravděpodobně způsoben převodem finančních prostředků na dotaci do rozpočtu roku 2013, avšak realizováním investice již v rozpočtu předchozího roku. V roce 2012 bylo přiděleno do oblasti Průmyslu 10,8 mil. Kč (Pozemní komunikace, Odvádění a čištění odpadních vod). Výraznější dotaci 20 mil. Kč obec dostala i v roce 2004, kdy byla téměř shodná částka vynaložena do oblasti Průmyslu.

Graf 30: Hospodaření obce Chanovice v letech 2004-2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Obec s největším rozpočtem v posledních cca 20 letech investovala především do oprav zámku, budovy základní školy, která se nachází v areálu zámku, i do oprav mateřské školy. V areálu zámku se nachází i nově vytvořená tělocvična (tato přestavba získala ocenění Stavba roku 2003). Stejně tak investují i do lákadel turistického ruchu – provozu a nových staveb skanzenu lidové architektury a rozhledny.

V letošním roce mají v obci naplánovány opravy komunikací za 700 000 Kč, výstavbu 4 obecních bytových jednotek za 650 000 Kč, výstavbu chodníků v Chanovicích Jih za 400 000 Kč a realizaci infrastruktury ZTV (Základní technická vybavenost-zasíťování, vodovod, plynovod, komunikace) v lokalitě Na Výsluní, v oblasti budoucí bytové výstavby za 3 000 000 Kč.

Dotace pro obec činily v roce 2015 minimálně 1 500 000 Kč, z toho můžeme jmenovat například dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje na opravu místních komunikací v Holkovcích v hodnotě 300 000 Kč a dotaci na podporu k zajištění základní dopravní obslužnosti (provoz tzv. školního autobusu) ve výši 449 690 Kč od Plzeňského kraje. Přijaté dotace v minulých letech byly směřovány také do školství – cca 1 000 000 Kč na zvyšování kvality vzdělávání ZŠ a finanční gramotnost.

Tabulka 22: Investice obce Chanovice

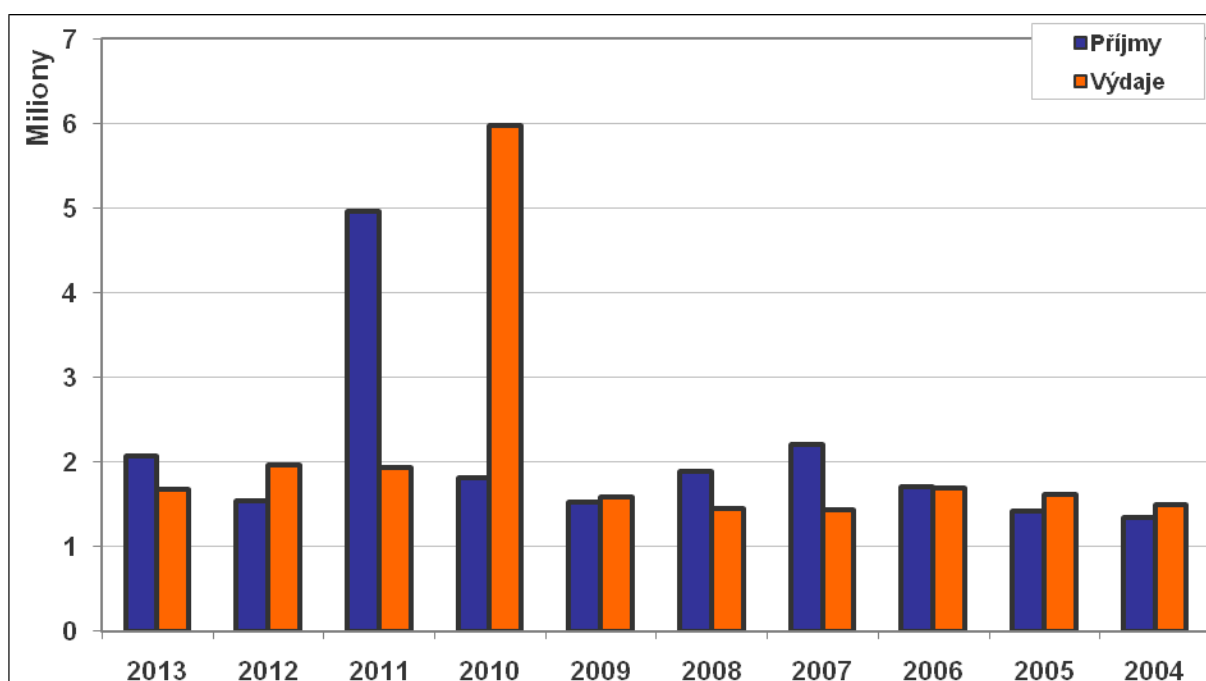
Druh investice	Co	kdy (rok)	objem financí v Kč	pokud ne, je plánováno?	Pokud není plánováno, proč?
oprava silnic	Oprava místních komunikací	2015	Min. 300 000,-	Letos plánovány opravy komunikací za 700 000,- a výstavba chodníků 400 000,-	
kanalizace				Kanalizace pouze v některých částech obce, je plánována i čistička odpadních vod	
vodovod					Vodovod téměř ve všech částech obce
topení					
zateplování domů					
výměna kotlů					

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Kvášňovice

Jedná se o malou obec hospodařící s rozpočtem 1,5 až 2 mil. Kč. Mezi lety 2004-2013 celkově obec hospodařila s mírným deficitem rozpočtů ve výši 345 tis. Kč. Na tomto se nejvíce podílel deficitní rozpočet v roce 2010, který byl ve schodku 4,2 mil. Kč, a rozpočet v roce následujícím, který skončil přebytkem 3 mil. Kč. V roce 2010 obec rozdělila do oblasti Tělovýchovy a zájmové činnosti 1,6 mil. (zejména Sportovní zařízení v majetku obce) a do oblasti Bydlení, komunální služby a územní rozvoj 2,9 mil. Kč (zejména investice a běžné výdaje do Pohřebnictví), což byly pro malou obec s omezeným rozpočtem největší výdaje ve sledovaném období deseti let.

Graf 31: Hospodaření obce Kvášňovice v letech 2004 - 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

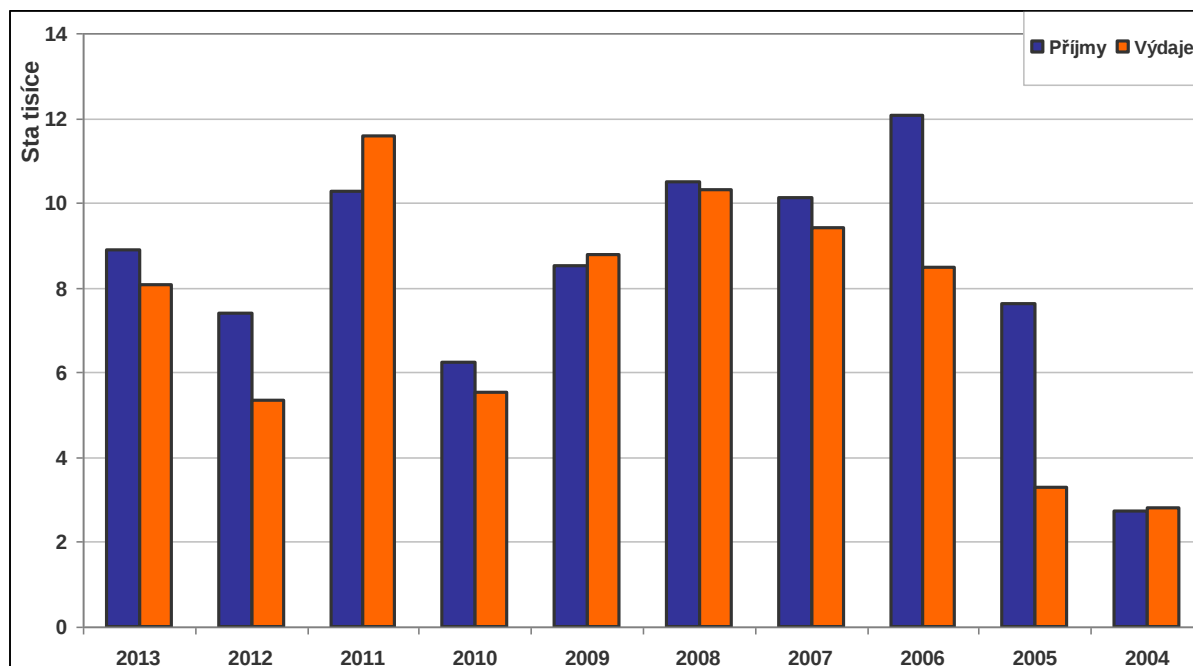
Rozpočet této obce na rok 2016 ve výši 13 a půl milionu Kč, je druhý nejvyšší v lokalitě, přestože počet obyvatel je výrazně nižší než u dvou největších obcí. V rámci rozpočtu je však zahrnuta i dotace od Ministerstva zemědělství na kanalizaci a čistírnu odpadních vod ve výši přes 6 milionů Kč. V předchozích letech byly rozpočty výrazně nižší, okolo 1 600 000 Kč.

Budování kanalizace a ČOV je pravděpodobně největší investicí obce v poslední době, částky investované do rozvoje infrastruktury v minulých letech byly výrazně menší.

Maňovice

Jedná se o velice malou obec s méně než padesáti obyvateli. Obec z dlouhodobého hlediska hospodaří s přebytkovým rozpočtem. Mezi lety 2004-2013 byl celkový přebytek rozpočtu ve výši 1,1 mil. Kč.

Graf 32: Hospodaření obce Maňovice v letech 2004 - 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Rozpočet na rok 2016 ve výši 833 000 Kč je nejnižším rozpočtem v lokalitě Březový potok. Obci stačí na běžný provoz, opravy obecního majetku a menší investice (vybudování zdi za 180 000 Kč, autobusová čekárna za 60 000 Kč v roce 2015 apod.)

„Na takto malých obcích nejsou přebytky ani schodky, protože ty peníze využijí beze zbytku, na druhou stranu jsou starostové velmi opatrní, aby tu obec nezahlížili.“

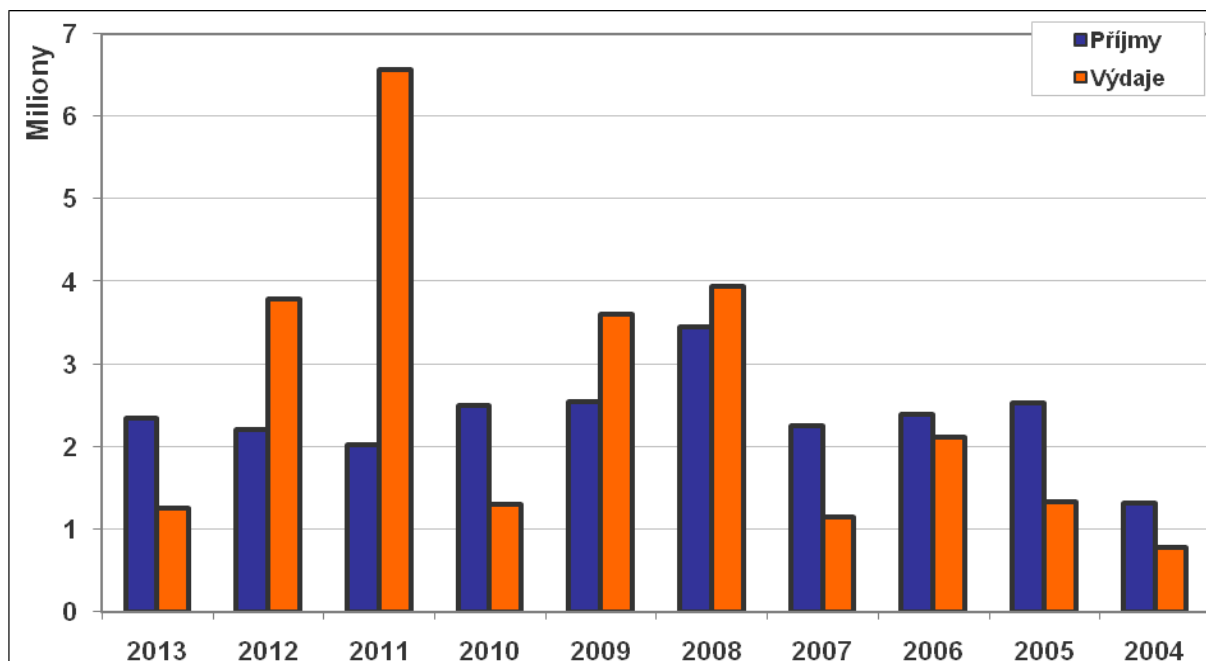
Olšany

Rozpočet obce Olšany je z dlouhodobého pohledu deficitní. V souhrnu mezi lety 2004-2013 byl deficit rozpočtu 2,2 mil. Kč. Na výši celkového deficitu měly vliv zejména výdaje na oblast Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (4,2 mil. Kč v roce 2011) a Průmyslu (2,9 mil. Kč v roce 2012, 1,4 mil. Kč v roce 2009 a 2,7 mil. Kč v roce 2008). Tyto výdaje nebyly kryty zvýšením příjmů z dotací.

Jedná se o obec s druhým nejmenším rozpočtem na rok 2016, a to 2 miliony Kč.

Do budoucna obec uvažuje o výstavbě čistírny odpadních vod, v letošním roce plánuje stavební úpravy hasičské zbrojnice a dostala na ně dotace ve výši 320 000 Kč od Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Graf 33: Hospodaření obce Olšany v letech 2004 – 2013

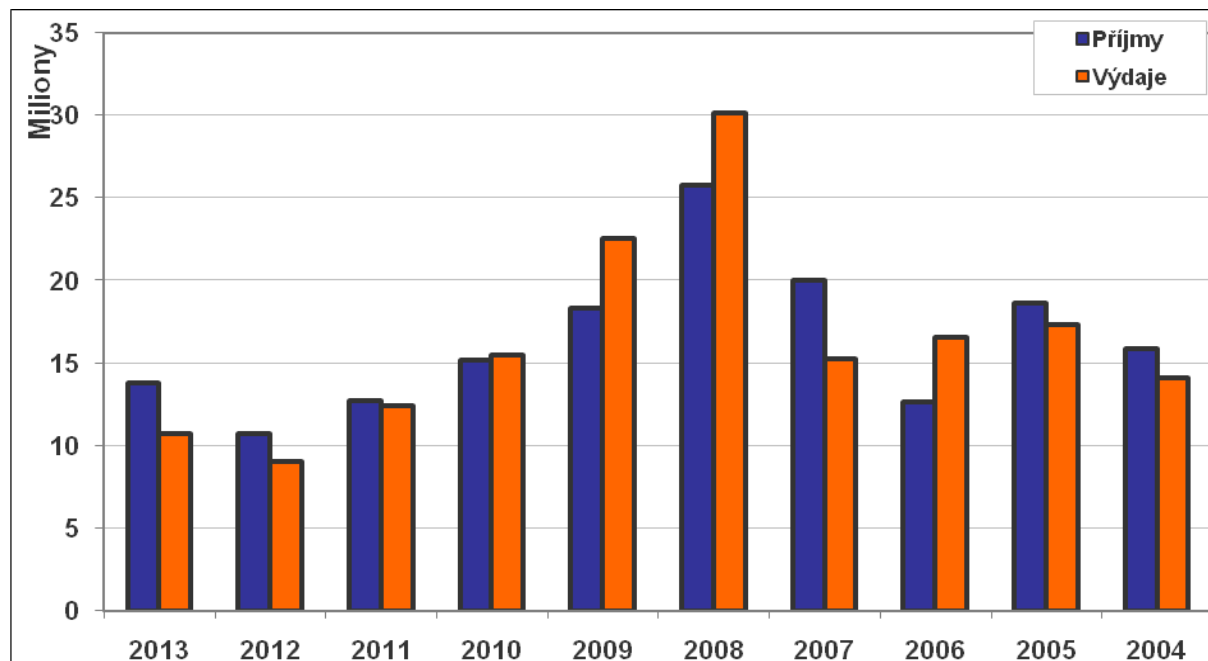

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Pačejov

Obec z dlouhodobého pohledu hospodaří s přebytkovým rozpočtem. Souhrnný přebytek mezi lety 2004-2013 byl 204 tis. Kč. V roce 2008 a 2009 obec investovala 16 mil. Kč a 7 mil. Kč do oblasti Vzdělávání (Základní škola a Předškolní zařízení). V roce 2008 a 2009 obec dostala do rozpočtu ve větší míře dotace, ale ty nepokryly v plné míře investici do této oblasti. V roce 2013 obec hospodařila s přebytkem 3 mil. Kč.

Graf 34: Hospodaření obce Pačejov v letech 2004 – 2013

 Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Na webu obce je informace, že rozpočet na rok 2016 tvoří více než 11 a půl milionu, v minulých letech byla výše rozpočtu podobná.

V několika minulých letech pačejovští investovali do opravy střechy a oken zdravotního střediska (863 000,- Kč), probíhající výstavby tenisového hřiště (minimálně 500 000 Kč) a do rekonstrukce rybníčku.

Z dotací, které obec přijala v poslední době, se nám podařilo zjistit dotace od SFŽP na vrt vodovodu v Pačejově (2015, 195 000 Kč) a dotace na budování tenisového kurtu od Krajského úřadu Plzeňského kraje (2015, 150 000 Kč).

V roce 2016 (podle Zpravodaje Pačejov) plánují několik žádostí o dotace: dotace na opravu oken a fasády ZŠ, dotace na opravu komunikací, vybudování volnočasového prostoru před prodejnou. Dále zde chtějí v tomto roce vybudovat s pomocí dotací turistické přístřešky, pořídit hasičský vůz a zrenovovat vytápění mateřské školy tepelným čerpadlem. Z vlastních prostředků plánují dokončit hasičárnu, opravy na KD a mateřské škole.

Co se týče investičních výhledů na další roky, probíhá projektování kanalizace a čistíren odpadních vod, starosta dále inicioval vybudování rozhledny na vrchu Slavník, ta by ovšem měla být placena ze společných peněz mikroregionu Slavník, který sdružuje deset obcí v okolí Pačejova. Část prostředků dají jednotlivé obce, část by měla pokrýt dotace.

Tabulka 23: Investice obce Pačejov

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Opravy komunikací a cest	2014-2016	Přes 1 100 000,-	Další rekonstrukce, modernizace a opravy komunikací plánovány v blízké budoucnosti	
kanalizace				V současné době je v obci Pačejov nádraží splašková kanalizace včetně ČOV pouze pro 14 RD a 24 BJ a obce Pačejov, Velešice, Týřovice a Strážovice mají pouze kanalizaci dešťovou. Pro všechny obce vyjma Strážovic bylo zahájeno zpracování projektu na výstavbu nové kanalizace a ČOV.	
vodovod	Vodovod Pačejov-nádraží	2014-2016	Přes 1 000 000,-		Obec Pačejov je zásobena ze dvou samostatných vodovodů pro veřejnou potřebu místní části Strážovice, Velešice, Pačejov, Pačejov nádraží. Týřovice jsou zásobeny vodou z vlastních studní

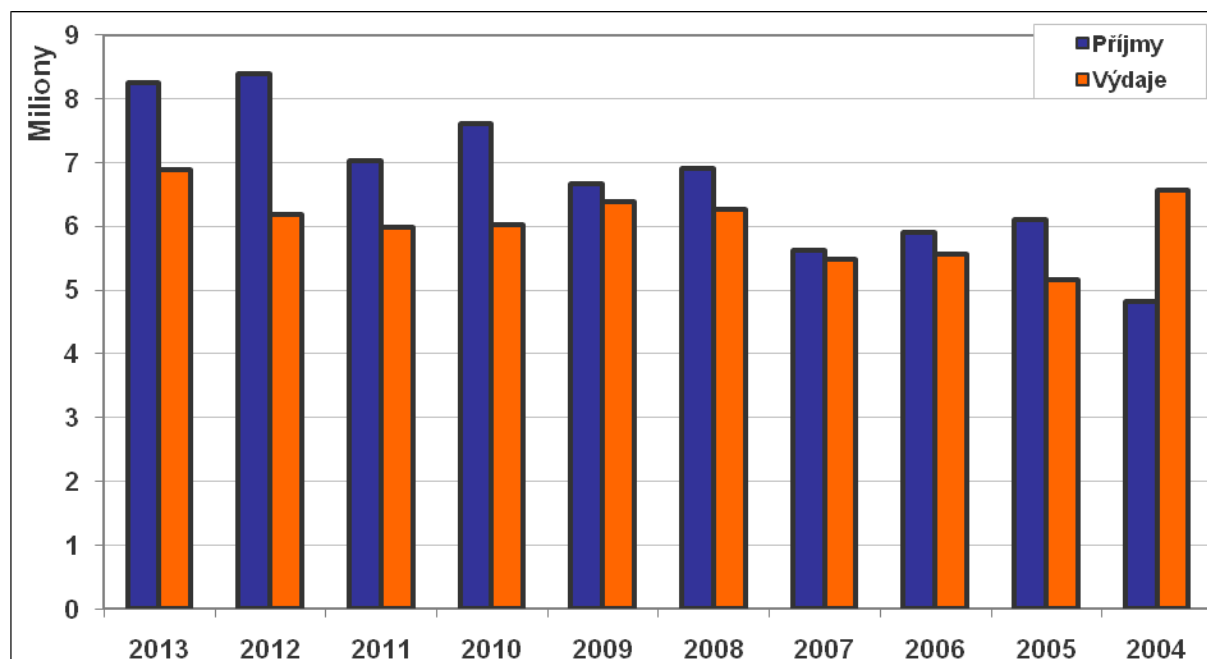
topení				Plánována změna způsobu vytápění – tepelná čerpadla – obecní úřad, dům s pečovatelskou službou	
zateplování domů	Zateplení ZŠ a MŠ	2015	1 200 000,-		
výměna kotlů				Plánována změna způsobu vytápění – tepelná čerpadla – obecní úřad, DPS	

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Velký Bor

Jedná se o třetí největší obec v dané lokalitě, která ale hospodaří s čtvrtým největším rozpočtem. Z dlouhodobého hlediska mezi lety 2004 a 2013 je rozpočet výrazně přebytkový s přebytkem ve výši 6,8 mil. Kč. Z hlediska rozložení příjmů a výdajů ve sledovaném období nejsou patrné výrazné výkyvy. Pouze v roce 2012 obec získala kapitálové příjmy patrně v důsledku prodeje majetku ve výši 1,5 mil. Kč.

Graf 35: Hospodaření obce Velký Bor v letech 2004 – 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Rozpočet na rok 2016 je 7 300 000,- Kč, v posledních 3 letech byly rozpočty v podobné výši a vždy schodkové.

Poměrně velkou část rozpočtů tvoří investice především do opravy komunikací, ale také na opravu střechy kaple, výměnu oken a dveří v kulturním domě či investice do vodovodů a kanalizace.

V letošním roce je více než 1 a půl milionu Kč plánováno na opravy komunikací.

Tabulka 24: Investice obce Velký Bor

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Opravy komunikací	2015	2 400 000,-		
	Oprava návsi a komunikací	2014	1 200 000,-		
	Oprava chodníků	2013			
kanalizace	Oprava kanalizace	2013	100 000,-		
vodovod	Rekonstrukce vodárny	2013	900 000,-		
topení					
zateplování domů				Plánováno na kulturním domě v případě vhodných dotací	
výměna kotlů					

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.14 Komunální volby

Při analýze voleb jsme vycházeli z výsledků za komunální volby v letech 2002, 2006, 2010 a 2014. Výsledky za ostatní volby jsme nakonec do analýzy nezahrnuli, jelikož téma vybudování hlubinného úložiště nebylo předvolebním tématem žádné ze standardních politických stran. V komunálních volbách je však velmi obtížné regionální srovnání s vyššími celky, protože, jak je patrné z tabulek níže, v každé obci, zvláště v případě malých obcí, kandiduje unikátní soubor subjektů, ať již se jedná o hnutí či jednotlivce. Při srovnání s vyšším územním celkem je tak relevantní porovnání pouze u volební účasti, kdy je možné sledovat míru občanské aktivity v jednotlivých obcích. Zde jsme zvolili srovnání s dotčeným krajem.

V případě lokality Březový potok se jedná o kraj Plzeňský. Z tabulky níže můžeme pozorovat, že v Plzeňském kraji se volební účast ve všech sledovaných letech pohybovala kolem 48 %. Naproti tomu ve všech obcích, které tvoří lokalitu, je volební účast, až na volby v Pačejově v roce 2010, podstatně vyšší. Dlouhodobě nejvyšší účast je v obcích Kvášňovice, Maňovice a Olšany, což ale může být ovlivněno velikostí obce, jelikož se jedná o 3 výrazně nejmenší obce z celé lokality. Z hlediska času je zajímavé, že v těchto třech obcích byla volební účast v roce 2006 výrazně nižší než v roce 2002, přičemž v roce 2004 došlo k zúžení počtu zvažovaných lokalit pro vybudování hlubinného úložiště. V ostatních obcích byla volební účast obdobná a v Chanovicích dokonce vzrostla. Vzhledem k tomu, že i krajské hodnoty volební účasti byly v obou letech podobné, lze konstatovat, že zvýšení pravděpodobnosti, že bude úložiště vybudováno, nemělo v jednotlivých obcích vliv na volební účast.

Tabulka 25: Srovnání volební účasti v jednotlivých obcích lokality a dotčeného kraje

	2002		2006		2010		2014	
	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %
Plzeňský kraj	446 922	48,89	451 680	47,89	456 328	49,23	457 791	45,74
Chanovice	575	65,57	577	72,10	595	64,71	581	56,28
Kvášňovice	114	81,58	105	75,24	100	73,00	101	84,16
Maňovice	38	92,11	42	76,19	32	71,88	40	85,00
Olšany	160	90,63	166	78,92	176	65,34	179	86,59
Pačejov	634	77,60	644	74,38	660	42,73	667	62,67
Velký Bor	412	76,94	453	77,04	470	74,26	466	66,31

Zdroj: www.volby.cz

Při detailnější analýze volebních výsledků za jednotlivé dotčené obce můžeme pozorovat značnou proměnlivost kandidujících subjektů mezi jednotlivými volebními roky. Pokud jde o tradiční politické strany, tak ve sledovaných obcích v letech 2002 až 2014 kandidovali pouze lidovci v roce 2006 v Pačejově a ani tam se nedostali do zastupitelstva. V žádné jiné obci v tomto období jiná standardní politická strana ani nekandidovala. Zajímavé je, že v jednotlivých obcích dokonce převládali jednotliví kandidáti nad uskupeními nezávislých kandidátů. Dále můžeme v některých obcích pozorovat klasické komunální subjekty, jako jsou hasiči, myslivci a sportovci.

V Chanovicích byl zdaleka nejúspěšnějším subjektem „SNK – Defurovy Lažany“. Defurovy Lažany jsou přitom velkou obcí, která ze správního hlediska spadá pod Chanovice. Výsledkem tak je, že obyvatelé této přidružené obce mají absolutní většinu v zastupitelstvu obce. Defurovy Lažany se přitom nacházejí podstatně blíže zvažovanému místu hlubinného úložiště, což by mohlo mít vliv na rozhodování celé obce Chanovice, která se jinak nachází ze všech dotčených obcí tomuto místu nejdále.

Tabulka 26: Komunální volby v roce 2014 v obci Chanovice

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
SNK - DEFUROVY LAŽANY	1 426	63,75	8	119,52	8
VÁCLAV KUBAŇ, NK	154	6,88	1	103,26	1
ING. BC. MATYÁŠ ZICHA DIS., NK	78	3,49	1	52,30	1
MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ CHANOVICE	456	20,38	4	76,44	4
VÁCLAV PAVLAS, NK	123	5,50	1	82,47	1

Zdroj: www.volby.cz

V Kvášňovicích ve sledovaném období kromě roku 2002 vždy kandidoval pouze jeden subjekt a ačkoli se pokaždé jmenoval jinak, vždy z názvu vyplývalo, že se jedná o sdružení nezávislých kandidátů. V roce 2002 jeden z kandidujících subjektů měl v názvu hasiči.

Tabulka 27: Komunální volby v roce 2014 v obci Kvášňovice

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
NEZÁVISLÍ	529	100,00	9	100,00	7

Zdroj: www.volby.cz

V Maňovicích ve všech sledovaných letech kandidovali pouze jednotliví kandidáti. Josef Pač a Miloš Zetek přitom měli v roce 2014 shodný počet hlasů a zároveň se jedná o kandidáty, kteří byli mezi nejúspěšnějšími ve všech sledovaných letech. Z tohoto hlediska se jeví situace v Maňovicích jako stabilní.

Tabulka 28: Komunální volby v roce 2014 v obci Maňovicích

Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
	abs.	v %			
JOSEF PAČ, NK	32	17,39	1	104,34	1
KAREL KLOZAR, NK	18	9,78	1	58,69	1
JOSEF JIRSA, NK	29	15,76	1	94,56	1
MIROSLAV PANUŠKA, NK	18	9,78	1	58,69	0
JANA ĎURICOVÁ, NK	14	7,61	1	45,65	0
MILOŠ ZETEK, NK	32	17,39	1	104,34	1
HANA ZDEŇKOVÁ, NK	20	10,87	1	65,21	1
JANA HALÍKOVÁ, NK	21	11,41	1	68,47	1

Zdroj: www.volby.cz

Velmi podobná situace jako v Maňovicích je i v Olšanech, kde za celé sledované období nekandidoval ani jednou jiný subjekt než jednotlivý kandidát. A i zde můžeme spatřovat jistou stabilitu politické reprezentace, jelikož nejúspěšnější kandidáti z roku 2014, jako např. Pavel Buriánek či Zdeněk Kříž byli úspěšnými kandidáty ve všech předchozích letech.

Tabulka 29: Komunální volby v roce 2014 v obci Olšany

Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
	abs.	v %			
PAVEL PANUŠKA, NK	95	10,22	1	71,50	1
JITKA KUBAŇOVÁ, NK	120	12,90	1	90,32	1
ZDENĚK KŘÍŽ, NK	99	10,65	1	74,51	1
JAN VĚTROVEC, NK	39	4,19	1	29,35	0
MARIE ŠTĚPÁNÍKOVÁ, NK	84	9,03	1	63,22	1
JOSEF PANUŠKA, NK	107	11,51	1	80,53	1
ALEŠ MAŠÍČEK, NK	44	4,73	1	33,11	0
KAMIL ŠOLAR, NK	34	3,66	1	25,59	0
ING. PAVEL BURIÁNEK, NK	124	13,33	1	93,33	1
MIROSLAV ŽITNÍK, NK	120	12,90	1	90,32	1
JIRÍ MÁLEK, NK	64	6,88	1	48,17	0

Zdroj: www.volby.cz

Jiná situace je v Pačejově, který je největší obcí lokality, což se pravděpodobně promítá i do charakteru volebních subjektů. Kromě roku 2002, kdy byla kandidátka z naprosté většiny složena z jednotlivých kandidátů, v ostatních sledovaných rocích kandidovala různá uskupení zaměřující se na rozvoj obce a regionu, případně nezávislí kandidáti. Zajímavé je pozorovat vývoj, kdy v roce 2006 a 2014 uspěly 4 subjekty, zatímco v roce 2010 kandidoval i uspěl pouze jeden subjekt. Z dohledatelných zdrojů na internetu není patrné, že by některý ze subjektů veřejně deklaroval odpor k vybudování hlubinného úložiště. Zároveň však v Pačejově působí aktivní spolek „JODN“ (Jaderný odpad děkujeme nechceme - www.jodn.cz/), jehož předsedou je František Kába, který kandidoval za vítězný subjekt voleb v roce 2014 „Za rozvoj obce a regionu I.“. Z tohoto subjektu také vzešel starosta Jan Vavřík. Lze tedy předpokládat, že významným politickým tématem vítěze voleb byla i problematika výstavby hlubinného úložiště.

Tabulka 30: Komunální volby v roce 2014 v obci Pačejov

Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
	abs.	v %			
SNK SLAVNÍK	1 375	23,80	15	23,80	4
ZA ROZVOJ OBCE A REGIONU I.	2 010	34,79	15	34,79	5
"VÝBĚR Z HROZNŮ -POZDNÍ SBĚR."	1 221	21,14	15	21,13	3
ZA ROZVOJ OBCE A REGIONU II.	1 171	20,27	15	20,27	3

Zdroj: www.volby.cz

Velký Bor, který je třetí největší obcí lokality, je v lecčems podobný Pačejovu. V letech 2006 až 2014 nekandidoval jediný samostatný kandidát, téměř vždy se jednalo o nějaká sdružení nezávislých kandidátů. Nejúspěšnějšími subjekty v letech 2010 a 2014 byli Hasiči Velký Bor a Hasiči Jetenovice.

Tabulka 31: Komunální volby v roce 2014 v obci Velký Bor

Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
	abs.	v %			
SLIVONICE	383	15,15	9	15,15	1
HASIČI VELKÝ BOR	1 252	49,53	9	49,52	5
HASIČI JETENOVICE	519	20,53	9	20,53	2
PRO VELKÝ BOR	374	14,79	9	14,79	1

Zdroj: www.volby.cz

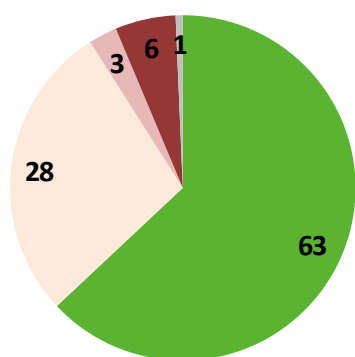
Kvantitativní šetření v obcích v lokalitě zjistilo, že obecních voleb v roce 2014 se zúčastnilo 63 % současných obyvatel obcí lokality Březový potok. Neúčast uvádí 28 %, dalších 9 % tehdy nemělo volební právo nebo ještě v obci nebydlelo.

Celkem tři pětiny z těch, kteří tehdy volili, uvádí, že na jejich rozhodování měly vliv postoje kandidujících stran nebo sdružení či kandidátů k otázce umístění hlubinného úložiště. „Rozhodně“ měly vliv na rozhodování 27 % voličů. Dva z pěti voličů (40 %) vliv postojů kandidátů na své rozhodování více či méně popírají.

Graf 36: Komunální volby – účast a vliv postojů kandidátů k HÚ

Účast v obecních volbách 2014

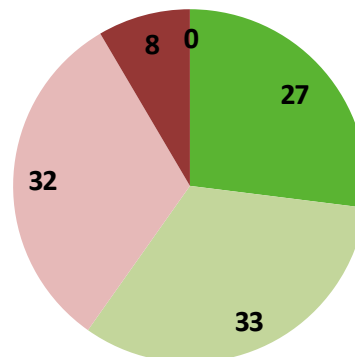
n=300, údaje v %

- Ano
- Ne, nešel k volbám
- Ne, ještě zde nebydlel
- Neměl volební právo
- Neví, bez odpovědi

Vliv postojů kandidátů k HÚ

n=300, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

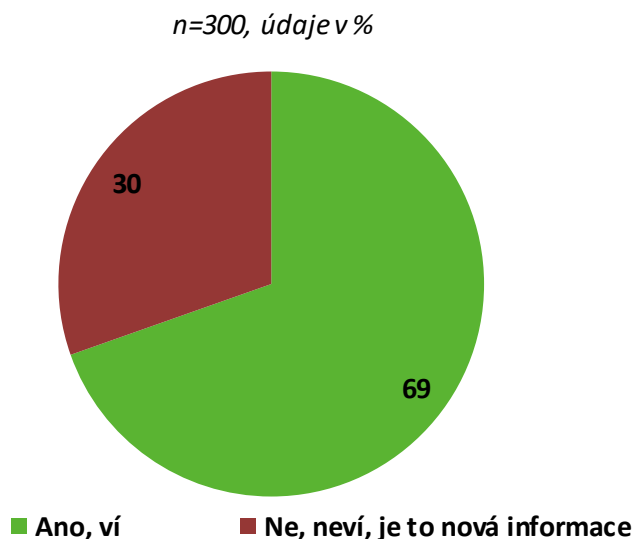
2.15 Obyvatelé a úložiště

Postojům obyvatel k problematice úložiště se věnovalo jak kvantitativní, tak kvalitativní šetření.

2.15.1 Geologický průzkum – postoje a znalosti

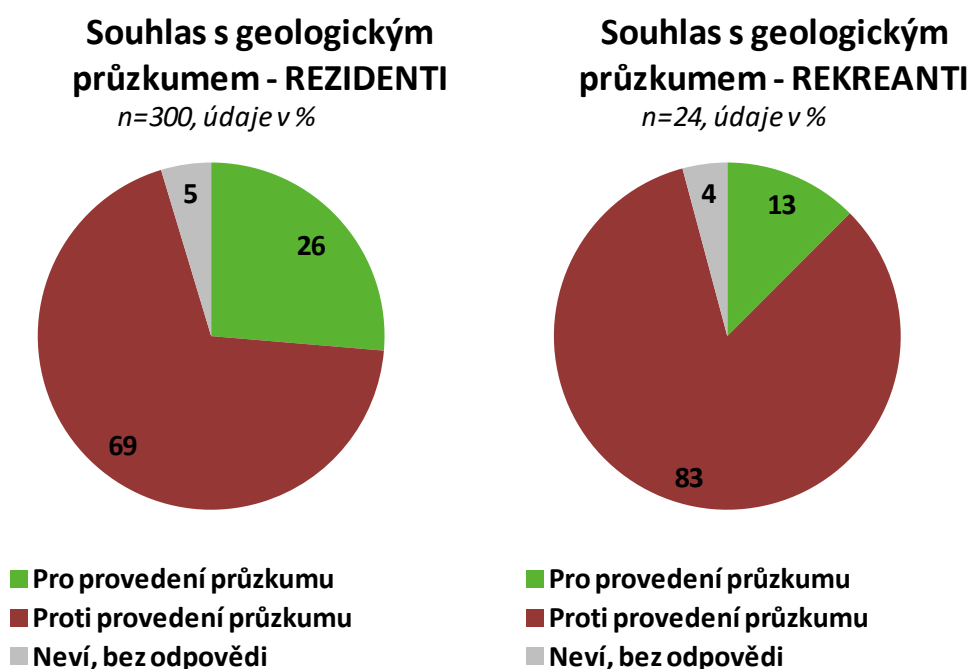
Sedm z deseti občanů žijících v lokalitě Březový potok ví, že povolením geologických průzkumů obec umožňuje jen průzkumy, nikoli výstavbu HÚ. Pro 30 % obyvatel je tato informace nová. Znalost problematiky v této lokalitě je vzhledem k ostatním lokalitám poměrně nízká.

Zvlášť vysokou informovanost deklarují obyvatelé Velkého Boru (kolem 90 %).

Graf 37: Znalost problematiky geologického průzkumu

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z dotazování občanů v rámci kvantitativního šetření dále vyplynulo, že mezi obyvateli se přibližně čtvrtina vyjadřuje souhlasně k provedení geologického průzkumu, mezi chataři je to méně, souhlasný postoj vyjádřilo 13 % rekreantů. Více je v obou skupinách těch, kteří by v případném referendu o průzkumu hlasovali proti – v případě rezidentů je to 69 % a v případě rekreantů by proti hlasovalo 83 %. Odmítavý postoj rezidentů k provedení průzkumu je v této oblasti jednomyslnější než ve většině ostatních sledovaných lokalit, ve kterých podíl respondentů se zamítavým postojem není tak vysoký. Výzkum nezjistil žádné rozdíly mezi jednotlivými obcemi.

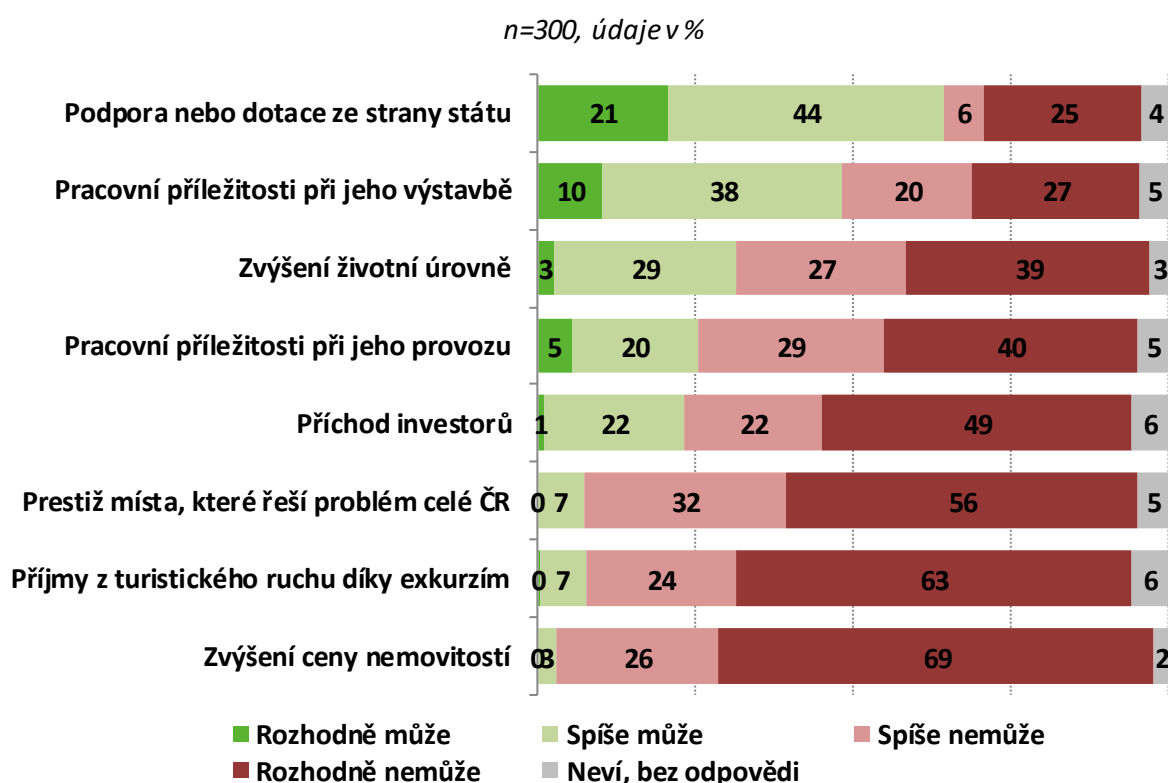
Graf 38: Souhlas s geologickým průzkumem

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15.2 Pozitivní očekávání a obavy v souvislosti s hlubinným úložištěm

Co může hlubinné úložiště přinést lokalitě pozitivního? Především podporu nebo dotace ze strany státu – to uznávají dvě třetiny obyvatel obcí v Březovém potoce. Přibližně polovina obyvatel vidí jako pozitivum pracovní příležitosti při výstavbě HÚ. Zvýšení životní úrovně očekává třetina občanů a čtvrtina vidí jako pozitivum pracovní příležitosti při provozu HÚ. Někteří obyvatelé (23 %) také očekávají příchod investorů. Méně než desetina obyvatel by očekávala prestiž lokality jako místa, které řeší problém celé republiky, příjmy z turistického ruchu díky exkurzím a zvýšení cen nemovitostí. V těchto položkách činí podíl těch, kteří uvedená pozitiva popírají, více než 50 %.

Graf 39: Pozitivní očekávání od HÚ – rezidenti

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

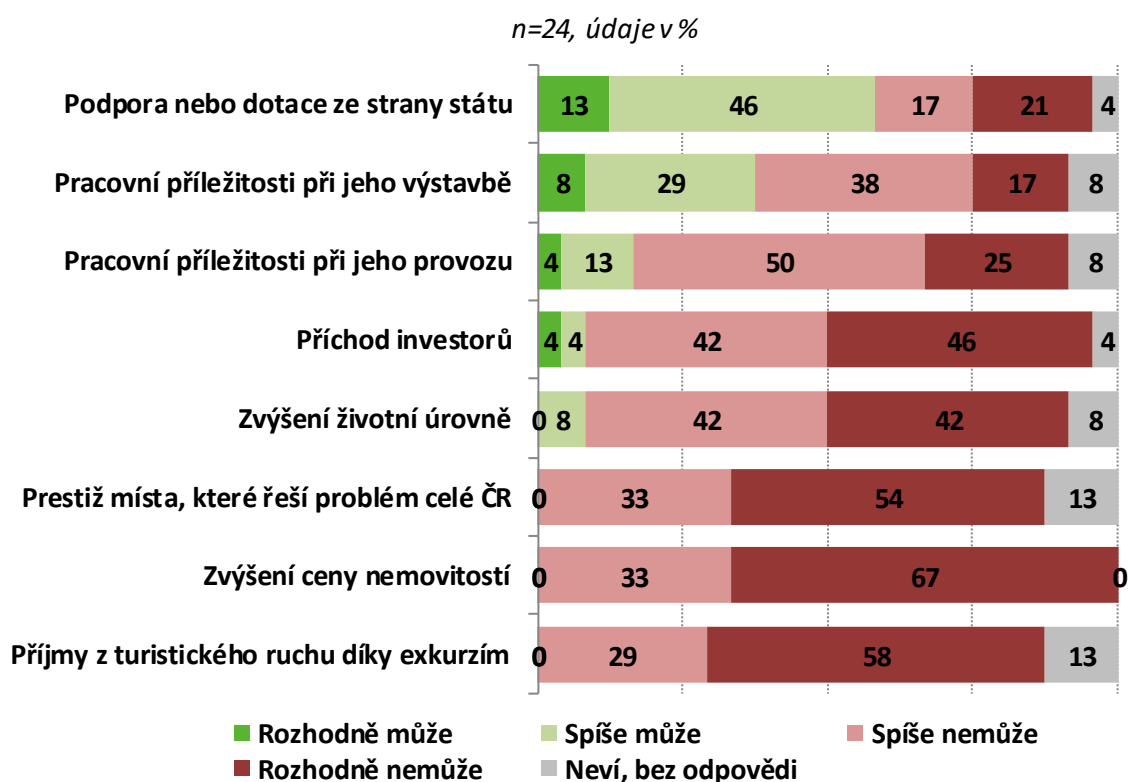
Více pozitivních očekávání, spojených s pracovními příležitostmi, příchodem investorů, zvýšením cen nemovitostí i životní úrovně, mají mladí lidé do 29 let.

Na doplňující dotaz, co ještě by mohlo vybudování HÚ přinést, respondenti nejčastěji buď odpovídali, že už nic dalšího (63 %), nebo že nevědí (33 %).

Rekreanti vcelku podobně jako rezidenti nejčastěji očekávají od HÚ podporu nebo přísun dotací ze strany státu a dále také pracovní příležitosti při jeho výstavbě. Další v pořadí toho, co může HÚ přinést, jsou pracovní příležitosti při provozu HÚ, příchod investorů a zvýšení životní úrovně. Ostatní sledované atributy nikdo jako pozitivum nezmínil. Ve všech položkách, vyjma podpory nebo dotace ze strany státu, činí podíl těch, kteří uvedená pozitivita popírají, více než 50 %.

Rekreanti z lokality Březový potok se k většině sledovaných pozitiv staví vůbec nejkritičtěji ze všech lokalit.

Graf 40: Pozitivní očekávání od HÚ – rekreanti

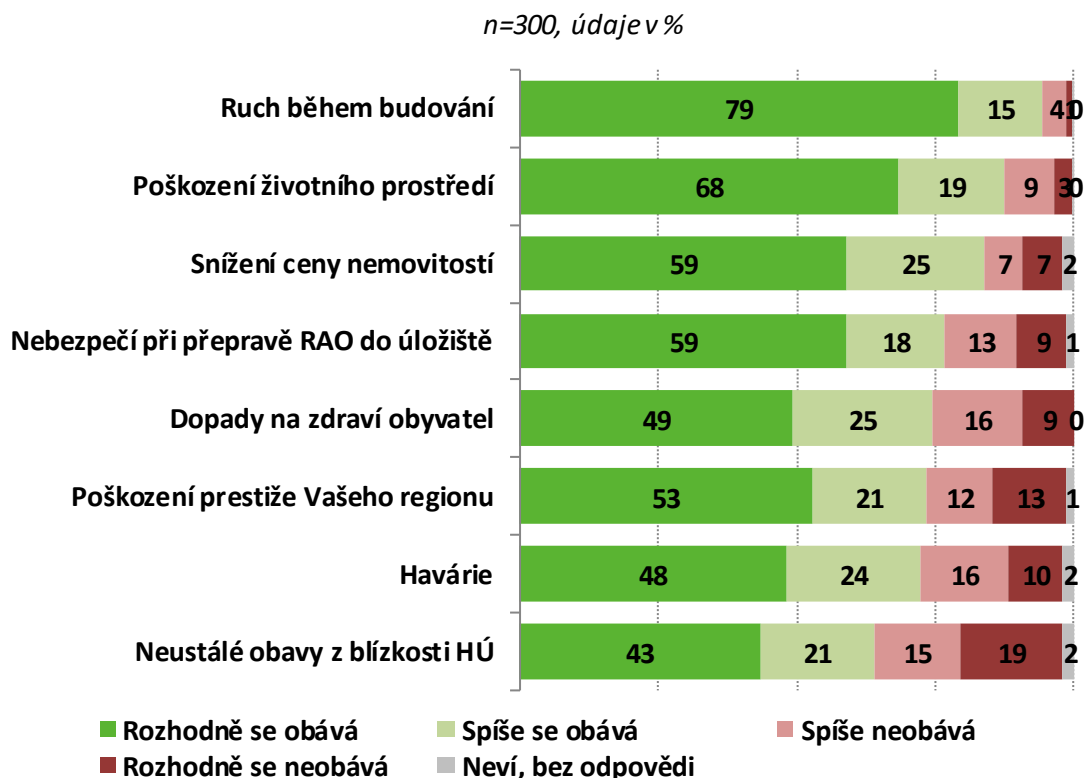

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Vedle pozitivních očekávání se kvantitativní výzkum zaměřil i na obavy spojené s vybudováním HÚ. Největší obavy z vybudování HÚ jsou spojeny s ruchem během budování, tuto obavu deklaruje více než 90 % obyvatel, přičemž 79 % uvádí, že se „rozhodně obává“. Dále se lidé v lokalitě Březový potok obávají poškození životního prostředí, snížení cen nemovitostí, nebezpečí při přepravě RAO do úložiště, dopadů na zdraví obyvatel a také poškození prestiže regionu. Následuje riziko havárie a neustálé obavy z blízkosti HÚ. Obyvatelé lokality Březový potok pocítují většinu zmíněných obav silněji než obyvatelé většiny ostatních sledovaných lokalit.

Graf 41: Obavy z vybudování HÚ – rezidenti

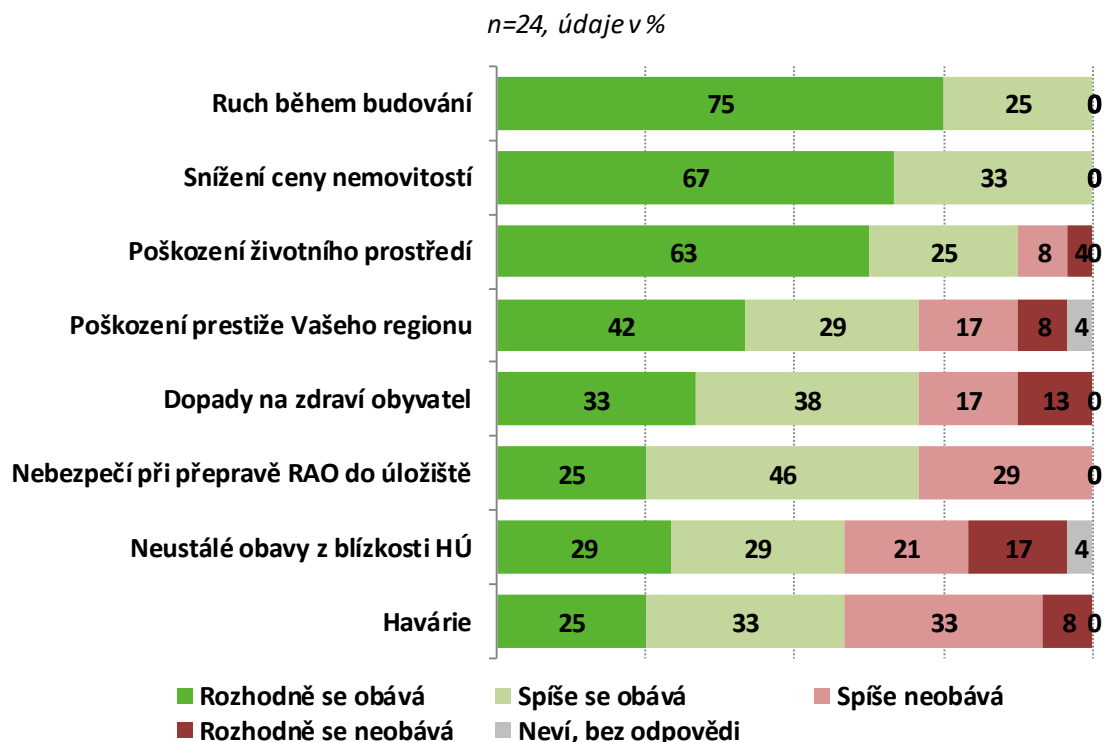
(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Nižší hladinu obav u všech položek průzkum zaznamenal u mladých lidí do 29 let, více se obávají lidé ve věku od 45 let výše.

Na doplňující dotaz, čeho se ještě v souvislosti s vybudováním HÚ obávají, respondenti nejčastěji buď odpovídali, že už ničeho dalšího (43 %), nebo že nevědí (38 %). Z konkrétních odpovědí zdůrazňovali hlavně poničení krajiny, ohrožení klidu a pořádku, apod., tedy odpovědi, jež jsou obsaženy už v předchozí otázce. Za zmínku stojí 1 % odpovědí, poukazujících na riziko „rozhádání, rozdělení“ obyvatel obcí v souvislosti s postojem k HÚ.

Všichni chataři a chalupáři ve svých obavách z HÚ akcentují ruch během budování a snížení cen nemovitostí. Mezi časté obavy patří také poškození životního prostředí. Následují obavy z poškození prestiže regionu, dopady na zdraví obyvatel, z rizika přepravy, z blízkosti HÚ a z havárie.

Graf 42: Obavy z vybudování HÚ – rekreati

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

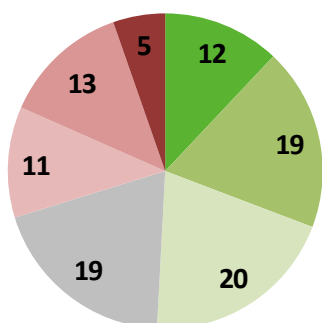
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15.3 Zájem o problematiku HÚ a postoje k jeho budování

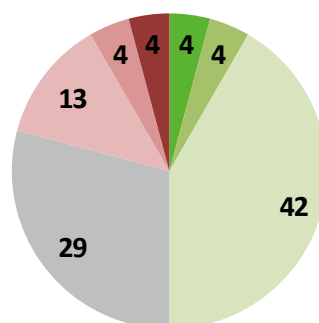
V lokalitě Březový potok se o problematiku hlubinného úložiště osobně velmi zajímá 12 % obyvatel a mezi rekreaty tak odpověděla jen 4 %. Další, kteří se spíše zajímají, tzn. na 7bodové škále vybrali hodnoty 2 a 3, tvoří 39 % mezi obyvateli a 46 % mezi chataři a chalupáři. Neutrálně se vyjádřilo 19 % rezidentů a 29 % rekreatů. Spíše se nezajímá (odpovědi 5 a 6) 24 % obyvatel a 17 % chatařů a chalupářů a vůbec se nezajímá 5 % rezidentů a 4 % chatařů a chalupářů.

Průměrná hodnota zájmu na uvedené 7bodové škále je 3,6 u rezidentů a 3,7 u rekreatů.

Úroveň zájmu v jednotlivých obcích se příliš neliší, naznačuje se nadprůměrná úroveň ve Velkém Boru a podprůměrná v Pačejově.

Graf 43: Zájem o problematiku HÚ
**Zájem o problematiku HÚ
- REZIDENTI**
n=300, údaje v %

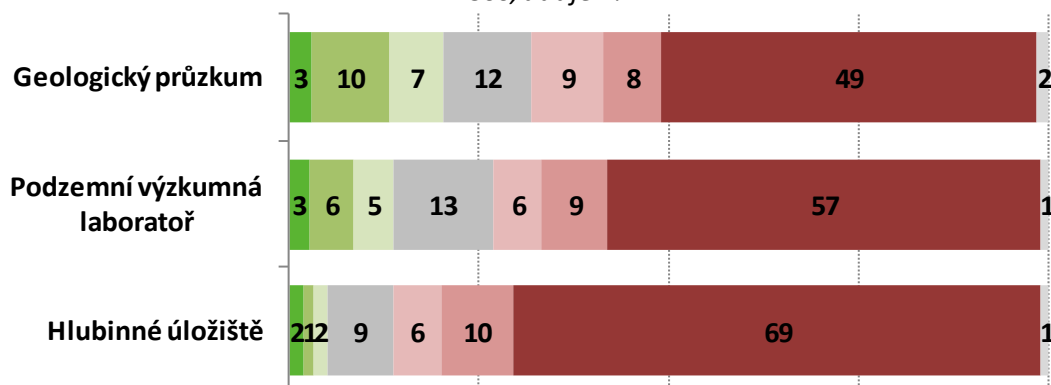
■ Ano, velmi se zajímá
 ■ 2
 ■ 3
 ■ 4
 ■ 5
 ■ 6
 ■ Ne, vůbec se nezajímá

**Zájem o problematiku HÚ -
REKREANTI**
n=24, údaje v %

■ Ano, velmi se zajímá
 ■ 2
 ■ 3
 ■ 4
 ■ 5
 ■ 6
 ■ Ne, vůbec se nezajímá

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Postoje ke geologickému průzkumu, k budování podzemní laboratoře a k hlubinnému úložišti jsou v zásadě dosti podobné, jen mírně odstupňované. Nejčastější je ve všech případech odpověď „rozhodně nesouhlasím“.

Graf 44: Postoje obyvatel ke geologickému průzkumu, podzemní výzkumné laboratoři a hlubinnému úložišti
Postoje k budování:
n=300, údaje v %

■ Rozhodně souhlasí ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ Rozhodně nesouhlasí ■ Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Pokud bychom chtěli porovnat četnosti pozitivních stanovisek (odpovědi 1, 2 a 3) a negativních (5, 6, 7), pak jsou ve všech případech ve prospěch negativního stanoviska. Konkrétně v případě geologického průzkumu je to 20 % : 66 %, u podzemní laboratoře je to 14 % : 72 % a u hlubinného úložiště je poměr ještě výraznější ve prospěch nesouhlasu (5 % : 85 %).

Průměrné hodnoty na sedmibodové škále jsou v lokalitě Březový potok následující:

geologický průzkum	5,4
podzemní výzkumná laboratoř	5,7
hlubinné úložiště	6,3

Nesouhlasný postoj obyvatel lokality Březový potok ke geologickému průzkumu, k budování podzemní laboratoře a k hlubinnému úložišti je nejvýraznější ze všech lokalit.

V souvislosti s tím, že mladí lidé mají častěji pozitivní očekávání od HÚ a méně se ho obávají, nepřekvapí jejich častější souhlas s geologickým průzkumem, podzemní laboratoří i HÚ. Naopak podprůměrná je úroveň souhlasu věkové skupiny od 60 let výše.

Mezi obyvateli jednotlivých obcí nebyly zjištěny významnější rozdíly v těchto postojích.

Tabulka 32: Postoje k budování podle obcí

(vážené aritmetické průměry, 1=rozhodně souhlasí, 7=rozhodně nesouhlasí, vyloučeny odpovědi „neví“)

	Chanovice	Velký Bor	Pačejov	Maňovice	Olšany	Kvášňovice
Geologický průzkum	5,5	5,4	5,2	5,0	5,8	5,4
Podzemní výzkumná laboratoř	5,9	5,6	5,6	5,5	5,8	6,1
Hlubinné úložiště	6,2	6,5	6,4	5,5	6,3	6,4

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15.4 Postoje občanů k úložišti – pohled samosprávy a podnikatelů

Postoj obyvatel lokality k možnému vybudování úložiště je podle všeho velmi jednotný (k obdobnému závěru dospělo také kvantitativní šetření). Jednota panuje i v odmítání geologických průzkumů společně s vybudováním úložiště. Jednoduchá argumentace spočívá v tom, že pokud obyvatelé zásadně a rezolutně odmítají možnost vybudování úložiště na jejich území, není třeba provádět jakékoli, nejen geologické průzkumy v této lokalitě. Cílem je zásadně se distancovat od všeho, co je jakkoli spojeno s možností vybudování úložiště.

Mezi obyvateli lokality pravděpodobně nejsou žádné názorové tábory, spíše je možné, se objevují pouze jedinci s odlišným názorem. Podle odhadů a historických průzkumů veřejného mínění je poměr odpůrců úložiště a průzkumů oproti těm, kterým by úložiště nevadilo, minimálně 9:1.

Počet odpůrců spíše roste, což souvisí s tím, že úložiště se v lokalitě stalo tématem č. 1. Oproti jiným vytipovaným lokalitám se zde všichni starostové postavili rozhodně v otázce úložiště na stranu odporu. Kampaň nesouhlasu s úložištěm je permanentní a všudypřítomná.

V této lokalitě je tedy velmi široká informovanost o možných důsledcích úložiště z úst komunálních politiků, chybí zde tedy téměř skupina neinformovaných občanů nebo občanů bez zájmu o tuto problematiku.

Podle článku ve Zpravodaji Pačejov lze usuzovat, že jednoznačné veřejné mínění má velkou moc, především argumenty o budoucnosti potomků.

Výběr mezi lokality vytipované pro úložiště ovlivňuje obyvatele obcí různými způsoby:

- V pozitivním smyslu spolu nyní lidé více komunikují, jsou semknutější, sebejistější
- Negativně tento fakt ovlivňuje strategické plánování rodin. Konkrétně v lokalitě mezi Maňovicemi a Jetenovicemi si lidé rozmyšlí, zda investovat do nemovitostí či do jejich oprav.
- V Maňovicích konkrétně zřejmě vypjatá situace přispěla i k tomu, že obec v současnosti nemá funkční zastupitelstvo a starostu a v červenci se zde budou konat mimořádné volby do zastupitelstva.
- Cena nemovitostí, podle názorů místních, klesá

Silný odpor k výstavbě samotného úložiště je dán především:

- Vztahem místních občanů k půdě a její hodnotě i pro potomky.
- Obavami z nebezpečnosti úložiště – zatím nikdo nebyl schopen je přesvědčit (po událostech v Černobylu, Fukušimě i jiných) o jeho bezpečnosti.
- V krátkodobějším a střednědobém horizontu hraje roli období výstavby, které znamená jednoznačnou a objektivní predikovatelnou zátěž pro lokalitu. Výstavba by podle místních například byla spojena s obrovským množstvím kamenného prachu ve vzduchu, dále je zřejmé, že výstavba by byla zátěží pro místní, nepřiliš kvalitní silnice
- Obavy panují i z tzv. sociálního stigma „znečištěné oblasti“, která by byla velkou překážkou prodeje zemědělských výrobků (strach kupujících z radioaktivity). Čisté životní prostředí je přitom největší devizou této lokality nejen z hlediska prodeje zemědělských produktů ale i z hlediska rozvoje turistiky.

Výhody z možné výstavby úložiště zřejmě drtivá většina občanů nevnímá žádné, např. nepanuje důvěra v navýšení počtu pracovních míst v lokalitě.

2.16 Obce a úložiště

2.16.1 Postoje občanů k příspěvkům obcí v souvislosti s geologickým průzkumem

Stejně jako v otázce na povolení geologického průzkumu, i v případě dotací za jeho povolení se za informované považuje sedm z deseti obyvatel lokality, tři z deseti obyvatel tuto skutečnost neznají.

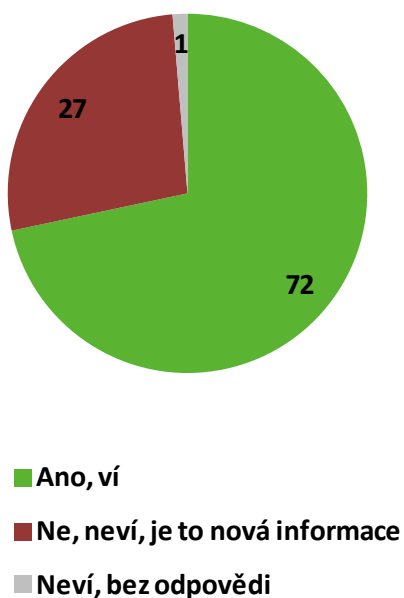
Podobně jako v otázce na povolení geologického průzkumu častěji kladně odpovídají obyvatelé Velkého Boru (okolo 90 %).

Většina informovaných obyvatel (59 %) informaci o dotacích získala z místního zdroje, do kterého spadá radnice, zpravodaj, webové stránky apod.

Graf 45: Informovanost o příspěvcích za povolení geologického průzkumu

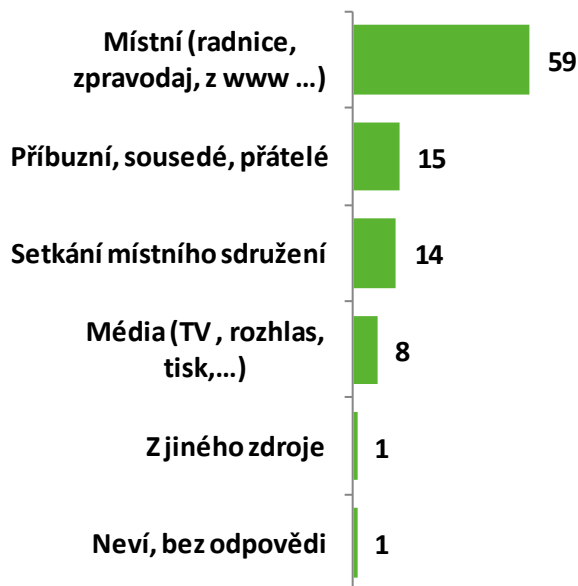
Povědomí o dotacích za povolení geo. průzkumu

n=300, údaje v %

Zdroj informací o dotacích za geo. průzkum

n=215, údaje v %

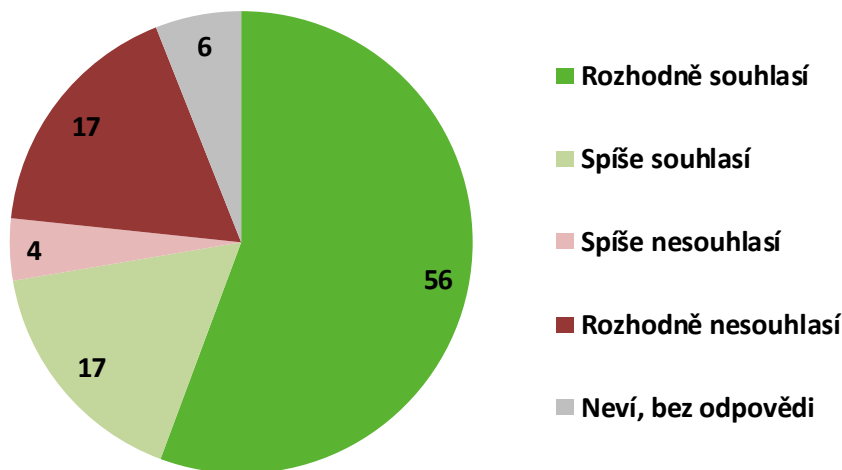

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Přibližně tři čtvrtiny obyvatel lokality Březový potok (73 %) souhlasí s tím, aby obec finanční prostředky, které obdržela od státu za geologický průzkum, použila na rozvoj obce a zlepšování životních podmínek občanů. Nesouhlas vyjadřuje pětina obyvatel, 6 % neví.

Graf 46: Souhlas s využitím příspěvků za povolení geologického průzkumu na rozvoj obce

n=300, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Podrobnější pohled ukazuje, že ve všech obcích souhlasí (rozhodně + spíše) mezi 70 a 80 % občanů. Výjimkou je jen Velký Bor, kde je souhlas nižší, kolem 50 %.

2.16.2 Postoj samosprávy k HÚ

Jak zjistilo kvalitativní šetření, představitelé obcí v lokalitě Březový potok jsou jednotní v silném odporu proti vybudování úložiště, proti geologickým průzkumům v celé lokalitě i proti všemu ostatnímu spojenému s tímto tématem, např. vůči provádění socioekonomické analýzy pro účely SÚRAO.

Základem pro postoj starostů jsou výsledky referend. Např. v roce 2004 proběhlo v obci Pačejov místní referendum k otázce, zda občané v Pačejově chtějí, nebo nechťejí úložiště jaderného odpadu, otázky v referendu byly následující: 1. Souhlasíte s tím, aby bylo na území obce Pačejov vybudováno hlubinné úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů? 2. Požadujete, aby orgány obce Pačejov při výkonu samostatné působnosti obce využily všech zákonných prostředků, aby zabránily stavbě hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů na území obce Pačejov, zejména z titulu schvalovatele územního plánu, účastníka správních řízení a vlastníka nemovitostí?

„V roce 2004 jste v platném referendu rozhodli, že na první otázku odpovíte NE a na druhou otázku ANO. Zavázali jste tím tak všechna budoucí zastupitelstva obce Pačejov k tomu, že v problematice kolem hlubinného úložiště musí respektovat a naplňovat“ (František Kába, předseda spolku JODN, ze Zpravodaje Pačejov)

Oproti ostatním lokalitám jsou místní starostové aktivní – sami se nejen účastní protestních akcí, ale přímo je organizují. Další akcí například bylo také pozvání ministra životního prostředí Richarda Brabce na návštěvu obce a celé lokality – návštěva proběhla v březnu 2016. Lídry představitelů obcí dotčené lokality jsou především starostové Chanovic a Pačejova Petr Klásek a Jan Vavříčka, ostatní starostové je spíše podporují a nechají se vést.

Postoj představitelů obcí k úložišti a geologickým průzkumům je stálý a postupem let zřejmě pouze „přitrzuje“. Jedním z posledních znaků stále tvrdšího postoje je odvolání zástupců lokality z pracovní skupiny.

Další připomínky k tématu úložiště

Respondenti v hloubkových rozhovorech rozvíjeli i další úvahy ohledně tématu, během rozhovorů zazněly následující zajímavé připomínky a poznatky:

Případ silně negativního postoje představitelů i občanů lokality Březový potok poukazuje na nutnost partnerského a demokratického přístupu státu.

Státní úředníci by měli být schopni se vžít do postojů obyvatel a představitelů obcí, empatický a diplomatictější přístup by mnohá vyjednávání urychlil. V nastolení partnerského přístupu k obcím by mohly pomoci zkušenosti z jiných evropských států. Nejistota ohledně dalšího vývoje výběru hlubinného úložiště i o jeho formě a důsledcích by měla být zmírněna přijetím zákona o hlubinném úložišti.

NAŠE BEZPEČNÁ BUDOUCNOST

SÚRAO

Správa úložišť radioaktivních odpadů

Dlážděná 6, 110 00 Praha 1

Tel.: 221 421 511, E-mail: info@surao.cz

www.surao.cz